

LIBER APOCRYPHUS

VULGO INSCRIPTUS

EVANGELIUM NICODEMI.

Textus latinus ex recensione J. A. Fabricii.

Textus græcus ex Codd. Parisiensi 770 et Palatino-
Vaticano 269, quibus adduntur variæ lectio-
nes Codd. Corfini et Einsidlenfis.

A

NICODEMI DISCIPULI

de Magistri et Salvatoris nostri Jesu Christi
passione et resurrectione

EVANGELIUM.

Ex recensione J. A. Fabricii, in cod. apocr. N. T.
Tom. I. p. 238. sq.

In nomine sanctæ Trinitatis expliciunt gesta
per Salvatorem Jesum Christum, quæ invenit
Theodosius Magnus Imperator in Jerusalem, in
prætorio Pontii Pilatii, in codicibus publicis.

Facta in Anno decimæ nono Imperato-
ris Tiberii Cæsaris Romanorum, et Herodis
filii

Varia lectiones Codd. Corsini et Einsidlensis.

Acta passionis et resurrectionis Domini nostri J. C.
Sic inscribitur in Cod. Corsini.

Prooemium hujus Evangelii, usque ad verba pag. 4.
*historiatus est Nicodemus litteris hebraicis, apud Fabricium
locum Epilogi obtinet.*

In nomine sanctæ Trinitatis expliciunt gesta per Sal-
vatorem Jesum Christum, quæ invenit Theodosius Magnus
Imperator in Jerusalem, in prætorio Pontii Pilati, in co-
dicibus publicis) *Desunt hæc in Cod. Cors.* In nomine
sanctæ Trinitatis incipiunt gesta Salvatoris domini nostri
Jesu Christi, inventa Theodosio Magno imperatore, in
Jerusalem, in Prætorio Pontii Pilati, in Codicibus publi-
cis *Cod. Einsidl.*

Facta in Anno decimo nono) Factum est in Anno de-
cimo imperii *Cod. Cors.* Factum est in Anno XVIII im-
perii *Cod. Einsidl.*

Υπομνηματα του κυριου ημων Ιησου Χριστου, α
επραχθησαν επι Ποντιου Πιλατου, ηγεμονευου-
τος της Ιουδαιας.

Εγω Ανανias προτεκτωρ, απο επαρχων τυγ-
χανων, νομομαθης εκ των θειων γραφων, επιγνω
τον κυριον ημων Ιησουν Χριστον πισει προσελθων·
κατηξιωθεις δε και του αγιου βαπτισματος, ερευ-
νησας δε και τα υπομνηματα τα κατα τον και-
ρον εκεινον πραχθεντα, επι του δεσποτου ημων
Ιησου Χριστου, α κατεθοντο οι ιουδαιοι επι Ποντιου
Πιλατου, ταυτα ειρω τα υπομνηματα εν εβραι-
κοις γραμμασι, και θεον αδοντα, μετερμηνευσας
γραμμασι ελληνικοις, εις επιγνωσιν παντων των
επικαλουμενων το ονομα του κυριου ημων Ιησου
Χριστου, επι της βασιλειας του δεσποτου ημων
Βλαβιου Θεοδωσιου, ετους επτα και δεκατου, και
Φλαβιου Υαλεντιμιανου του εκτον, εν ινδικτιου Θ.
Παντες ουν όσοι αναγιωσκετε, μεταβαλλετε εις
ετερα βιβλια, μνημονευετε μου, ευχεσθε και
υπερ εμου, ινα ιλεος μοι γενηται ο θεος, και
ιλασσηται ταις αμαρτιαις μου, ας ημαρτον εις
αυτον. Ειρηνη τοις αναγιωσκουσι και τοις ακου-
ουσιν και τοις οικηταις αυτων, αμην.

Εγενετο ετη πεντε και δεκατω της ηγεμονιας
Τιβεριου Καισαρος και βασιλεως Ρωμαιων, και

EVANGELIUM

4

fili Herodis Regis Galileæ, Anno decimo septimo principatus ejus, VIII Calendas Aprilis, quod est XXIII die mensis Martii, Consultatoriæ revelationis, in Anno CCII Olympiadis, sub principatu Judæorum, Josephi et Caiphæ: quanta post crucem et passionem domini historiatus est Nicodemus litteris hebraicis,

I. Annas enim et Caiphæ et Summas, et Datam, Gamaliel, Judas, Levi, Nephtholim, Alexander et Cyrus, et reliqui Judæi veniunt ad Pilatum propter Jesum, accusantes eum de multis accusationibus malis et dicentes: Jesum novimus Joseph fabri filium, de

Regis) Imperantis *Cod. Einsidl.* Anno decimo septimo) Anno nono decimo *Cod. Corf.* Anno XVIII *Cod. Einsidl.* VIII Calendas Aprilis) Nono Calendas Aprilis *Cod. Corf.* XXIII die mensis Martii) XXV mensis Martii *Cod. Corf.* XXI dies mensis Martii *Cod. Einsidl.* Consultatoriæ revelationis) Procurante Pontio Pilato Judæam, in consultatu Rufini et Leonis *Cod. Corf.* Consulatu Rufini et Rubellionis *Cod. Einsidl.* In Anno CCII Olympiadis) In Anno quarto ducentesimæ et secundæ Olympiadis *Cod. Corf. et Einsidl.* Sub principatu Judæorum) Sub principibus sacerdotum *Cod. Corf.* Sub principatu sacerdotum *Cod. Einsidl.* Josephi et Caiphæ) Annæ et Caiphæ Joseph

Ἡρώδου του βασιλεως της Γαλατίας, εν τη εν-
νεα και δεκατη * ετη της αρχης αυτου, τη ογδοη
Απριλλίων, ήτις εσιν η Κ̄ και πεμπτη Μαρτίων,
εν ύπατεια Ρουφινου και Ρουβιλεονου, εν τω τε-
ταρτω ετη της διακοσισης δευτερας ολυμπιαδος,
και επι αρχιερεως των ιουδαιων ΚαιαΦα· και οσα
μετα τον ζαυρον και το παθος του κυριου, ισω-
ρισεν Νικοδημος, και παρεδωκε τοις αρχιερευσι,
και τοις αλλοις ιουδαιοις, συνεταξεν δε ο αυτος
Νικοδημος γραμμασιν έβραϊκοις.

I. Annas και ΚαιαΦας και Νουμης και Δο-
Φαη, Γαμαλιηλ, Ιουδας, Λευις, Νεφθαλιμ,
Γαιρος, και οι λοιποι των ιουδαιων, οιτινες ηλθον
προς Πλατον κατα του Ιησου, κατηγορουντες
αυτον περι πολλων πραξεων κακων, λεγοντες·
τουτον οιδαμεν ειναι αυτον υιον Ιωσηφ του τεκ-
τονος

* In codice sic: επι της αρχης αυτου, τη ογδοη απριλλιω,
ητις εσιν η καδικεμπατη μαρτιω, εν ύπατιου.

feph Cod. Corf. Nicodemus) Add. Acta a principibus
facerdotum et reliquis Judæis, mandavit ipse Nicodemus
Cod. Corf. Acta a principibus sacerdotum reliquis Judæis
mandavit ipse Nichodemus Cod. Einsidl.

I. Annas enim et Caiphas) Annas et Caiphas Cod.
Einsidl. Datham) Datham Cod. Einsidl. Cyrus et reli-
qui Judæi) Syrus et reliqui Judæorum Cod. Einsidl. ve-
niunt) venerunt Cod. Corf. Propter Jesum) adversus Je-
sum Codd. Corf. et Einsidl. Jesum novimus) Istum novi-
mus Cod. Einsidl.

de Maria natum: et dicit se esse filium dei et regem, et non solum hoc dicit, sed sabbatum et paternam legem nostram vult dissolvere. Dicunt ei Judæi: legem habemus in sabbato non curare; iste autem claudos et surdos, paralyticos, coecos et leprosos et dæmoniacos curavit de malis actibus. Dicit ei Pilatus: quomodo de malis actibus? Dicunt ei: maleficus est et in principe dæmoniorum ejicit dæmonia, et omnia ei subjecta sunt. Pilatus dicit: istud non est in spiritu immundo ejicere dæmonia, sed in virtute dei. Dicunt et Judæi Pilato: Rogamus magnitudinem vestram, ut eum jubeatis adstare ante vestrum tribunal et audite eum. Advocans autem Pilatus cursorem dicit ei: qua ratione adducetur Christus? Exiens vero cursor et agno-

Et dicit se esse filium dei et regem) Qui se dicit filium dei esse et regem Judæorum *Cod. Corsf.* Et non solum hoc dicit) Et sabbatum violat *Cod. Corsini.* Non solum hoc sed et sabbatum violat *Cod. Einsidl.* Curare) Curare aliquem *Codd. Corsf. et Einsidl.* Surdos) *Addit* curvos et *Cod. Einsidl.* Curavit) *Addunt:* in sabbato *Codd. Corsf. et Einsidl.* De malis actibus) in malis actibus suis *Cod. Corsf.* Quomodo de malis actibus) quare malarum actionum *Cod. Corsf. et Einsidl.* Dæmoniorum) *Addunt:* Beelzebub *Codd. Corsf. et Einsidl.* Ejicere) ejiciendi

τὸν ἀπὸ Μαρίας γεννηθέντα· καὶ λέγει ἑαυτὸν
 εἶναι υἱὸν Θεοῦ καὶ βασιλεῖ· οὐ μόνον δὲ τοῦτο,
 ἀλλὰ καὶ τὰ σαββάτα βεβήλοι, καὶ τὸν πα-
 τριὸν νόμον βουλεῖται καταλύσαι. Καὶ γὰρ νό-
 μον ἔχομεν ἐν σαββάτῳ μὴ θεραπεύσαι τινα,
 οὗτος δὲ χῶλους καὶ παραλυτικούς, καὶ τυφλοὺς,
 καὶ κურτους, καὶ λεπρούς, καὶ δαιμονιζομένους
 ἐθεραπεύσεν ἐν σαββάτῳ ἀπὸ κακῶν πράξεων,
 καὶ γῆρας ἐστίν, καὶ ἐν βελζεβουλ ἐκβάλλει τὰ
 δαιμονία, καὶ τὰ πάντα αὐτῷ ὑποτάσσεται. Λέ-
 γει αὐτοῖς ὁ Πίλατος· τοῦτο οὐκ ἐστὶν ἐν πνευμα-
 τι ἀκαθάρτῳ ἐκβάλλειν δαιμονία, ἀλλ' ἐν Θεῷ
 ἀσκληπιά. Λέγουσιν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ Πίλατῳ· ἀξι-
 οῦμεν τὸ ὑμέτερον μέγεθος, ὥστε αὐτὸν παρασηναί
 τῷ βήματι σου καὶ ἀκουσθῆναι. Καὶ προσκα-
 λεσάμενος αὐτοὺς ὁ Πίλατος λέγει αὐτοῖς· εἰπα-
 τε μοι ὅτι πῶς δυναμαὶ ἐγὼ ἡγεμῶν ὢν, βασιλεῖα
 ἐξέτασαι; Λέγουσιν αὐτῷ· ἡμεῖς οὐ λεγομεν βα-
 σιλεῖα ἑαυτὸν εἶναι, ἀλλ' αὐτὸς ἑαυτὸν λέγει.
 Καὶ προσκαλεσάμενος ὁ Πίλατος τὸν κουρσῶρα,
 λέγει αὐτῷ· μετὰ ἐπιεικειᾶς ἀχθῆτω ὁ Ἰησοῦς.

Εκβασ

eiendi Cod. Einsidl. Virtute dei) Dei virtute Cod. Einsidl.
 Vestram) Tuam Cod. Corf. Jubeatis) Jubeas Codd. Corf.
 ei Einsidl. Vestrum) Tuum Cod. Corf. Audite) Audiri
 Cod. Einsidl. Qua ratione adducetur Christus) Cum mo-
 deratione introducatur Christus Cod. Corf. Cum modera-
 tione modo adducatur Jesus Cod. Einsidl.

agnoscens eum adoravit et fasciale involutorium, quod ferebat in manu sua expandit in terra dicens: domine super hoc ambula; ingredi, quia Præses te vocat. Videntes autem Judæi, quod fecit cursor, exclamaverunt ad Pilatum dicentes: quare sub voce præconis non iussisti eum introire et non per cursorem? Cursor enim videns eum adoravit illum, et fasciale quod tenebat in manu, expandit ante eum in terra et dixit ei: domine vocat te præses. Advocans autem Pilatus cursorem dixit: quare hoc fecisti? Dixit ei cursor: quando me misisti de Jerosolyma ad Alexandrum, vidi Jesum sedentem super asinam humilem et pueri hebræorum clamabant Osanna, ramos tenentes in manibus suis: alii autem sternebant vestimenta sua in via dicentes: salva nos, qui es in coelis, benedictus qui venit in nomine Domini. Clamaverunt ergo

Ferebat) *Addit cursor Cod. Einsidl.* Expandit) Expandit coram eo *Cod. Corf.* Ambula) *Ambulans Cod. Einsidl.* Qvare) *Qvare non Cod. Einsidl.* Non iussisti) *Iussisti Cod. Einsf.* Introire) *Adduci Cod. Corf.* Cursor enim) *Sed cursor Cod. Corf.* Videns eum adoravit illum) *Adoravit eum Cod. Corf.* Ante eum in terra) *In terra coram eo Cod. Corf.* Ei) *Deest in Cod. Corf.* Vocat) *Clamat Cod. Einsidl.* Dixit) *Dicit Cod. Einsidl.* Qvare) *Qvare quidem*

Ἐβρας δὲ ὁ κουρσῶρ καὶ γνωρίσας αὐτὸν, προσ-
 εκυνήσεν αὐτῷ, καὶ ἔλαβεν τὸ καταπλάσμα τῆς
 χειρὸς αὐτοῦ, καὶ ἠσπλώσεν αὐτὸ χαμαί, καὶ
 λέγει τῷ Ἰησοῦ· κυριε ὡδε περιπατήσον, καὶ εἰσ-
 ελθε, καλεῖ σε ὁ ἡγεμῶν. Ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι,
 ὃ ἐποίησεν ὁ κουρσῶρ, κατεκραῖξαν τῷ Πιλάτῳ,
 λέγοντες· διατί ὑπο πρεσπόκονα αὐτὸν οὐκ ἐκα-
 λήσας ἐλθεῖν, ἀλλ' ὑπο κουρσορα; Ὁ δὲ Πιλά-
 τος μετακαλέσασαμενος τὸν κουρσορα, λέγει αὐτῷ·
 τί τοῦτο ἐποίησας; Λέγει αὐτῷ ὁ κουρσῶρ· κυριε
 ἡγεμῶν, ὅτε ἀπέσειλας με ἐν Ἱεροσολυμοῖς πρὸς
 Ἀλεξάνδρον, εἶδόν αὐτὸν καθέζομενον ἐπὶ οἴκου,
 καὶ οἱ παῖδες τῶν Ἑβραίων ἐκράζον· ὡσαννα,
 εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος, κλάδους ἐν ταῖς χερ-
 σῖν αὐτῶν κατεχόντες· ἄλλοι δὲ ὑπέσβρωννον
 τὰ ἱμάτια αὐτῶν, λέγοντες· σῶσον δὴ ὁ ἐν τοῖς
 ὑψίσοις· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνοματί κυ-
 ρίου. Λέγουσιν δὲ οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς τὸν κουρσορα·
 οἱ

quidem *Cod. Corfini.* Afinam humilem) Afinum *Codd.*
Einsidl. et Corf. Et pueri hebræorum clamabant Osan-
 na) Et pueros hebræorum Hosanna clamantes *Cod. Corf.*
 Osanna) *Addit filio David Cod. Einsidl.* Ramos) Ramos
 palmarum *Cod. Corf.* Manibus) In manibus *Cod. Einsidl.*
 Sternebant) *Deest in Cod. Einsidl.* In via) *Omittit Cod.*
Einsidl. Nos, qui es in coelis) Igitur, qui es in cellis
Cod. Einsidl. Clamaverunt ergo adversus cursorem Judæi
 dicentes) Clamaverunt Judæi dicentes adversus cursorem
Cod. Einsidl.

ergo adversus curforem Judæi dicentes: pueri quidem Hebræorum Hebraice clamabant; tu autem cum sis græcus, quomodo linguam hebræam nosti? Dicit eis cursor: interrogavi quendam Judæorum, et dixi ei, quid est quod clamant pueri hebraice? et iste mihi discernit dicens: osanna enim clamant, quod interpretatur: o domine saluum fac, seu domine salva! Dicit eis Pilatus: vos autem cur attestamini voces, quas pueri dixerunt; quid peccavit cursor? Et ipsi tacuerunt. Dixit cursori Præses: exi, et quovis ordine introduce eum. Exiens vero cursor fecit sicut et prioris schemate, et dicit ad eum: domine ingredere, quoniam vocat te Præses. Ingressus autem Jesus ad signiferos, qui signa ferebant, et curvata sunt capita ipsorum et adoraverunt

runt

Tu autem) unde tibi *Cod. Einsidl.* Quomodo linguam hebræam nosti) Non linguam hebræam nosti *Cod. Cors. Ebraica Cod. Einsidl.* Et dixi ei) Et dixi *Cod. Einsidl.* Quod clamant pueri) Quod clamabant *Cod. Einsidl.* Et iste mihi discernit dicens: Osanna enim clamant quod interpretatur) Ille autem mihi dixit. Dicit eis Pilatus, quomodo clamabant hebraice? Dicunt ei Osanna! Et Pilatus: quod interpretatur? dicunt ei *Cod. Cors.* Et ille mihi discernit. Dicit eis Pilatus: quomodo autem clamant ebraice? et dicunt ei Osanna! quomodo interpretatur?

οἱ μὲν παῖδες τῶν Ἑβραίων ἑβραΐσι ἐκραζον, πο-
 θεν δὲ σὺ ἕλλην ὑπαρχῶν οἶδας τὸ ἑβραΐσι; Λε-
 γει αὐτοῖς ὁ κουρσῶρ· ἠρωτίσα τίνα τῶν ἑβρα-
 ῖσι ἐσὶν ὃ κρᾶζουσιν; κακείως μοι ἐρμηνευσε.
 Λεγει αὐτῷ ὁ Πιλατος· πῶς ἐκραζον ἑβρα-
 ῖσι; λεγούσιν αὐτῷ· ὠσαννα. Λεγει αὐτοῖς ὁ
 Πιλατος· τὸ ὠσαννα τί ἐρμηνευεται; σωσον δὴ.
 Λεγει αὐτοῖς ὁ Πιλατος· ὑμεῖς μαρτυρεῖτε τὰς
 φωνὰς, τὰς παρὰ τῶν παιδῶν λεχθῆσας· τί
 ἠμαρτεν ὁ κουρσῶρ; Οἱ δὲ ἐσιώπησαν. Λεγει ὁ
 ἡγεμῶν τῷ κουρσῶρι· ἐξέλθε, καὶ οἶόν βουλή
 τροπῷ εἰσαγάγε αὐτὸν. Ἐκβας δὲ ὁ κουρσῶρ,
 ἐποίησε τὸ σχῆμα τὸ πρῶτον, καὶ λεγει αὐτῷ·
 κυριε, ὁ ἡγεμῶν σε καλεῖ. Εἰσελθόντος δὲ τοῦ
 Ἰησοῦ καὶ τῶν σιγνώφορων κατεχόντων τὰ σιγνά,
 ἐκαμψθῆσαν αἱ προτομαὶ τῶν σιγνῶν, καὶ προσ-
 εκυνη-

tur? dicunt ei *Cod. Einsidl.* O domine saluum fac, seu
 domine salva!) O deus saluum me fac! O domine salva
 nos *Cod. Corf.* O domine saluum fac, seu, o domine sal-
 va igitur *Cod. Einsidl.* Autem) Deest in *Cod. Corf.* Cur
 attestamini) attestamini *Codd. Corf. et Eins.* Quid pec-
 cavit) Quid ergo peccavit *Cod. Corf.* Et ipsi tacuerunt)
 Et tacuerunt *Codd. Corf. et Einsidl.* Dixit) dicit *Cod.*
Corf. Ordine) Deest in *Cod. Einsidl.* Ingressus autem
 Jesus ad signiferos, qui signa ferebant, et curvata sunt
 capita ipsorum) Ingresso Jesu et signifervis ferentibus signis
 curvata sunt capita signorum ex se *Cod. Corf.* Ingressus
 autem

runt Jesum. Hinc Judæi magis clamabant ad-
 versus signiferos. Pilatus vero dicit ad Ju-
 dæos: non laudatis quod ex se curvata sunt
 capita signorum et adoraverunt Jesum; sed
 quomodo clamatis ad signiferos, quia ipsi se
 curvaverunt et adoraverunt. Dixerunt illi Pi-
 lato: nos vidimus, quoniam inclinaverunt se
 signiferi et adoraverunt Jesum. Advocans ve-
 ro signiferos Præses, dixit eis: quare sic feci-
 stis? Dicunt signiferi Pilato: nos viri pagani
 fumus et templorum servi, quomodo habui-
 mus adorare eum? Etenim nos tenentes signa
 curvaverunt se et adoraverunt. Dicit Pilatus
 ad Archifynagogos: eligite os vviros poten-
 tes et ipsi contineant signa et videamus, si ex
 se

autem Jesus et a signifervis, qui ferebant signa curvata sunt
 capita signorum ex se *Cod. Einsidl.* Hinc Judæi magis
 clamabant) Magis clamabant *Cod. Corf.* Videntes autem
 Judæi signa signorum, quomodo curvata sunt capita ipso-
 rum et adoraverunt Jesum, magis clamabant *Cod. Einsidl.*
 Dicit ad Judæos) Dixit Judæis *Cod. Corf.* Non laudatis,
 quod) Num videtis quod *Cod. Corf.* Non laudatis, quo-
 modo *Cod. Einsidl.* Sed quomodo clamatis ad signiferos,
 quia ipsi se curvaverunt et adoraverunt) Sed clamatis ad
 signiferos, quod quasi ipsi curvaverunt et adoraverunt *Cod.*
Corf. Sed clamantes ad signiferos, quasi ipsi curvaverint
 et adoraverint *Cod. Einsidl.* Dixerunt illi Pilato) Dicunt
 Judæi

ἐκυνησαν τῷ Ἰησοῦ. Ἰδόντες δε οἱ ἰουδαῖοι το σημά
μα των σιγνων, πως εκαμφθησαν και προσεκυ
νησαν τῷ Ἰησοῦ, περισσοτερωσ εκραζον κατα των
σιγνωφορων. Ὁ δε Πιλατος λεγει προς τους ιου
δαιους· ου θαυμαζετε, πως αἱ αυται εκαμφθη
σαν αἱ προτομαι των σιγνων, και προσεκυνησαν
τῷ Ἰησοῦ; Λεγουσιν οἱ ἰουδαῖοι προς Πιλατον·
ἡμεις εἶδαμεν πως εκαμψαν οἱ σιγνωφοροι, και
προσεκυνησαν αυτῷ. Προσκαλεσαμενος δε ὁ ἡ
γεμων τους σιγνωφορους, λεγει αυτοις· τι τουτο
εποιησατε; Λεγουσιν αυτοι τῷ Πιλατῷ· ἡμεις
αὐδρες ἑλληνες ὑπαρχωμεν, και πως ἡκαμεν
προσκυνησαι αυτον; Και γαρ κατεχοντας ἡμων
τας προτομασ ἑαυται εκαμφθησαν και προσεκυ
νησαν. Λεγει ὁ Πιλατος τοις αρχισυναγωγοις και
τοις πρεσβυτεροις του λαου των ἰουδαιων εκλεξα
τε ὑμεις αὐδρες δυνατους, και αυτοι κατεχουσι
τα

Judæi ad Pilatum *Cod. Cors. et Einsidl.* Quoniam incli
naverunt se signiferi) Quomodo ex se curvaverunt se signi
feri *Cod. Corsini.* Quomodo inclinaverunt signiferi *Cod.*
Einsidl. Signiferos Præses, dixit) Præses signiferos, di
cit *Cod. Einsidl.* Dicunt signiferi) Dicunt *Cod. Einsidl.*
Et templorum servi) *Omissa in Cod. Cors.* Curvaverunt
se) Ex se curvata sunt *Cod. Cors.* Archisynagogos) Se
niores plebis Judæorum *Cod. Cors.* Archisynagogos et
seniores plebis ipsorum *Cod. Einsidl.* Vos) Ex vobis *Cod.*
Cors. Potentes) Potentes et fortes *Cod. Einsidl.*

se curventur? Adspicientes autem seniores Judæorum Viros duodecim fortissimos potentesque senes fecerunt continere signa, et steterunt ante conspectum Præsidis. Dicit Pilatus cursori: ejice Jesum foras et intromitte eum iterum qualivis ordine. Et exivit foras prætorium Jesus et cursor; et advocans Pilatus signiferos, qui tenebant signa priores, jurans eis per salutem Cæsaris, quia si non sic ferant signa ingrediente Jesu, præcidam capita vestra. Et jussit præses ingredi Jesum secundo, et fecit cursor eodem schemate sicut et prius, et multum deprecatus est Jesum ut superascenderet et ambularet super fasciale suum; et superambulavit et ingressus est. Introeunte autem Jesu curvaverunt se signa et adoraverunt eum.

II.

Curventur) Curventur et adorent *Cod. Corf.* Adspicientes autem) Accipientes vero *Cod. Corf.* Accipientes autem *Cod. Einsidl.* Viros duodecim fortissimos potentesque senes) Viros fortes duodecim *Cod. Corf.* Viros XII fortissimos, potentes, senos et senos *Cod. Einsidl.* Dicit) Dixit *Cod. Corf.* Foras) Foras protinus *Cod. Corf.* Foris prætorium *Cod. Einsidl.* Et exivit foras prætorium Jesus et cursor) *Omittit Cod. Corf.* Signiferos) *Omittit Cod. Einsidl.* Judæos *Cod. Corf.* Priores) *Deest in Cod. Corf.* Jurans eis) Et juravit *Cod. Corf.* Quia si non sic ferant signa) *Qvia*

τα σιγνά, και ιδωμεν ἢ ἑαυτοῖς καμπτονται.
 Επιλαβομενοι δε οἱ πρεσβυτεροι των ιουδαιων
 ανδρας δωδεκα, κραταιους και δυνατους, ανα ἐξ
 ἐξ, ἐποίησαν κατασχειν τα σιγνα, και εσαθη-
 σαν εμπροσθεν του βηματος του ἡγεμονος. Και
 λεγει ὁ Πιλατος τῷ κουρσωρι· εκβαλε αυτον
 ἐξω του πραιτωριου, και εισαγαγε αυτον παλι
 οἷω βουλη τροπῶ. Και ἐξέλθων ἐξω του πραι-
 τωριου ὁ Ἰησους προσκαλεσαμενος ὁ Πιλατος τους
 κατεχόντας τας προτομας, και τους πρωτους των
 ιουδαιων, και λεγει αυτοῖς· ὡμοσα κατα της σω-
 τηριας Καισαρος, ὅτι εαν καμψωσιν τα σιγνα,
 ανελθοντος του Ἰησου, αποτεμνω τας κεφαλαι
 ὑμων. Και καθισας ὁ ἡγεμων, εκελευσεν εισ-
 ελθειν τον Ἰησουν εκ δευτερου. Και ἐποίησεν ὁ
 κουρσορ το σχημα το πρωτον· και πολλα παρε-
 καλει ὁ κουρσωρ τον Ἰησουν, ινα επιβη επι τῷ
 φακιολῶ αυτου. Και ἐπεβην και εισηλθεν.
 Εισελθοντος δε αυτου, εκαμψθησαν παλι τα
 σιγνα ἑαυτον, και προσεκυνησαν τον Ἰησουν.

II.

Quia si flectantur signa *Codd. Corf. et Einsidl.* Eodem
 Schemate) Eodem ordine *Cod. Corf.* Sicut) *Deest in Cod.*
Corf. Et multum deprecatus est Jesum — et superam-
 bulavit) *Hæc desunt in Cod. Corf.* Et ingressus est. In-
 troente autem Jesu) Et ingressus est Jesus *Cod. Corf.*
 Curvaverunt) *Incurvaverunt Cod. Corf.* Se) *Ex se Cod.*
Corf. Adoraverunt eum) *Adoraverunt Jesum Cod. Corf.*

II. Videns autem Pilatus, timor apprehendit eum et coepit exurgere de sede sua. Cogitante autem eo exurgere de sede sua, matrona ipsius Pilati procul posita, misit ad eum dicens: nihil tibi et justo illi; multa enim passa sum in visu propter eum hac nocte. Audientes autem hæc Judæi dixerunt Pilato: numquid non diximus tibi, quoniam maleficus est; ecce somnium immisit ad uxorem tuam? Pilatus vero advocans Jesum dixit: num audisti quod isti adversus te testantur? et nihil dicis? Jesus respondit ei: si non haberent potestatem loquendi, non loquerentur; sed quoniam unusquisque habet potestatem oris sui loqui bona et mala, ipsi videbunt. Respondentes autem seniores Judæorum

II. Videns autem Pilatus, timor apprehendit eum et coepit exurgere) Pilatus vero videns, timore correptus voluit exurgere *Cod. Corf.* Cogitante autem eo exurgere de sede sua) Cogitante vero hoc agere *Cod. Corf.* Procul posita) Nomine Procula *Codd. Corf. et Einsidl.* Et justo illi) Et homini isti justo *Cod. Einsidl.* In visu) *Omittunt Codd. Corf. et Einsidl.* Hac nocte) In hac nocte *Cod. Corf.* Audientes autem hæc Judæi) Respondentes autem Judæi *Cod. Corf.* Respondentes Judæi *Cod. Eins.* Quoniam) Quia *Cod. Corf.* Immisit) Misit ipse *Cod. Eins.* Pilatus vero) Pilatus *Cod. Corf.* Num audisti) Non audis

Π. Ὁ δε Πιλατος ιδων, εκθαμβος γενομενος
 εξητη ανασηναι απο του βηματος· ετι δε αυτου
 ενθυμουμενου ανασηναι, η γυνη αυτου επεμφεν
 προς αυτον λεγουσα· μηδεν σοι και τω ανθρωπω
 τω δικαιω τουτω, πολλα γαρ επαθον δι αυτον
 νυκτος. Ὁ δε Πιλατος προσκαλεσαμενος τους
 ιουδαιους, λεγει προς αυτους· οιδατε οτι η γυνη
 μου θεωσεβης εσιν, και μαλλον ιουδαιζη συν υμιν.
 Λεγουσιν αυτω· ναϊ οιδαμεν. Λεγει αυτοις ο Πι-
 λατος· ιδου επεμφεν η γυνη Προκλα λεγουσα·
 μηδεν σοι και τω ανθρωπω τω δικαιω τουτω,
 πολλα γαρ επαθον δι αυτον νυκτος. Αποκρι-
 θεντες δε οι ιουδαιοι λεγουσιν τω Πιλατω· μη
 ουκ ειπαμεν σοι, οτι γοης εσιν, και εν Βελζεβουλ
 αρχοντι των δαιμονιων τα παντα αυτω υποτασ-
 σεται· ιδου ονειρο-πεμπτα επεμφε προς την γυ-
 ναικα σου. Ὁ δε Πιλατος προσκαλεσαμενος τον
 Ιησουν λεγει αυτω· τοιουτοι σου καταμαρτυρου-
 σιν· ουδεν λεγεις; Ὁ δε Ιησους απεκριθη· ει μη
 ειχον εξουσιαν, ουδεν ελαλουν. Εις εκασος εξου-
 σιαν εχει του σωματος αυτου, λαλειν αγαθα και
 πονηρα. Αποκριθεντες δε οι πρεσβυτεροι του
 λαου

dis *Codd. Cors. et Einsidl.* - Qvod ifti aduersum te) Quid
 ifti aduersum *Cod. Einsidl.* Potestatem loqvendi) Lingvas
Cod. Cors. Loqverentur) *Addit:* Aduersum me *Cod. Cors.*
 Sed qvoniam) Sed *Cod. Cors.* Ipsi videbunt) Ipsi autem
 videbunt *Cod. Cors.*

B

rum dicunt ad Jesum: quid nos videbimus?
 Nos primum de te vidimus, quod ex fornicatione natus es. Secundo, quod pro nativitate tua in Bethlehem infantes interfecti sunt. Tertio, quod pater tuus et mater tua Maria fugerunt in Ægyptum, eo quod non haberent fiduciam in populo. Dicunt quidam de adstantibus benigne ex Judæis: Nos non dicimus eum esse natum de fornicatione: hic sermo vester non est verus, quoniam desponsatio facta est, sicut ipsi dicunt, qui sunt de gente vestra. Dicunt Pilato Annas et Caiphas, omnis multitudo audienda est, quæ clamat,

Quid nos videbimus?) Nos vidimus, et testamur quod nos vidimus *Cod. Corf.* Quid nos vidimus *Cod. Einsidl.* Nos primum de te vidimus, quod ex fornicatione natus es) Primum, quod ex fornicatione natus es *Cod. Corf.* Primum quod ex fornicatione nasceris *Cod. Einsidl.* Secundo, quod pro nativitate tua in Bethlehem infantes interfecti sunt) Secundo, quod generatio tua in Bethlehem est *Cod. Corf.* Secundo, quod generatio tua est in Bethlehem et infantum interfectio propter te facta est *Cod. Einsidl.* Pater tuus) Pater tuus Joseph *Cod. Corf.* Eo quod non haberent fiduciam in populo) Propterea quod non haberent fiduciam in populo nostro *Cod. Corf.* De adstantibus benigne ex Judæis) De his adstantibus ex Judæis benigne de Jesu *Cod. Corf.* Nos non dicimus eum esse natum de fornicatione: hic sermo vester non est verus, quoniam despon-

λαου των ιουδαιων, λεγουσι τω Ιησου· τι η̄μεις
 οψωμεθα; πρωτον, οτι εκ πορνειας γεγεννησαι·
 δευτερον, οτι η̄ ση γενεσις εν Βεθλεεμ, νηπιων
 αναιρησις γεγυνε· τριτον, οτι ο πατηρ σου Ιωσηφ
 και η̄ μητηρ σου Μαρια εις Αιγυπτον εφυγον,
 δια το μη εχειν αυτους παρακλησι εν τω λαω.
 Λεγουσι τινες των εσηκοτων ευλαβεις των ιου-
 δαιων· η̄μεις ου λεγομεν αυτον ειναι εκ πορνειας,
 αλλα αιδαμεν, οτι εμνησευσατο Ιωσηφ την Μα-
 ριαν, και ου γεγεννηται εκ πορνειας. Λεγει ο
 Πιλατος προς τους ιουδαιους τους λεγοντας αυ-
 τον ειναι εκ πορνειας· ουτος ο λογος υμων ουκ
 εστιν αληθης, οτι ορμαστρα γεγονασιν, καθα και
 αυτοι λεγουσιν οι συνηχοι υμων. Λεγουσιν τω
 Πιλατω Αννας και Καιαφας· το πληθος κρα-
 ζει

sponsatio facta est, sicut ipsi dicunt, qui sunt de gente
 vestra) Nos non dicimus eum ex fornicatione natum esse,
 sed scimus quoniam Maria desponsata est Joseph, et non
 est natus de fornicatione. Dixit Pilatus ad Judæos, qui
 dixerunt eum ex fornicatione esse: hic sermo vester non
 est verus, quoniam desponsatio facta est, sic dicunt ipsi
 ex gente vestra *Cod. Cors.* Nos non dicimus eum esse ex
 fornicatione, sed scimus, quod desponsata est Maria Jo-
 seph, et non est natus de fornicatione. Dicit Pilatus ad
 Judæos, qui dixerunt eum esse ex fornicatione: hic sermo
 non est verus, quoniam desponsatio facta est; sicut ipsi
 dicunt ex gente nostra *Cod. Einsidl.* Omnis multitudo
 audienda est, quæ clamat, quoniam ex fornicatione natus

clamat, quoniam ex fornicatione natus est et maleficus est. Isti autem qui negant eum esse natum ex fornicatione, profelyti sunt et discipuli ejus. Pilatus autem dixit ad Annam et Caipham: qui sunt profelyti? Dicunt: illi paganorum filii sunt et nunc facti sunt Judæi. Dicunt Eliezer et Asterius et Antonius et Jacobus, Caras, et Samuel, Isaac et Phinees, Crippus et Agrippa, Annas et Judas: nos profelyti non sumus, sed filii Judæorum sumus et veritatem loquimur et in desponsatione Mariæ interfuimus. Alloquens vero Pilatus duodecim viros, qui hæc dixerunt, dixit eis: adjuro vos per salutem Cæsaris, si non est natus ex fornicatione, aut si vera sunt, quæ dixistis. Dicunt illi Pilato: Legem habemus non jurare quia peccatum est, ipsi jurent

est) Omnis multitudo clamat, quoniam ex fornicatione natus est *Cod. Corf.* Omnis multitudo clamat, quod ex fornicatione nascitur *Cod. Einsidl.* Qui negant eum esse natum ex fornicatione) *Desunt hæc in Codd. Corf. et Einsidl.* Pilatus autem dixit ad Annam et Caipham: qui sunt profelyti?) Advocans vero Pilatus Annam et Caipham dicit eis: quid sunt profelyti? *Codd. Corf. et Einsidl.* Dicunt: illi paganorum filii sunt et nunc facti sunt Judæi) Dicunt ei: paganorum filii sunt, et non facti sunt Judæi *Cod. Corf.* Eliezer) Lazarus *Cod. Einsidl.* Annas) Annes

ζει και ου πισευεις, οτι εκ πορνειας γεγεννηται· αυτοι προσηλυτοι εισιν και μαθηται. Και προσκαλεσαμενος ο Πιλατος Ανναν και ΚαιαΦαν, λεγει αυτοις· και τις εσιν προσηλυτος; Ἐλληνων τεκνων γεγωνασι, οι ιουδαιοι λεγουσιν, οι ειποντες, οτι ου γεγεννηται εκ πορνειας. Λαζαρος, Ασερριος, Αντοιος, Ιακωβος, εις Αννας, Σαμουηλ, Σαακ, Φινεες, Ιεριππιος, Αγραππας, Ιουδας (ειπον)· και ημεις προσηλυτοι ου γεγεννημεθα, αλλα τεκνα ιουδαιων εσμεν, και αληθειαν λεγομεν, και γαρ εις τα οματρα αυτων Ιωσηφ και Μαρίας παραγεγοναμεν. Και προσκαλεσαμενος ο Πιλατος τους δωδεκα ανδρας τουτους τους ειποντας, οτι ου γεγεννηται εκ πορνειας, λεγει αυτοις· ορκιζω υμας κατα της σωτηριας Καισαρος, η αληθεια εσιν, οτι ου γεγεννηται εκ πορνειας; Λεγουσιν τω Πιλατω· νομον εχομεν μη ομνυειν, ει και ωμοσωμεν ενωχοι εσμεν.

nes *Cod. Einsidl.* Nos profelyti non sumus) Nos profelyti non sumus nati *Cod. Einsidl.* Et in desponsalitie Mariæ interfuimus) Et in desponsalitie Mariæ interfuimus testificamur *Cod. Corf.* Etenim in desponsalia Mariæ interfuimus *Cod. Einsidl.* Si non est natus ex fornicatione, a si vera sunt, quæ dixistis) Si verè dixistis quoniam non est natus ex fornicatione *Cod. Corf.* Quod non est natus ex fornicatione, si vera dixistis *Cod. Einsidl.* Non jurare) Neque jurare licet *Cod. Corf.* Ipsi jurent) Denique ipsi jurent *Cod. Corf.*

rent per salutem Caesaris, quoniam non est sicut diximus, et rei sumus mortis. Dicunt Annas et Caiphas ad Pilatum: isti duodecim non credent, quia scimus, eum natum de stupro et maleficum esse et dicit se ipsum esse filium Dei et Regem, quod nos credimus et audire pertimescimus. Jubens ergo Pilatus omnem populum exire foras, absque duodecim viris qui dixerunt: quoniam non est ex fornicatione natus; sed et Jesum iussit segregare remote et dicit eis: quia ratione volunt Judaei Jesum occidere? Dicunt ei illi: zelum habent, quoniam sabbato curat. Dixit Pilatus: de bono opere volunt eum occidere? Dicunt illi: etiam Domine.

III. Pilatus vero repletus ira exivit praetorium et dixit Judaeis: testem habeo solum, quia nec ullam culpam invenio in homine isto. Dicunt Judaei Pilato: si non esset maleficus, non tibi eum tradidissemus. Dixit eis

Quoniam non est) Si non est *Cod. Corf.* Isti duodecim non credent, quia scimus eum natum de stupro et maleficum esse et dicit se ipsum esse filium Dei et Regem, quod nos credimus et audire pertimescimus) Duodecim isti credi debent, quoniam non est natus de fornicatione, sed maleficus est et dicit se ipsum filium Dei esse et regem, et nos non

non

ἔσμεν. Καὶ λέγει αὐτὸν εἶναι υἱὸν Θεοῦ καὶ βασιλεα, καὶ οὐ πισευόμεθα. Ἐκέλευσεν ὁ Πιλατος ἅπαν τὸ πλῆθος ἐξελθεῖν, ἐκ τούτων ἀνδρῶν τῶν εἰπόντων, ὅτι οὐ γεγεννηταὶ ἐκ πορνείας· καὶ τὸν Ἰησοῦν ἐκέλευσεν χωρισθῆναι· καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλατος· ποιῶ λόγῳ Θελοῦσιν αὐτὸν ἀποκτεῖναι; Λεγουσιν αὐτῷ· ζῆλον ἔχουσιν, ὅτι ἐν σαββάτῳ θεραπεύει. Λέγει ὁ Πιλατος· περὶ καλοῦ ἐργοῦ.

III. Καὶ θυμὸν πλῆσθης ὁ Πιλατος, ἐξήλθεν ἐξω τοῦ πραιτωρίου, καὶ λέγει αὐτοῖς· μαρτυρα ἔχω τὸν ἥλιον, ὅτι οὐδεμίαν αἰτίαν εὗρισκα ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ. Ἀπεκρίθησαν οἱ ἰουδαῖοι, καὶ εἶπον τῷ ἡγεμονί· εἰ μὴ ἦν οὗτος κακοποιός, οὐκ ἂν σοὶ παρεδώκαμεν αὐτόν. Εἶπεν
δε

non credimus *Cod. Corf.* Duodecim isti credunt, quod non est natus de fornicatione et maleficus et dicit se ipsum esse filium Dei et regem, et nos non credimus *Cod. Einsidl.* Sed et Jesum iussit segregari remote et dicit eis) Sed et iussit Jesum segregari semote et dicit eis Pilatus *Cod. Corf.*

III. Pilatus vero repletus ira exiit prætorium et dixit Judæis) Pilatus furore repletus exiit foras prætorium et dicit eis *Codd. Corf. et Einsidl.* Solum) Solem *Cod. Eins.* Quia) Quoniam *Cod. Corf.* Quod *Cod. Einsidl.* Ullam culpam invenio) Unam culpam inveni *Cod. Einsidl.* Dicunt Judæi Pilato) Responderunt Judæi *Cod. Corf.* Responderunt Judæi et dixerunt præsidi *Cod. Eins.* Maleficus) Iste malefactor *Cod. Corf.*

eis Pilatus: tollite eum vos et secundum legem vestram iudicate eum. Dicunt Judæi Pilato: nobis licet occidere neminem. Dicit Pilatus Judæis: vobis ergo dicit: non occidas, sed non mihi? Et ingressus est iterum prætorium et vocavit solum Jesum et dixit ad eum: tu es Rex Judæorum? Et respondens Jesus dixit Pilato: a te hoc solum dicis, an alii tibi dixerunt de me? Respondens Pilatus dixit ad Jesum: numquid ego Judæus sum? gens et principes sacerdotum tradiderunt te mihi: quid fecisti? Respondens Jesus dixit: Regnum meum non est de hoc mundo; si ex hoc mundo esset regnum meum, ministri mei resisterent et non traditus essem Judæis, nunc vero regnum meum non est hinc. Dixit Pilatus: ergo Rex es tu? Respondit Jesus: tu dicis quia Rex sum ego. Iterum dicit Jesus Pilato: ego in hoc natus sum et ad hoc veni,
ut

Nobis licet occidere neminem) Nobis non licet occidere quemquam *Cod. Cors.* Vobis ergo dicit: non occidas, sed non mihi) Vobis dixit dominus: non occideris, sed mihi *Cod. Einsidl.* Et ingressus est iterum prætorium et vocavit solum Jesum) Ingressus iterum Pilatus in prætorium vocavit Jesum solum *Cod. Einsidl.* A te hoc solum dicis, an alii tibi dixerunt de me?) Ex te hoc dicis aut alii tibi de me dixerunt? *Cod. Einsidl.* Gens et principes sacer-

δε ὁ Πιλατος· λαβετε αυτον ὑμεις, και κατα
 τον νομον ὑμων κρινατε αυτον. Ειπαν οἱ ιουδαιοι
 τῷ Πιλατῷ· ἡμιν ουκ εσιν αποκτειναι ουδενα.
 Ειπεν δε ὁ Πιλατος προς τους ιουδαιους· ουχ'
 ὑμιν ειπεν ὁ Θεος του αποκτειναι, αλλ' εμοι;
 Και εισελθων εις το πραιτωριον παλιν ὁ Πιλα-
 τος, εφωνησεν τον Ιησουν κατ' ιδιαν, και ειπεν
 αυτῷ· συ ει βασιλευς των ιουδαιων; Απεκριθη
 ὁ Ιησους τῷ Πιλατῷ· αφ' εαυτου τουτο λαλεις,
 ἢ αλλοι σοι ειπον περι εμου; Απεκριθη ὁ Πι-
 λατος προς τον Θεον, και ειπεν αυτῷ· μητι εγω
 ιουδαιος εμι· το εθνος το σον και οἱ αρχιερεῖς
 παρεδωκαν σε εμοι· τι εποιησας; Απεκριθη ὁ
 Ιησους· ἡ βασιλεια ἡ εμη ουκ εσιν εκ του κοσμου
 τουτου, εἰ γαρ βασιλεια ἡ εμη εκ του κοσμου του-
 του ην, οἱ ὑπερηται οἱ εμου ηγωνιζοντο, ἵνα μη
 παραδοθῶ τοις ιουδαιοις· νυνι δε ἡ βασιλεια ἡ
 εμη ουκ εσιν εντευθεν. Και ειπεν αυτῷ ὁ Πι-
 λατος· ουκ ουν βασιλευς ει συ; Απεκριθη αυ-
 τῷ ὁ Ιησους· συ λεγεις, ὅτι βασιλευς εμι εγω;
 εις τουτο γαρ γεγεννημαι και εληλυθα, ἵνα

πας

sacerdotum) Gens tua et pontifices tui *Cod. Corf.* Gens
 tua et principes sacerdotum *Cod. Einsidl.* Mundo) Se-
 culo *Cod. Einsidl.* Ministri mei resisterent et non tradi-
 tus essem Judæis) Ministri mei utique decertarent ut non
 traderer Judæis *Cod. Corf.* Nunc vero) Nunc ergo *Cod.*
Corf. Ad hoc veni) Ad hoc veni in mundum *Cod. Corf.*

ut testimonium perhibeam veritati et omnis qui est ex veritate audit meam vocem. Dicit ei Pilatus: quid est veritas? Dicit Jesus: veritas de coelo est. Dicit Pilatus: in terris ergo veritas non est: Dicit Jesus Pilato: intende veritatem esse in terra inter illos, qui dum potestatem habent judicandi, veritate utuntur et judicia recte faciunt.

IV. Relinquens ergo Pilatus Jesum in pratorio, exiit foras ad Judaeos et dixit ad eos: ego nec unam culpam invenio in Jesum. Dicunt illi Judaei: Ergo ipse dixit: possum dissolvere templum Dei et in triduo reaedificare illud. Dixit eis Pilatus: quare templum est hoc, de quo dicit? Dicunt ei Judaei: quod aedificavit Salomon in quadraginta sex annis, ipse dixit destruere et in triduo

De coelo est) De coelo orta est *Cod. Corf.* In terris ergo) In terra *Cod. Corf.* Intende veritatem esse in terra inter illos, qui dum potestatem habent judicandi, veritate utuntur et judicia recte faciunt) Intende veritatem dicentis. In terra quomodo judicatur ab his qui habent potestatem in terris *Cod. Einsidl.* Intende veritatem descendisse in terram et nunc judicatur ab his, qui habent potestatem . . . . (*Vox ultima legi nequit*) *Cod. Corf.*

IV. Relinquens ergo Pilatus Jesum in pratorio, exiit foras

πας ὃ ὧν ἐκ τῆς ἀληθείας, ἀκούει μου τῆς
Φωνῆς. Λεγεί αὐτῷ ὁ Πίλατος· τί ἐστὶν ἀλη-
θεία;

IV. Καὶ καταλείπων ὁ Πίλατος τὸν Ἰησοῦν
ἐσῶ του πραιτωρίου, ἐξήλθεν πρὸς τοὺς ἰουδαίους,
καὶ λέγει αὐτοῖς· ἐγὼ οὐδεμίαν αἰτίαν εὗρισκω
ἐν αὐτῷ. Λεγουσὶν αὐτῷ οἱ ἰουδαῖοι * ἱερόν ὃ
ὠκοδόμησεν ὁ Σολομῶν ἐν τεσσαρακοντα καὶ ἑξ
ετησὶν· οὗτος δὲ λέγει καταλῦσαι καὶ οἰκοδομη-
σαι

* Vox ἱερόν, in Cod. Parisino omissa, addita est ab Editore.

foras ad Judæos et dixit ad eos) Relinquens ergo Pilatus
intus prætorium Jesum, exivit ad Judæos dicens *Cod. Cors.*
Relinquens Pilatus Jesum intus prætorium, exiit ad Ju-
dæos et dicit eis *Cod. Einsidl.* Ego nec unam culpam
invenio in Jesum) Ego nullam culpam invenio in eum
Cod. Cors. Ego nec unam culpam inveni in eo *Cod. Einsf.*
Dicunt illi) Dicunt ei *Cod. Einsidl.* Ergo ipse dixit:
possum dissolvere templum Dei) Iste dixit: possum de-
struere templum istud *Cod. Cors.* Iste dixit: possum tem-
plum istud dissolvere *Cod. Einsidl.* Reædificare) Resuscit-
tare *Cod. Einsidl.* Qvale templum est hoc de quo dicit?)
Qvale templum *Cod. Einsidl.* Qvod ædificavit Salomon in
quadragesima sex annis) Qvod primum ædificavit Salomo
et demum in quadragesima sex annis fabricavit *Cod. Cors.*
Qvod ædificavit Salomon in XL et VI annis fabricatum
est *Cod. Einsidl.* Ipse dixit destruere et in triduo reædi-
ficare) Et iste dicit dissolvere et ædificare illud in tribus
diebus *Codd. Cors. et Einsidl.*

duo reādicare. Et iterum dicit eis Pilatus: innocens sum ego a fangvine hominis istius, vos videritis. Dicunt ei judai: fangvis ejus super nos et super filios nostros. Advocans autem Pilatus seniores et scribas, sacerdotes et levitas, dicit eis secrete: nolite sic facere, nihil in vestra accusatione dignum morte inveni, de curatione infirmorum et violatione sabbati. Dicunt sacerdotes et levitæ Pilato: per salutem Cæsaris, si quis blasphemaverit, dignus est morte: hic autem adversus Dominum blasphemavit. Jussit vero Præses exire Judæos iterum prætorium et advocans Jesum dixit ei: quid faciam tibi? Respondit ei Jesus: sicut dictum est. Dixit ei Pilatus: quomodo est dictum? Dixit ei Jesus: Moyses et

Scribas) *Omittunt Codd. Cors. et Einsidl.* Nolite sic facere, nihil in vestra accusatione dignum morte inveni de curatione infirmorum et violatione sabbati) Nolite facere sic, accusantibus eum vobis cum nihil dignum morte inveni in eo, nec de curatione et violatione sabbati *Cod. Cors.* Nihil enim accusantibus eum dignum mortis inveni de curatione et violatione sabbati *Cod. Einsidl.* Dicunt sacerdotes et levitæ) Et dicunt sacerdotes, seniores et levitæ *Cod. Cors.* Dicunt sacerdotes et levitæ et seniores *Cod. Einsidl.* Per salutem Cæsaris, si quis blasphemaverit) Si quis Cæsarem blasphemavit *Cod. Cors.* Super Cæsa-

σαι αὐτὸ δια τριῶν ἡμερῶν. Πάλιν λέγει ὁ Πι-
 λατὸς αὐτοῖς· ἀθῶος εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ
 δικαίου τούτου; ὑμεῖς ὀφείδετε. Λέγουσιν οἱ ἰου-
 δαῖοι· τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τεκνὰ
 ἡμῶν. Προσκαλεσάμενος ὁ Πιλατὸς τοὺς πρεσ-
 βυτέρους καὶ ἱερεῖς καὶ λευίτας, εἶπεν αὐτοῖς
 λαθρεως· μὴ οὕτως ποιήσατε, οὐδὲν γὰρ κατη-
 γορεῖτε αὐτὸν θανάτου· ἢ γὰρ κατηγορία ὑμῶν
 περὶ θεραπείας καὶ βεβηλώσεως σαββατῶν ἐσιν.
 Λέγουσιν οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ καὶ οἱ ἱερεῖς
 καὶ λευῖται τῷ Πιλατῷ· κατὰ Καισαράς ἐσιν
 τις βλασφημῆσι, ἀξίος ἐσιν θανάτου, οὗτος δὲ
 κατὰ τοῦ Θεοῦ ἐβλασφημῆσεν. Τότε ἐκέλευ-
 σεν ὁ ἡγεμῶν ἐξελθεῖν ἐξω τοῦ πραιτωρίου τὸν
 Ἰησοῦν, καὶ λέγει αὐτῷ· τί ποιήσω σοι; Λέγει
 ὁ Ἰησοῦς τῷ Πιλατῷ· οὕτως ἐδοθῶ. Λέγει ὁ Ἰη-
 σους.

Cæsarem, si quis blasphemaverit *Cod. Einsidl.* Hic au-
 tem adversus Dominum blasphemavit) Iste autem adver-
 sus Deum blasphemavit, dicens se Deum et Regem esse
Cod. Corsini. Iste adversus Dominum blasphemavit *Cod.*
Einsidl. Exire Judæos iterum pratorium) Judæos fo-
 ras exire de pratorio *Codd. Cors. et Einsidl.* Advocans)
 Advocans Pilatus *Cod. Einsidl.* Respondit ei Jesus: fi-
 cut dictum est) Dicit Jesus Pilato: sicut datum est *Cod.*
Einsidl. Dixit ei Pilatus: quomodo est dictum? Dicit
 ei Jesus) Dicit Pilatus: quomodo datum est? Dicit Jesus
Cod. Einsidl.

et Prophetæ præconizati sunt de passione meâ et resurrectione. Audientes hæc Judæi exacerbati sunt et dicunt Pilato: quid amplius vis blasphemiam istius audire? Dicit Pilatus eis: si iste sermo blasphemia vobis videtur, tollite eum vos et producite ad vestram synagogam et secundum legem vestram judicate eum. Dicunt Judæi Pilato: lex nostra continet, ut si homo homini peccaverit, dignus sit accipere unam minus quadraginta; si vero in Dominum blasphemarit hujusmodi lapidari. Dicit eî Pilatus: si iste sermo blasphemia est, vos judicate eum secundum legem vestram. Dicunt Judæi Pilato: lex nostra mandat nobis, non occidere quemquam. Nos volumus ut crucifigatur, quia dignus est morte crucis. Dicit eis Pilatus: non est bonum, ut crucifigatur, sed tantum corripite eum et dimittite. Intuitus vero Præses in populo et circum-

Præconizati sunt de passione meâ et resurrectione) Præconizaverunt de passione et de resurrectione meâ *Cod. Corf.* Præcinerunt de passione ista et de resurrectione meâ *Cod. Einsidl.* Audientes hæc Judæi exacerbati sunt et) Audientes Judæi *Cod. Einsidl.* Quid amplius vis) Quid amplius ab hoc vis *Cod. Einsidl.* Accipere unam minus quadraginta) Accipere quatragera una minus *Cod. Corf.* Si vero in Dominum blasphemarit hujusmodi lapidari) Si ve-

σοῦς· Μωσῆς καὶ οἱ προφῆται προεκήρυξαν περὶ
 τοῦ θανάτου μου καὶ τῆς ἀναστάσεως. Περιω-
 ρισάντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ οἱ ἀκούοντες λέγουσι
 τῷ Πιλάτῳ· τί πλεῖον ἔχεις ἀκουσαὶ περὶ τῆς
 βλασφημίας ταύτης; Λέγει ὁ Πιλάτος τοῖς Ἰου-
 δαίοις· εἰ οὗτος ὁ λόγος βλασφημὸς ἐστίν, περὶ
 τῆς βλασφημίας λαβέτε αὐτὸν ὑμεῖς καὶ ἀπα-
 γαγετέ εἰς τὴν συναγωγὴν ὑμῶν, καὶ κατὰ τὸν
 νόμον ὑμῶν κρίνατε αὐτὸν. Λέγουσι οἱ Ἰουδαῖοι
 τῷ Πιλάτῳ· ὁ νόμος ἡμῶν περιέχει, ἀνθρώπος
 εἰς ἀνθρώπον εἰάν ἀμαρτήσῃ, ἀξίος ἐστὶν λαμ-
 βάνειν παρὰ μιᾶν πληγᾶς Μ, εἰ δὲ εἰς Θεοῦ,
 λιθοβολισθῆναι. Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· λα-
 βέτε αὐτὸν ὑμεῖς καὶ οἷώ βουλεσθε τροπῶ ἀμει-
 νασθε αὐτόν. Λέγουσιν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ Πιλάτῳ·
 ἡμεῖς βουλομεθα ἵνα σταυρωθῇ. Λέγει ὁ Πιλά-
 τος· οὐκ ἐστὶν ἀξίος τοῦ σταυρωθῆναι. Περιβλεψα-
 μένος

ro in Deum blasphemaverit lapidari *Cod. Corf.* Vos ju-
 dicare eum secundum legem vestram) Tollite eum vos et
 secundum legem vestram judicate *Cod. Einsidl.* Lex no-
 stra mandat nobis non occidere quemquam) *Omirtunt Codd.*
Corf. et Einsidl. Quia dignus est morte crucis) *Desunt*
in Codd. Corf. et Einsidl. Non est bonum, ut crucifiga-
 tur, sed tantum corripite eum et dimittite) *Desunt in*
Codd. Corf. et Einsidl. In populo et circumstante populo
 Judæorum) In populum circumstantem Judæorum *Cod.*
Einsidl. In populum circumstantem *Cod. Corf.*

circumstante populo Judæorum vidit plurimos Judæos lacrymantes et dixit ad principes sacerdotum Judæorum: non omnis multitudo desiderat eum mori. Dicunt seniores Judæorum ad Pilatum: ideo venimus nos et tota multitudo hic ut moriatur. Dixit Pilatus ad eos: quare morietur? Dicunt illi: quia dicit se ipsum filium Dei esse et regem.

V. Nicodemus autem quidam vir judæus stetit ante præsidem et dixit: Rogo te misericors judex, ut digneris paucos meos audire sermones. Dixit Pilatus ei: dic. Nicodemus dixit: ego dixi senioribus Judæorum et scribis et sacerdotibus et levitis, et omni multitudini Judæorum in synagoga: quid quæritis cum homine isto? Homo iste multa signa facit bona et gloriosa, qualia nullus fecit in terra homo, nec faciet; dimittite illum
et

Vidit plurimos Judæos lacrymantes) Vidit plurimos Judæorum lacrymantes *Cod. Corf.* Et vidit plurimos lacrymantes Judæorum *Cod. Einsidl.* Et dixit ad principes sacerdotum Judæorum) Et dixit eis *Cod. Corf.* Et dicit *Cod. Einsidl.* Desiderat) Vult *Codd. Corf. et Einsidl.* Seniores Judæorum) Seniores *Cod. Einsidl.* Ideo venimus nos et tota multitudo hic) Ideo potius venit diversa multitudo *Cod. Corf.* Ideoque venimus universa multitudo *Cod. Ein-*

μενος δε ὁ Πιλατος εἰς τοὺς περιεστώτας καὶ λέγει· οὐ παν τὸ πλῆθος βουλεται ἀποθανεῖν. Λεγουσιν οἱ πρεσβυτεροὶ τῶν ἰουδαίων· διὰ τοῦτο ἠλθάμεν ἅπαν τὸ πλῆθος ἵνα ἀποθάνῃ. Λεγουσιν οἱ ἰουδαῖοι· ὅτι εἶπεν αὐτὸν υἱὸν Θεοῦ καὶ βασιλέα.

V. Νικοδήμος δε τις ἀνὴρ ἰουδαῖος ἐστὶν ἐμπροσθεν τοῦ Πιλατοῦ, καὶ λέγει· ἀξίω εὐσεβῆ, κελεύσον με εἰπεῖν καθάρου λόγου. Ὁ Πιλατος λέγει· εἶπε. Λέγει Νικοδήμος· ἐγὼ εἶπον τοῖς πρεσβυτεροῖς καὶ τοῖς ἱερεῦσι καὶ τοῖς λευϊταῖς καὶ παν τῷ πλῆθῳ τῶν ἰουδαίων ἐν τῇ συναγωγῇ· τί ζῆτετε μετὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; ὁ ἀνθρώπος οὗτος πολλὰ σημεῖα ποιεῖ καὶ παραδοξά, ἃ οὐδεὶς ἐποίησεν, οὐδὲ ποιήσει·
αφετε

Einsidl. Dixit Pilatus ad eos: quare morietur?) Dixit Pilatus ad Judæos: quid fecit ut morietur? *Codd. Corf. et Einsidl.* Quia dicit se ipsum filium Dei esse et regem) Quia dixit se esse filium Dei et regem *Cod. Einsidl.*

V. Judæus) Judaicus *Cod. Corf.* Rogo te misericors judex, ut digneris paucos meos audire sermones) Rogo misericors, jube me dicere paucos sermones *Codd. Corf. et Einsidl.* Quid queritis cum homine isto?) Quid queri mini cum homine isto? *Cod. Einsidl.* Multa signa facit bona et gloriosa, qvalia nullus fecit in terra homo, nec faciet) Multa signa faciebat et gloriosa, qvalia nullus fecit nec facit *Cod. Einsidl.*

C

et nolite ei malum facere. Si ex Deo est, stabunt signa ejus; si vero ex hominibus, dissolventur. Quia et Moyses a Deo in Ægyptum missus fecit signa, quæ dixit illi facere Deus ante Pharaonem regem Ægypti. Erant ibi magi Jannes et Mambres, feceruntque et ipsi per incantationes suas signa, quæ fecerat Moyses, sed non per omnia. Et signa quæ fecerunt magi, non erant ex Deo, sicut nostis vos Scribæ et Pharisei: perierunt ipsi qui fecerunt et omnes, qui crediderunt eis. Et nunc dimittite hominem hunc, quia signa de quibus eum accusatis, ex Deo sunt, et non est dignus morte. Dicunt Judæi Nicodemo: tu discipulus ejus factus es, et verbum pro ipso facis.

Et nolite ei malum facere) Et nolite ei aliquid facere mali
Codd. Corf. et Einsidl. Si ex Deo est, stabunt signa ejus)
 Si ex Deo sunt, stabunt signa ista *Cod. Einsidl.* Moyses
 a Deo in Ægyptum missus, fecit signa) Moyses missus est
 a Deo, et fecit signa in Ægypto *Cod. Corf.* Quæ dixit
 illi facere Deus) Quæ præcepit illi facere *Cod. Corf.* Erant
 ibi magi, Jannes et Mambres) Et ibi curantes malefici
 Jannes et Mambres *Cod. Corf.* Et erant ibi curantes me-
 dici Jannes et Mambres *Cod. Einsidl.* Feceruntque et ipsi
 per incantationes suas signa, quæ fecerat Moyses, sed non
 per omnia. Et signa quæ fecerunt magi, non erant ex
 Deo, sicut nostis vos Scribæ et Pharisei: perierunt ipsi
 qui

αφετε αυτον, και μη βουλετε κατ' αυτου ποιη-
 ρα, ει και εκ Θεου εσιν ταυτα τα σημεια α ποι-
 ησει, σαθησεται, ει δε εξ ανθρωπων καταλυ-
 θησεται. Και Μωσης αποσαλεις παρα Θεου
 εις Αιγυπτον, εποιησεν σημεια πολλα, α ειπεν
 αυτω ο Θεος, εμπροσθεν αυτω Φαραω, βασι-
 λεως Αιγυπτου. Και ησαν εκει ανδρες θερα-
 ποντες τω Φαραω, Ιαννης και Ιαμβρης, και
 εποιουν και αυτοι σημεια ουκ ολιγα, α εποιεε
 Μωσης. Και ησαν αυτους οι Αιγυπτιοι ως θε-
 ους Ιαννην και Ιαμβρην· και επειδη τα σημεια
 α εποιησαν, ουκ ησαν εκ Θεου, ακωλουντο και
 αυτοι και οι πισευοντες αυτοις. Και νυν αφετε
 τον ανθρωπον τουτον, ου γαρ εσιν αξιος θανα-
 του. Λεγουσιν οι ιουδαιοι τω Νικοδημω· συ μα-
 θητης αυτου ποιη, και τον λογον υπερ αυτου
 ποιεις; . . . ου κατεσησεν αυτον ο Καισαρ επι του
 αξιω=

qui fecerunt et omnes, qui crediderunt eis) Fecerunt et
 ipsi signa quæ fecit Moyses, sed non habuerunt eos Ægypti
 sicut Deos, et quoniam signa, quæ fecerunt, non erant à
 Deo, perierunt ipsi et qui crediderunt eis *Cod. Cors.* Et
 fecerunt ipsi signa, quæ fecit Moyses, sed non omnia, et
 habuerunt eos Ægyptii sicut Deos, et quoniam signa, quæ
 fecerunt, non erant ex Deo, perierunt ipsi et qui credi-
 derunt eis *Cod. Eins.* Et nunc dimittite hominem hunc,
 quia signa, de quibus eum accusatis, ex Deo sunt, et non
 est dignus morte) Et nunc dimittite hominem istum, non
 enim

facis. Dixit ad eos Nicodemus: numquid et præses discipulus ejus factus est, et verbum pro ipso facit? Numquid non constituit eum Cæsar super dignitatem istam? Erant autem Judæi trementes, cum hæc audierunt et stridebant super Nicodemum, et dicebant ei: veritatem ipsius accipias et possessionem cum Christo habeas. Dixit Nicodemus: Amen, accipiam sicut dixistis.

VI. Ex Judæis quidam alius autem exfiliens rogabat præsidem, ut vellet audire verbum. Dicit præses: quicquid vis dicere, dic. Ego per triginta octo annos jacui Jerosolymis juxta probaticam piscinam, patiens magnam infir-

enim est dignus morte *Cod. Corf. et Einsidl.* Dixit ad eos Nicodemus: numquid et præses discipulus ejus factus est, et verbum pro ipso facit?) *Desunt in Cod. Corf.* Erant autem Judæi trementes, cum hæc audierunt et stridebant super Nicodemum, et dicebant ei) Erant autem Judæi frementes et stridentes dentibus suis super Nicodemum, et dicentes ei *Cod. Corf.* Erant vero Judæi frementes et stridentes super Nicodemum, dicentes ei *Cod. Einsidl.* Et possessionem cum Christo habeas) Et portionem cum eo *Cod. Corf.* Et portionem cum ipso *Cod. Einsidl.*

VI. Ex Judæis quidam alius autem exfiliens) Exiens autem quidam alius exfiliens *Cod. Corf.* Ut vellet audire verbum) Ut verbum diceret *Cod. Corf. et Einsidl.* Quicquid

αἰξιώματος τουτου; Ἦσαν δε οἱ ιουδαιοι εμβρι-
μουμενοι και τριζοντες τους οδοντας αυτων κατα
του Νικοδημου. (Και λεγει προς αυτους ὁ Πι-
λατος· τι τους οδοντας τριζετε κατα του Νικο-
δημου) * την αληθειαν αυτου λαβης και το με-
ρος αυτου. Λεγει Νικοδημος· αμην, αμην κα-
θως ειπατε.

VI. Εκ δε των ιουδαιων αλλος παραπηδη-
σας, ηξιω τον ηγεμονα λογον ** ειπειν. Λεγει ὁ
ηγεμων· ει τι θελεις, ειπε. Εγω τριακοντα οκ-
τω ετη κατακειμαι εν τη κλινη εν οδυνη πονων,
και

* Hic adde: λεγοντες vel ειποντες.

** Hic in Cod. Parisino λεγων, sed male.

quid vis dicere, dic) Dic quid vis dicere. Et dixit
Cod. Cors. Quid vis dicere dic. Qvi dixit Cod. Einsidl.
Ego per triginta octo annos jacui Jerosolyinis juxta pro-
baticam piscinam, patiens magnam infirmitatem, expec-
tans sanitatem; quæ fiebat in adventu angeli, qvi turbabat
aqvam secundum tempus. Et qvi prior descendisset in
aqvam post commotionem aqvæ, sanus fiebat ab omni in-
firmitate. Et inveniens ibi me Jesus languidum, dixit ad
me: vis sanus fieri? Et respondi ego: Domine, non ha-
beo hominem, ut cum turbata fuerit aqua, mittat me in
piscinam. Et dixit mihi: ferge, et tolle grabatum tuum
et ambula. Et sospes factus statim tuli grabatum meum
et ambulavi.) Ego XXXVIII annos jacebam in lecto et
ecceidi in periculum et parturitionem dolorum. Et ve-
niente

infirmi-
tatem, expectans sanitatem, quæ fie-
bat in adventu angeli, qui turbabat aquam
secundum tempus. Et qui prior descendisset
in aquam post commotionem aquæ, sanus
fiebat ab omni infirmitate. Et inveniens ibi
me Jesus languidum, dixit ad me: vis sanus
fieri? Et respondi ego: Domine, non ha-
beo hominem, ut cum turbata fuerit aqua,
mittat me in piscinam. Et dixit mihi: sur-
ge, et tolle grabatum tuum, et ambula. Et
fosses factus statim tuli grabatum meum et
ambulavi. Dicunt Judæi Pilato: domine
præses interroga eum, qualis fuerit dies, in
qua languidus sanatus est. Dixit languidus
sanatus, sabbatum. Dicunt Judæi Pilato:
nonne sic docuimus, quia in sabbato curat
et in principe dæmoniorum dæmonia ejicit?

Et

niente Jesu, multi dæmoniaci et diversis infirmitatibus de-
tenti, curati sunt ab eo. Et quidam juvenes portaverunt
inde in lecto et duxerunt me ad eum. Et videns Jesus
misertus est mei et verbum dixit: Surge, tolle grabatum
tuum et ambula. Et sine mora sanatus sum et surrexi et
ambulavi *Cod. Corf.* Ego in XXXVIII annos jacebam in
lecto et cotidie in periculo et in parturitione dolorum ja-
cui. Venienti enim Jesu, multi dæmoniaci a diversis in-
firmitatibus detenti, curati sunt ab eo; et quidam juvenes
portaverunt me in lecto et duxerunt me ad eum. Et vi-
dens

και ελθοντες του Ιησου, πολλοι δαιμονιζομενοι και ποικιλαις νοσοις κατακειμενοι εθεραπευθησαν παροντος αυτου. Και τινες πισοτατοι κατελεθησαν με, εβασασαν με μετα της κλινης, και απηγαγον με προς αυτον. Και ιδων με ο Ιησους εσπλαγχνισθη, και λογον ειπεν· εγειρε, αρου σου το κραββατον, και περιπατει· και παραχρημα ιαθην, και απηρα τον κραββατον μου, και περιεπατησα. Λεγουσιν οι ιουδαιοι τω Πιλατω· ερωτεις αυτον, ποια ημερα εθεραπευθη; Ερωτηθεις παρα του Πιλατου, περι της ημερας, λεγει· εν σαββατω. Λεγουσιν οι ιουδαιοι· μη ουχ' ουτως εδιδαξαμεν, οτι εν σαββατω εθεραπευθη, και δαιμονια εκβαλλει.

Και

dens Jesus misertus est mei et verbum dixit mihi: surge, tolle grabatum tuum et ambula. Et sine mora sanatus sum et tuli grabatum meum et ambulavi *Cod. Einsidl.* Domine praeses interroga eum, qualis fuerit dies, in qua langvidus sanatus est? Interroga eum, qualis fuit dies, quando curatus fuit et sanatus est *Cod. Corf.* Interroga eum, qualis fuisset dies, quando curatus est? *Cod. Einsidl.* Dixit langvidus sanatus: sabbatum) Dixit sabbatum *Codd. Corf. et Einsidl.* Dicunt Judaei Pilato: nonne sic docuimus, quia in sabbato curat et in principe demoniorum demonia ejicit) Dicunt Judaei: non est sicut dicimus, quod in sabbato curat et ejicit demonia *Cod. Corf.* Dicunt Judaei: nonne sic docuimus, quia in sabbato curat et demonia ejicit *Cod. Einsidl.*

Et alius quidam Judæus exiens dixit: coecus eram, voces audiebam et neminem videre poteram, et cum transisset Jesus, audivi turbam prætereuntem, et interrogavi, quid esset? Et dixerunt mihi, quia Jesus transiret. Et clamavi dicens: Jesu fili David, miserere mei! Et stans jussit me adduci ad se, et dixit mihi, quid vis? Et dixi: Domine, ut videam. Et dixit mihi: respice! et confestim vidi et secutus sum eum gaudens et gratias agens. Et alius Judæus exiens dixit: leprosus eram, et mundavit me solo verbo, dicens: volo, mundare! et illico mundatus sum a lepra. Et alius Judæus exiens dixit: Curvus eram et erexit me verbo.

VII. Et mulier quædam Veronica nomine dixit: sanguine fluens eram ab annis duodecim

Et alius quidam Judæus exiens) Et alius quidam ex Judæis exiens *Cod. Cors.* Et alius quidam Judæus exiliens *Cod. Einsidl.* Coecus eram, voces audiebam et neminem videre poteram, et cum transisset Jesus, audivi turbam prætereuntem et interrogavi, quid esset? et dixerunt mihi, quia Jesus transiret. Et clamavi dicens: Jesu, fili David, miserere mei!) Coecus natus fui, vocem audiebam sed neminem videbam; et transeunte Jesu clamavi voce magna: miserere mei fili Davidis! *Cod. Cors.* Coecus natus

tus

Και παλιν ἄλλος ἰουδαῖος παραπηδήσας εἶπεν·
 ἐγὼ τυφλὸς ἐγεννήθην, Φωνὴν ἤκουον καὶ προ-
 σῶπον οὐκ εβλεπον· καὶ παραγοντος τοῦ Ἰησοῦ,
 ἐκραξά Φωνὴ μεγάλη· ἐλεησον με υἱὲ Δαβὶδ·
 καὶ ἐλεησεν με, καὶ ἐπέθηκε τὰς χεῖρας ἐπι-
 τοὺς ὀφθαλμοὺς μου, καὶ ἀνεβλεψά ἀναχρη-
 μα. Καὶ ἄλλος παραπηδήσας εἶπεν· κούτος
 ἤμην καὶ ὀφθῶσε με λόγῳ.

VII. Καὶ γυνὴ τις, ὀνοματι Βερονικὴ, ἀπὸ
 μακροῦθεν κραζούσα, εἶπεν· αἰμορροῦσα ἤμην, καὶ
 ἤψα-

tus sum, vocem audiebam et neminem videbam. Et trans-
 eunte Jesu clamavi voce magna: miserere mei fili David!
Cod. Einsidl. Et stans iussit me adduci ad se, et dixit
 mihi, quid vis? et dixi: Domine, ut videam. Et dixit
 mihi respice! et confestim vidi et secutus sum eum gau-
 dens et gratias agens) Et misertus est mei, posuit manus
 suas super oculos meos et statim vidi *Cod. Cors.* Et mi-
 fertus est mei; et posuit manus suas super oculos meos
 et vidi statim *Cod. Einsidl.* Et alius Judæus exiens dixit:
 leprofus eram, et mundavit me solo verbo, dicens: volo,
 mundare! et illico mundatus sum a lepra. Et alius Ju-
 dæus exiens dixit: Curvus eram et erexit me verbo) Et
 alius Judæus exfiliens dixit: curvus eram et erexit me
 verbo. Alius dixit: leprofus eram et mundavit me ver-
 bo *Cod. Cors.* Et alius quidam exfiliens dixit: curvus
 eram et correxit me verbo. Item alius exfiliens dixit:
 leprofus eram, et mundavit me verbo *Cod. Einsidl.*

decim et tetigi fimbriam vestimenti ejus et statim fluxus sanguinis mei stetit. Dicunt Judæi: legem habemus mulierem ad testimonium non venire. Et quidam Judæus post alia dixit: vidi Jesum vocari ad nuptias cum discipulis suis et vinum deficere in Cana Galilææ, et cum defecisset vinum, præcepit ministris, ut implerent sex hydrias, quæ ibi erant, aqua; et implerunt usque ad summum. Et benedixit eas, et convertit aquam in vinum, et biberunt omnes gentes admirantes super hoc signum. Et alius Judæus stetit in medio, et dixit: ego vidi Jesum in Capharnaum docentem in synagoga. Et in synagoga erat quidam homo habens dæmonium et clamavit dicens: sine me! quid nobis et tibi Jesu Nazarene? Venisti perdere nos, scio quia tu es sanctus Dei. Et increpavit illum Jesus et dixit illi: obmutesce spiritus immunde et exi de homine. Et statim exivit de isto nihilque illi nocuit. Et hæc quidam Pharisæus dixit: ego vidi, quod multa turba venit ad Jesum a Galilæa et Judæa et maritima et multis regionibus circa Jordanem, et multi infirmi veniebant

VII. *Verba:* Et quidam Judæus post alia dixit usque ad finem capitis, desunt omnino in Codd. Cors. et Einsidl.

ἢ ψαμνῶν τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ
 εὐθεὺς ἔση ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος, δι' ἣτων δαδε-
 κα. Τότε λεγούσιν οἱ ἰουδαῖοι· γυναῖκα εἰς μαρ-
 τυρίαν μὴ ὑπαγεῖν.

Καὶ

bant ad eum, et sanabat omnes. Et audivi
 spiritus immundos clamantes et dicentes: tu
 es filius dei! Et vehementer comminabatur
 eis Jesus, ne illum manifestarent.

VIII. Post hæc quidam nomine Centu-
 rio dixit: ego in Capharnaum vidi Jesum
 et rogavi eum dicens: domine, puer meus
 jacet paralyticus in domo. Et dixit mihi
 Jesus: vade, et sicut credidisti, fiat tibi,
 et sanatus est puer ex illa hora. Deinde
 quidam regulus dixit: habebam filium in
 Capharnaum, qui moriebatur, et cum audis-
 sem Jesum advenire in Galilæam, abii et ro-
 gavi eum, ut descenderet in domum meam
 et sanaret filium meum, incipiebat enim
 mori. Et dixit mihi: vade, filius tuus vi-
 vit; et sanatus est filius meus ex illa hora.

Et

VIII. *Verba:* Post hæc quidam nomine usque ad: et
 sanatus est filius meus ex illa hora, non reperiuntur in Cod.
 Cors. et Einsidl.

Et alii quidam multi ex Judæis et viri et mulieres clamaverunt dicentes: vere filius Dei iste, qui solo verbo omnia sanat et dæmonia ei per omnia subjiciuntur. Dicunt quidam ex ipsis: non est hæc potestas nisi a Deo. Dixit Pilatus Judæis: quare vobis docentibus dæmonia non subjiciantur? Dicunt quidam ex ipsis: non est hæc potestas nisi a Deo, ut dæmonia subjiciantur. Alii autem dixerunt Pilato: quia Lazarum mortuum suscitavit post quatrimum de monumento. Audiens hæc præses tremefactus dixit ad multitudinem Judæorum: quid vobis proderit, quod effundatis sanguinem innocentem.

IX. Et convocans Pilatus Nicodemum et duodecim viros, qui dixerunt, quoniam non est natus ex fornicatione, dixit ad eos: quid faciam,

Et alii quidam multi ex Judæis et viri et mulieres clamaverunt dicentes: vere filius Dei iste, qui solo verbo omnia sanat et dæmonia ei per omnia subjiciuntur) Et alii quidam ex multitudine Judæorum, viri et mulieres clamaverunt dicentes: iste homo propheta est et dæmonia ejus (*leg. ei*) subjecta sunt *Cod. Cors.* Et alii quidam ex multitudine Judæorum et mulieres clamaverunt dicentes: iste homo propheta est: dæmonia ei subjecta sunt *Cod. Einsidl.* Dicunt quidam ex ipsis: non est hæc potestas nisi a Deo) *Omissa in Codd. Cors. et Einsidl.* Dixit Pilatus Judæis: quare

Και ἄλλοι δὲ τινες, ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, ἐκράζον λέγοντες· οὗτος ὁ ἀνθρώπος προφήτης ἔστιν, καὶ τὰ δαιμονία αὐτῷ ὑποτάσσονται. * λέγει ὁ Πιλάτος· διατί καὶ οἱ διδασκαλοὶ ὑμῶν οὐκ ὑποτάσσονται αὐτῷ; Λεγουσὶν τῷ Πιλάτῳ· οὐκ οἶδαμεν. Ἄλλος δὲ εἶπεν τῷ Πιλάτῳ· ὅτι τὸν Λαζαρόν τετραήμερον ἠγεῖρεν ἐκ τοῦ μνημείου τεθνηκότα. Ἐντρομος δὲ γενομένος ὁ ἡγεμῶν, λέγει πρὸς ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν ἰουδαίων· τί θελετε ἐγχεεῖν αἷμα ἀθῶον;

IX. Καὶ προσκαλεσαμένος λέγει αὐτοῖς· τί ποιήσω, ὅτι ἕσσις γίνεται ἐν τῷ λαῷ; Λεγουσὶν

* Verba λέγει ὁ Πιλάτος omiffa in Codice; sed cum ad sensum recte constituendum apprime sint necessaria, adduntur ab Editore.

quare vobis docentibus dæmonia non subjiciuntur? Dicunt quidam ex ipsis: non est hæc potestas nisi a Deo, ut dæmonia subjiciantur) Dicit Pilatus ad eos: quare doctoribus vestris non subjecta sunt? Dicunt Pilato: nescimus *Cod. Corf.* Dicit Pilatus ad illos qui dixerunt: Dæmonia illi subjecta sunt: quare et doctoribus vestris non sunt subjecta? Dicunt Pilato: nescimus *Cod. Eins.* Quia Lazarum mortuum suscitavit post quatrimum de monumento) Lazarum mortuum post quartum diem de monumento suscitavit *Cod. Corf.* Quid vobis proderit quod effundatis?) Quid vultis effundere? *Cod. Corf.*

IX. Quoniam) *Omiffis Cod. Corf.* Dixit ad eos) Dicit ad

faciam, quoniam seditio fit in populo? Dicunt ei illi: nescimus, ipsi videant, qui seditionem commovent. Iterum Pilatus convocans multitudinem dixit eis: scitis, quia vobis consuetudo est per diem azymorum ut dimittam vobis unum vinctum. Habeo unum insignem vinctum homicidam, qui dicitur Barrabas, et Jesum qui dicitur Christus, in quo nullam causam mortis invenio. Quem ergo vultis ex his duobus dimitti? Clamaverunt autem omnes dicentes: Barrabam dimitte nobis. Dicit eis Pilatus: quid ergo faciam de Jesu, qui dicitur Christus? Dicunt omnes: crucifigatur. Iterum clamant dicentes Pilato: non es amicus Cæsaris, si hunc dimittis, quia dixit se filium Dei esse et regem: an forte vis hunc esse et non Cæsarem? Tunc repletus furore Pilatus dixit ad eos: semper gens vestra seditiosa fuit, et qui profuerunt, contrarii eis fuistis. Responderunt Judæi: qui sunt qui

ad eos *Cod. Einsidl.* Dicunt ei illi: nescimus) Dicunt ei: nos nescimus *Cod. Einsidl.* Dicunt ei: illud nescimus *Cod. Cors.* Qui seditionem commovent) *Desunt in Codd. Cors. et Einsidl.* Vinctum) Vinctum in carcere *Cod. Eins.* Barrabas) Barabbas *Cod. Einsidl.* Et Jesum, qui dicitur Christus, in quo nullam causam mortis invenio) In Jesu vero nullam culpam invenio mortis *Cod. Cors.* In Jesu nullam

εν αυτω· ημεις ουκ οίδαμεν, αυτοι οψονται·
 Και παλιw ο Πιλατος προσκαλεσαμενος απαν
 το πληθος των ιουδαιων, λεγει· οιδατε οτι συ-
 νηθεια υμιν εσιν, κατα εορτην των αζυμων, ενα
 απολυειν υμιν δεσμιον· εχω ενα καταδικον δεσ-
 μιον εν τω δεσμωτηριω Φονεον, λεγομενον Βαρα-
 βαν, και τουτον εσηκοτον κατα προσωπον υμων
 τον Ιησουν ισον, ουτε μιαν αιτιαν ευρισκω εν αυ-
 τω· τινα θελετε απολυσω υμιν; Οι δε κρα-
 ζουσιν· Βαραβαν. Και λεγει αυτοις Πιλατος·
 τι ουν ποιησω Ιησουν τον λεγομενον Χρισον; Λε-
 γουσιν· σαρωθητω. Ἐτερος δε των ιουδαιων
 ελεγε προς τον Πιλατον· ταχα ουκ ει φιλος του
 Καισαρος, οτι ειπεν εαυτον υιον Θεου και βασι-
 λεα, θελεις ουν τουτον βασιλεα και ου Καισα-
 ρα; Χολεσας δε ο Πιλατος ειπεν προς τους ιου-
 δαιους· διασιασον το εθνος υμων εσιν, και τοις
 ευεργηταις υμων αντιλεγετε. Λεγουσιν οι ιου-
 δαιοι·

nullam culpam invenio mortis *Cod. Einsidl.* Quem ergo
 vultis ex his duobus dimitti?) Quem ergo vultis ut dimit-
 tam vobis? *Cod. Cors.* Quem vultis dimitti vobis? *Cod.*
Einsidl. Iterum clamant dicentes Pilato) Iterum dixe-
 runt Judæi *Cod. Einsidl.* An forte vis hunc esse et non
 Cæsarem?) Ni forte velles hunc regem esse et non Cæsa-
 rem? *Cod. Cors.* Ni forte vis hunc esse regem et non
 Cæsarem *Cod. Einsidl.* Et qv̄i profuerunt) Et qv̄i pro
 vobis fuerunt *Cod. Einsidl.* Qvi sunt qv̄i fuerunt pro
 nobis) Qvi sunt pro nobis *Cod. Einsidl.*

qui fuerunt pro nobis? Dicit eis Pilatus: Deus vester, qui eruit vos de dura servitute Ægyptiorum et transduxit per mare rubrum, sicut per aridam, et in eremo cibavit vos Manna et carne coturnicum, et aquam de petra produxit, et legem de coelo vobis dedit: et in omnibus irritastis Deum vestrum et quæsiuistis vobis vitulum facere conflatilem et adorastis et immolastis, et dixistis: isti sunt dii tui Israel, qui te eduxerunt de terra Ægypti. Et voluit Deus vester disperdere vos: et deprecatus est Moyses pro vobis, ut non moreremini et audivit Deus vester eum, et transtulit peccatum vestrum. Deinde exacerbati voluistis occidere prophetas vestras Moysen et Aaron, quando fugerunt in tabernaculum: et semper contra Deum et ejus Prophetas murmurastis. Et exsurgens de tribunali

Transduxit per mare rubrum, sicut per aridam) Et eduxit vos ex Ægypto per mare, sicut per aridam terram *Cod. Corf.* Per mare duxit vos, sicut per aridam terram *Cod. Einsidl.* Et carne coturnicum) Et coturnicibus *Cod. Corf.* Et coturnice *Cod. Einsidl.* Et aquam de petra produxit) Et eduxit vobis aquam de petra et potavit *Cod. Corf.* Et eduxit vobis de petra aquam et potavit vos *Cod. Einsidl.* Et legem de coelo vobis dedit) Et legem dedit vobis *Codd. Corf. et Einsidl.* Et in omnibus irritastis Deum vestrum)

δαιοι· ποιοις ευεργηταις; Λεγει ο Πιλατος· ως ακουω, ο Θεος υμων απο δουλειας σκληρας εξηγαγεν υμας εκ γης Αιγυπτου, και δια Θαλασσης εσωσεν υμας ως δια Ξηρας, και εν ερημω ετρεψεν υμας μαννα, και ορτινομητραν εδωκεν υμιν, και εκ πετρας υδωρ εποτισεν υμας, και νομον εδωκεν υμιν· και επι τουτοις πασιν παροργισατε τον Θεον υμων, και εξητησατε μοσχον χονευτον και παροξυνατε τον Θεον υμων. Και εξητησεν αποκτειναι υμας, και ελιτανευσεν Μωσης υπερ υμων και ουκ εθανατωθητε· και νυν καταγγελετε μοι, οτι βασιλευα μισω. Και ανασας ο Πιλατος απο του βηματος εξητησεν εξηλθειν.

vestrum) In his omnibus a vobis irritus est *Cod. Cors.* Et in his omnibus irritastis Deum vestrum et voluit vos occidere *Cod. Einsidl.* Et quæsiuistis vobis vitulum facere usque ad: et semper contra Deum et ejus Prophetas murmurastis) *Desunt in Cod. Einsidl. in quo modo exstat:* Et nunc dicitis, quia regem odio. Et quæsiuistis vobis vitulum facere constabilem et adorastis et immolastis, et dixistis: illi sunt dii tui Israel, qui te eduxerunt de terra Ægypti, et voluit Deus vester disperdere vos) Et quæsiuistis vobis vitulum fasilem Deum, et exacerbastis Deum vestrum et voluit vos occidere *Cod. Cors.* Et audivit Deus vester eum et transtulit peccatum vestram) *Desunt in Cod. Cors.* Deinde exacerbati voluistis occidere prophetas vestras Moysen et Aaron, quando fugerunt in tabernaculum: et semper contra Deum et ejus Prophetas murmurastis)

D

Quem

bunali voluit exire foras. Clamaverunt autem omnes Judæi: regem scimus esse Cæsarem, non Jesum. Nam quando hic natus est, tunc Magi venerunt et ei munera obtulerunt. Quod cum audisset Herodes, turbatus est valde, et voluit eum occidere. Quod cum cognovisset pater ejus, fugit in Ægyptum cum matre sua Maria. Herodes cum audisset eum esse natum, voluit eum occidere, et mittens occidit omnes pueros, qui erant in Bethlehem et in omnibus finibus ejus, a bimatu et infra. Audiens Pilatus hæc verba timuit, et silentio facto in populo qui clamabat, dixit ad Jesum: ergo Rex es tu? Dicunt ad Pilatum omnes Judæi: iste est quem Herodes quærebat occidere.

Quem postmodum lapidari voluistis; nunc vero dicitis: quia regem odio *Cod. Corf.* Clamaverunt autem omnes Judæi: regem scimus esse Cæsarem, non Jesum) Clamaverunt autem Judæi et dixerunt ei: Regem scimus Cæsarem et non Jesum *Cod. Corf.* Clamaverunt autem omnes Judæi: Regem scimus Cæsarem *Cod. Einsidl.* Nam quando hic natus est, tunc Magi venerunt et ei munera obtulerunt) Nam et Magi munera obtulerunt ei quasi regi *Cod. Corf.* Nam et Magi munera ei obtulerunt sicut Regi *Cod. Einsidl.* Quod cum audisset Herodes, turbatus est valde, et voluit eum occidere) Audiens autem Herodes a Magis, quod Rex natus est, voluit occidere eum *Cod. Corf.* Audiens

θειν. Και εκραξαν οι ιουδαιοι τω Πιλατω, λεγοντες· ημεις βασιλευσιν οιδουμεν Καισαρα, και συ τον Ιησουν. Και γαρ οι μαγοι δωρα προσηνεγκαν ως βασιλει· και ακουσας ο Ηρωδης παρα των μαγων, οτι βασιλευσ εγεννηθη, εξητησεν του αποκτειναι αυτον· γνους δε ο πατηρ αυτου Ιωσηφ, παρελαβεν αυτον και την μητερα αυτου, και εφυγεν εις Αιγυπτον. Και ακουσας Ηρωδης, απολεσεν τους παιδας τους εν Βηθλεεμ. Ακουσας δε ο Πιλατος τους λογους τουτους λιπον οτι εκραζον, λεγει· ωσε ουτος εσι ον εξητει Ηρωδης; Λεγουσιν οι ιουδαιοι· ναι ουτος εσι·
 Τοτε

diens Herodes a Magis, quia Rex natus est, voluit occidere eum *Cod. Einsidl.* Quod cum cognovisset pater ejus, fugit in Ægyptum cum matre sua Maria) Hoc autem cognito patri ejus Josepho, tulit et matrem ejus et fugierunt in Ægyptum *Cod. Corf.* Hoc autem cognito, pater ejus autem Joseph tulit eum et matrem ejus, et fugierunt in Ægyptum *Cod. Einsidl.* Herodes, cum audisset eum esse natum, voluit eum occidere, et mittens occidit omnes pueros, qui erant in Bethlehem et in omnibus finibus ejus, a bimatu et infra) Audiens quod Herodes, perdidit infantes Judæorum, qui nati sunt in Bethlehem *Cod. Corf.* Audiens autem Herodes, perdidit infantes Judæorum, qui nati sunt in Bethleem *Cod. Einsidl.* Audiens Pilatus hæc verba timuit, et silentio facto in populo qui clamabat, dixit ad Jesum: ergo Rex es tu? Dicunt ad Pilatum omnes Judæi: iste est, quem Herodes quærebat occidere)

D 2

Audiens

dere. Accipiens autem Pilatus aquam, lavit manus suas coram populo dicens: innocens ego sum a sanguine iusti hujus, vos videritis! Et responderunt Judæi dicentes: sanguis ejus super nos et super filios nostros. Tunc iussit Pilatus adduci Jesum ante se, et persecutus est eum his verbis: genus tuum comprobavit te ut Regem. Propter quod ego Herodes precipio flagellari te secundum statuta priorum principum et in principio te alligari, et in cruce suspendi in eo loco ubi tentus es, et duos

Audiens Pilatus verba hæc timuit, et facto silentio in populo qui clamabat, dixit eis: hic est quem quærebat Herodes? dicunt ei, hic est *Cod. Corsf.* Audiens Pilatus verba hæc timuit, et facto silentio in populo qui clamabant, dixit Pilatus: ergo hic est, quem quærebat Herodes? dicunt ei, hic est *Cod. Einsidl.* Accipiens autem Pilatus aquam, lavit manus suas coram populo dicens: innocens ego sum a sanguine iusti hujus, vos videritis) Accipiens autem eum misit ad Herodem, et accepta aqua lavit manus suas coram populo dicens: sanguis ejus super vos et super filios vestros! Et gavisus est Herodes. Tunc Herodes secum reputans quid sciscitari (*sic legendum videtur*) vellet. Pilatus autem sibi familiaris providus, cautus non vult dare vitam morti, nec Judæorum sese conjungere forti. Atque remisit eum Pilato . . . . regem crucifigi eorum. *Cod. Corsini*; ubi tamen nonnulla ob compendium litterarum obscura, ita ut conjectura in verbis quibusdam eruendis opus fuit, quæ

Τότε λαβὼν ὕδωρ ὁ Πιλατος, ἀπειψατό τὰς
 χεῖρας αὐτοῦ ἀπέναντι τοῦ ἡλίου, λέγων· ἄθως
 εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος τούτου τοῦ δικαίου, ὑμεῖς
 ὀφείθε. Καὶ πάλιν κρᾶζουσιν οἱ Ἰουδαῖοι· ὅτι
 τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν.
 Τότε ἐκέλευσεν ὁ Πιλατος τὸν βιβλὸν ἐλκυσθῆ-
 ναι ἐπὶ τοῦ βήματος οὐ ἐκαθίζετο, καὶ οὕτως
 ἀπεφώνατο κατὰ τοῦ Ἰησοῦ·

Ἀποφασίς Πιλατοῦ

Τὸ ἔθνος τὸ σὸν κατεπέεξαν σε ὡς βασιλεῖα, καὶ
 διὰ τοῦτο ἀφυσάμην, πρῶτον φραγελλοῦσθαι διὰ
 τῶν δεσμῶν τῶν ἀσεβῶν βασιλεῶν, καὶ τότε ἀρ-
 τασθαι

que forsan interdum a vero aberravit. Tunc iussit Pilatus
 adduci Jesum ante se, et prosecutus est eum his verbis)
 Et ducentes illum ante tribunal suum ubi sedebat, et pro-
 secutus est Pilatus his verbis dicens sententiam adversus
 Christum *Cod. Corf.* Tunc iussit Pilatus adduci illum an-
 te tribunal ubi sedebat, et prosecutus est his verbis dicens
 sententiam Pilatus adversus Jesum *Cod. Einsidl.* Genus
 tuum comprobavit te ut Regem) Genus tuum atqve gens
 tua reprobavit te regem *Cod. Corf.* Genus tuum compro-
 bavit te ut regem *Cod. Einsidl.* Propter quod ego Hero-
 des præcipio flagellari te secundum statuta priorum prin-
 cipum) Propterea præcipio primum te flagellari secundum
 statuta principum *Cod. Corf.* Propterea præcipio te pri-
 mum flagellari secundum statuta priorum principum *Cod.*
Einsidl. Et in cruce suspendi in eo loco ubi tentus es,
 et duos malignos tecum, quorum nomina sunt hæc: Di-

duos malignos tecum, quorum nomina sunt hæc: Dimas et Gestas.

X. Et exiit Iesus de prætorio et duo latrones cum eo. Et cum pervenissent ad locum, qui dicitur Golgata, exspoliaverunt eum vestimento suo et præcingunt eum linteo et coronam de spinis imponunt super caput ejus et dant arundinem in manu ejus. Similiter et duos latrones suspendunt cum eo, Dimas a dextris et Gestas a sinistris ejus. Iesus vero dixit: Pater mi, parce illis, quia nesciunt, quid faciunt. Et diviserunt vestimenta ejus, super vestem ejus mittentes sortem. Et steterunt populi et irridebant eum principes sacerdotum et seniores Judæorum dicentes: alios
salvos

mas et Gestas) Deinde præcepit eum elevari in cruce in eo loco quo tentus est, et duos malignos cum eo, quorum nomina sunt Dymas et Gestas *Cod. Cors.* Deinde præcepit allevari eum in crucem in eo loco ubi tentus est, et duo maligni cum eo, quorum nomina sunt hæc: Dismas et Gestas *Cod. Einsidl.*

X. Et exiit Iesus de prætorio et duo latrones cum eo. Et cum pervenissent ad locum, qui dicitur Golgata, exspoliaverunt eum vestimento suo et præcingunt eum linteo et coronam de spinis imponunt super caput ejus) Et exiens Iesus de prætorio, venierunt duo latrones cum eo ad locum, et spoliarunt eum vestimentis ejus et præcinxerunt eum

τασθαι αὐτος ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, ἐν τῷ κηπῷ ὅπου ἐπιάσθη, καὶ δύο κακούργοι σὺν αὐτῷ.

X. Καὶ ἐνθὺς ἐξηγαγον τὸν Ἰησοῦν ἀπο τοῦ πραιτωρίου, ἀμὰ τῶν δύο κακούργων, καὶ * ἤλθον ἐπὶ τὸν τοπὸν, ἐξέδυσαν οἱ στρατιῶται τὸν Ἰησοῦν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ περιεζώσαν αὐτὸν λεντιῶ, καὶ σφαιρὸν ἐξ ἀκανθῶν περιεθήκαν αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν· καὶ ἐσαύρωσαν αὐτὸν, ἀμὰ δὲ καὶ τοὺς δύο κακούργους ἐκρέμασαν σὺν αὐτῷ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐλέγεν· ἀφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἶδασιν τί ποιούσιν. Καὶ διμερισαντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ οἱ στρατιῶται· καὶ ζῆκει ὁ λαὸς θύρων. Καὶ ἐξεμνητρίζον αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ, λέγοντες· ἀλλοὺς ἐσω-

σεν,

* Lege: ἐλθόντων.

eum linteo et coronam de spinis imposuerunt super caput ejus *Cod. Corf.* Præcingunt) Præcinxerunt *Cod. Einsidl.* Suspendunt) Suspenderunt *Cod. Einsidl.* Pater mi, parce illis, quia nesciunt, quid faciunt) Pater parce et dimitte; nesciunt enim quid faciunt *Cod. Corf.* Pater parce et dimitte illis; nesciunt enim quid faciunt *Cod. Einsidl.* Et diviserunt vestimenta ejus, super vestem ejus mittentes fortem) Et diviserunt sibi vestimenta ejus *Cod. Einsf.* Principes sacerdotum et seniores Judæorum dicentes) Principes et seniores et judices eorum, intra semetipfos dicentes *Cod. Corf.* Principes, seniores et judices eorum, inter semetipfos dicentes *Cod. Einsidl.*

salvos fecit, nunc se ipsum salvum faciat, si potest; si filius Dei est, descendat nunc de cruce. Deludebant ergo eum milites, et accipientes acetum et fel offerebant ei bibere, et dicebant ad illum: si tu es Rex Judaeorum libera temet ipsum! Accipiens autem Longinus miles lanceam, aperuit latus ejus et continuo exivit sanguis et aqua. Scripsit autem Pilatus titulum super crucem literis Hebraicis et Latinis et Graecis, continentem hæc: Hic est Rex Judaeorum. Unus autem de duobus latronibus, qui crucifixi erant cum Jesu, nomine Gestas, dixit ad Jesum: si tu es Christus libera te ipsum et nos. Respondens autem latro, qui a dextris ejus suspensus erat, nomine Dimas, increpavit eum et dixit: Non times tu Deum, qui in hoc judicio es ex damnatis?

Nos

Nunc se ipsum salvum faciat, si potest; si Dei filius est, descendat nunc de cruce) Nunc semetipsum salvum faciet; si filius Dei est descendat de cruce *Cod. Cors.* Nunc se ipsum salvet; si Dei filius est, descendat de cruce *Cod. Einsidl.* Deludebant ergo) Deludebant *Cod. Einsf.* Accipientes) Accedentes *Cod. Einsidl.* Acetum et fel offerebant ei bibere et dicebant ad illum) Acetum cum felle offerebant ei bibere dicentes *Cod. Einsidl.* Et continuo exivit) Et exiit de latere ejus *Cod. Einsidl.* Scripsit autem Pilatus titulum super crucem literis Hebraicis et Latinis

nis

σεν, και εαυτον ου δυναται σωσαι· ει υιος Θεου
 ει, καταβατω νυν απο του τανου, και πισευ-
 σωμεν εις αυτον. Ενεπαιζον δε αυτω και οι
 εβραιωται, προσερχομενοι, και οξος μετα χωλης
 προσφεροντες αυτω, και ελεγον· ει συ ει ο Χρι-
 στος ο βασιλευς των ιουδαιων, σωσον σεαυτον.
 Εκελευσε δε ο Πιλατος μετα την αποφασιν, και
 τιτλον επιγραφηναι, την αιτιαν αυτου, γραμ-
 μασιν ελληνικοις. Eis δε τις των κρεματισθεν-
 των κακουργων ονοματι Γεσας, εφη προς τον
 Ιησουν· ει συ ει ο Χριστος, σωσον σεαυτον και η-
 μας. Αποκριθεις δε ο ετερος Δημας, επιτιμη-
 σεν αυτον λεγων· ουδεν φοβη συ τον Θεον, οτι
 εν τω αυτω κριμασι ει; Και μεν δικαιως, αξια

γιαρ

nis et Græcis, continentem hæc) Jussit autem præfes titu-
 lum scribi et poni cruce super caput ejus, quem scripserat
 literis hebraicis et græcis et latinis, secundum quod dixe-
 runt Judæi *Cod. Cors.* Jussit autem præfes pro sententia
 titulum scribi literis hebraicis, græcis et latinis, secun-
 dum quod dixerunt Judæi *Cod. Einsidl.* Unus autem de
 duobus latronibus, qui crucifixi erant cum Jesu, nomine
 Gestas, dixit ad Jesum) Unus autem ex his latronibus,
 qui adpensi erant, nomine Gestas, dixit ei *Cod. Einsidl.*
 Respondens autem latro, qui a dextra ejus suspensus erat,
 nomine Dimas, increpavit eum et dixit) Respondit Dimas
 et conturbavit eum dicens *Cod. Cors.* Respondens autem
 Dismas, conturbavit eum dicens *Cod. Einsidl.* Non ti-
 mes tu Deum, qui in hoc judicio es ex damnatis?) Neque
 times

Nos autem digne et iuste secundum ea quæ fecimus, recepimus mercedem. Hic autem Jesus, quid mali fecit? Et post hæc suspirans dixit ad Jesum: memento mei domine, dum veneris in regnum tuum. Respondens autem Jesus, dixit ad illum: amen dico tibi, quia hodie tecum eris in paradiso.

XI. Erat autem hora quasi sexta, et tenebræ factæ sunt super universam terram usque ad horam nonam. Sole autem obscurante, ecce velum templi scissum est a summo usque deorsum, et petra scissæ sunt, et monumenta aperta sunt, et multa corpora sanctorum, qui dormierunt, surrexerunt. Et circa horam nonam exclamavit Jesus voce magna dicens: Hely, Hely lama zabathani: quod est interpretatum, Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? Et post hæc dicit Jesus: Pater in manus tuas commendo spiritum meum! Et

times tu Deum, qui in hoc iudicio est *Cod. Corf.* Non times nec tu Deum, qui in hoc iudicio es *Cod. Einsidl.* Nos autem digne et iuste secundum ea quæ fecimus, recepimus mercedem. Hic autem Jesus, quid mali fecit? Nos enim digne et iuste ea quæ gessimus recepimus; hic vero nihil mali gessit *Cod. Corf.* Nos enim iuste et digna ea quæ gessimus recipimus; hic autem nihil mali fecit *Cod.*

γὰρ ὧν ἐπράξαμεν, ἀπολαμβάνομεν· οὗτος δὲ οὐδὲν κακὸν ἐποίησεν. Καὶ ἐλέγεν τῷ Ἰησοῦ· μνησθήτι μου κυρίε, ὅταν ἐλθῆς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν λέγω σοι Διημα, σημερον μετ' ἐμοῦ ἐσὴ ἐν τῷ παραδείσῳ.

XI. Ἦν δὲ ὡς ὥρα ἕκτη, καὶ σκοτος ἐγένετο ἐπὶ τὴν γῆν, ἕως ὥρας Θ' τοῦ ἡλίου σκοτισθέντος· καὶ ἐσχίσθη τὸ καταπέτασμα ναοῦ εἰς δύο, ἀπ' ἀνωθεν ἕως κατω· καὶ φωνήσας φωνῇ μεγάλῃ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· περὶ βαββαχ, εθ, κιδ δολη, ὃ ἐρμηνεύεται· εἰς χεῖρα σου παρατιθήμι τὸ πνεύμα

μα

Cod. Einsidl. Et post hæc suspirans dixit ad Jesum) Et dicebat ad Jesum *Cod. Cors.* Et postquam conturbavit fornicium suum, dicit Jesu *Cod. Einsidl.* Dum veneris in regnum tuum) In regno tuo *Cod. Einsidl.* Quia hodie) *Deest quia in Codd. Cors. et Einsidl.*

XI. Hora quasi sexta) Quasi hora sexta dici *Cod. Eins.* Sole autem obscurante) Sole autem obscurato *Cod. Cors.* A summo usque deorsum) In duas partes, a summo usque deorsum *Codd. Cors. et Einsidl.* Et petra scissa sunt, et monumenta aperta sunt et multa corpora sanctorum qui dormierunt, surrexerunt) *Desunt hæc in Codd. Cors. et Einsidl.* Et circa horam nonam exclamavit Jesus) Et clamavit Jesus *Cod. Cors.* Quod est interpretatum) Quod interpretatum *Cod. Cors.* Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me! Et post hæc dicit Jesus: Pater)

Omittit

Et hæc dicens emisit spiritum. Videns autem Centurio, quia Jesus sic clamans emisisset spiritum, glorificavit Deum et dixit: vere hic homo justus erat. Et omnes populi circumstantes conturbati sunt vehementer ad spectaculum illud, et considerantes quæ facta sunt, percusserunt pectora sua, et tunc revertebantur in civitatem Jerusalem. Centurio veniens ad Præsidem retulit illi omnia quæ facta sunt. Cum autem Præses audivisset omnia quæ facta erant, contristatus est nimis et convocans Judæos simul dixit ad illos: vidistis signa quæ facta sunt in sole, et cætera omnia, quæ facta sunt, dum Jesus moriebatur? Quod cum audissent Judæi, responderunt Præsidi: eclipsis facta est solis secundum veterem consuetudinem.

Omittit Cod. Corf. Emisit spiritum) Exspiravit *Cod. Corf.* Quia Jesus sic clamans emisit spiritum) Quæ facta sunt *Codd. Corf. et Einsidl.* Et dixit: vere hic homo justus erat) Dicens: quia hic homo justus erat *Cod. Einsidl.* Et omnes populi circumstantes conturbati sunt vehementer ad spectaculum illud) Et omnis populus circumstans conturbatus aspiciebat *Cod. Corf.* Et omnes populi circumstantes turbati sunt ad spectaculum *Cod. Einsidl.* Et considerantes quæ facta sunt, percusserunt pectora sua, et tunc revertebantur in Jerusalem) Considerantes quæ facta sunt et percutientes pectora sua revertebantur *Cod. Corf.* Considerantes

μα μου· και τουτο ειπων παρεδωκε το πνευμα.
 Ιδων δε ο εκατονταρχος το γενομεκον, εδοξασεν
 τον Θεον λεγων· οτι ο ανθρωπος ουτος δικαιος
 εστιν. Και παντες οι παραπορευομενοι οχλοι επι
 την Θεωριαν ταυτην, και Θεωρουντες τα γινο-
 μενα, τυπτοντες αυτων τα σηδη υπεσρενον. Ο
 δε εκατονταρχος ανηνεγκεν τω ηγεμονι απαντα
 τα γενομενα. Ακουσας δε ο ηγεμων και η γυνη
 αυτου, ελυπηθησαν σφοδρα, και ουκ εφαγον ου-
 δε επιον τη ημερα εκεινη. Και μετεπεμψεν ο
 Πιλατος τοις ιουδαιοις, και ειπεν αυτοις· ου
 Θεωρησατε τα γενομενα; Οι δε ειπεν αυτοι·
 εκλιψις ηλιου γεγωμεν κατα το ειωθως. Εση-
 κεισαν

rantes quæ facta sunt, percipientes pectora sua reverteban-
 tur *Cod. Einsidl.* Centurio veniens ad Præfidem retulit
 illi omnia quæ facta sunt) Centurio autem retulit Præfidi
 quæ facta sunt *Codd. Corf. et Einsidl.* Cum autem Præfes
 audivisset omnia, quæ facta erant, contristatus est nimis)
 Audiens autem Præfes, contristatus est nimis et non man-
 ducavit neque bibit illa die *Cod. Corf.* Audiens autem
 Præfes, contristatus est nimis et non manducaverunt neque
 biberunt in illa die *Cod. Einsidl.* Et convocans Judæos
 simul dixit ad illos: vidistis signa, quæ facta sunt in sole,
 et cetera omnia quæ facta sunt, dum Jesus moriebatur?)
 Convocans autem Pilatus Judæos, dixit eis: vidistis quæ
 facta sunt? *Codd. Corf. et Einsidl.* Quod cum audissent
 Judæi) Omittunt *Codd. Corf. et Einsidl.* Veterem) *Deest*
 in *Cod. Einsidl.*

nem. Stabant autem omnes noti ejus a longe, similiter et mulieres, quæ secutæ fuerant Jesum a Galilæa hæc videntes. Et ecce vir quidam ab Arimathia nomine Joseph, qui etiam erat discipulus Jesu, occulte tamen propter metum Judæorum, venit ad Præsidentem, rogavitque Præsidentem, ut permitteret illi, ut tolleret corpus Jesu de cruce: et Præsides permisit. Venit autem Nicodemus ferens secum mixturam Myrrhæ et Aloës, quasi libras centum et deposuerunt Jesum cum lacrymis de cruce, et ligaverunt illum in linteis cum aromatibus, ut mos sepeliendi est Judæis, et posuerunt illum in monumentum novum, quod Joseph construxerat et de petra excidi curaverat, in quo nullus homo positus fuerat, et advolverunt saxum magnum ad ostium spelunçæ.

XII.

Quæ secutæ fuerant Jesum a Galilæa hæc videntes) Quæ secutæ erant eum a Galilæa, videntes hæc omnia *Cod. Cors.* Et ecce vir quidam ab Arimathia, nomine Joseph, qui etiam erat discipulus Jesu, occulte tamen propter metum Judæorum) Et ecce vir quidam nomine Joseph, agens ad curiam, vir bonus et justus, hic non fuit consentiens voluntatibus et actibus Judæorum, ab Arimathia civitate Galilææ Judææ, et ipse erant expectans regnum Dei *Cod. Cors.* Ecce vir quidam nomine Joseph, agens curiam, vir bonus et justus. Hic non fuit consentiens voluptatibus et accusationibus Judæorum, ab Arimathia civitate Judææ, et

et

κεισαν δε παντες οι γνωσοι του Ιησου απο μακρο-
θεν, και γυναικες αι συνακολουθουσαι απο της
Γαλιλαιας ορωσαι ταυτα. Και ιδου ανηρ ονο-
ματι Ιωσήφ, λευιτης υπαρχων, ανηρ αγαθος
και δικαιος; ουτος ουκ ην * την βασιλειαν του
Θεου, ουτος προσελθων τω Πιλατω ητησατο το
σωμα του Ιησου. Και επετρεψεν ο Πιλατος
αποδοθηναι το σωμα. Και καθελων, ενετυ-
λιξεν σινδονι καθαρα, και εθηκεν αυτο εν μνη-
μειω λαξευτω, εν ω ουκ ην ουδεπω ** κειμενος.

XII.

* Hic nonnulla deesse videntur; forsitan ita supplenda: ουτος
ουκ ην συγκατατεθειμενος τη βουλη αυτων· προσεδεχετο
και αυτος. ** Post ουδεπω supple ουδεις.

et ipse erat expectans regnum Dei *Cod. Einsidl.* Venit ad
Præsidem, rogavitque Præsidem, ut permitteret illi, ut tolleret
corpus Jesu de cruce: et Præses permisit) Hic rogavit Pilatum
et petiit corpus Christi *Cod. Cors.* Hic rogavit Pilatum et
petiit corpus Jesu *Cod. Einsidl.* Venit autem Nicodemus,
ferens secum mixturam Myrrhæ et Aloës, quasi libras cen-
tum et deposuerunt Jesum cum lacrymis de cruce, et liga-
verunt illum in linteis cum aromatibus, ut mos sepeliendæ
est Judæis, et posuerunt illum in monumentum novum,
quod Joseph construxerat et de petra excidi curaverat, in
quo nullus homo positus fuerat, et advolverunt saxum
magnum ad ostium speluncæ) Et deponens eum de cruce,
involvit eum in sindone munda et posuit in monumento
suo novo, quod exciderat in petra, in quo nunquam quis-
quam positus fuerat *Cod. Cors.* Et deponens eum de cruce,
involvit eum in sindone munda et posuit eum in monumen-
tum suum novum, in quo nullus fuerat positus *Cod. Einsidl.*

XII. Audientes autem iniqui Judæi, quia corpus Jesu petiit et sepelivit, quærebant et Nicodemum et istos duodecim viros, qui dixerunt ante Præsidentem, quia non est natus de fornicatione, et alios bonos, qui opera bona declaraverant. Omnibus autem occultatis præ timore Judæorum, solus Nicodemus ostendit se eis, quando isti ingressi synagogam. Et responderunt ei Judæi: et tu quomodo ausus es ingredi synagogam, quia consentiens Christo eras? Pars illius tecum fiat in futuro seculo. Et respondit Nicodemus, Amen! sic fiat, ut pars mihi sit cum isto in regno suo. Similiter et Joseph, cum ascendisset ad Judæos, dixit

XII. Iniqui) *Omittunt Codd. Corf. et Einsidl.* Corpus Jesu) *Corpus Christi Cod. Corf.* Petiit et sepelivit) *Petierat Joseph et sepelierat Cod. Corf.* Petierat Joseph *Cod. Einsidl.* Quærebant et Nicodemum et duodecim viros) *Quærebant eum et illos XII viros Codd. Corf. et Einsidl.* Ante Præsidentem) *Dæest in Codd. Corf. et Einsidl.* Et alios bonos, qui opera bona declaraverant) *Et Nicodemum et alios multos, qui steterunt coram Pilato et opera ejus bona manifestaverant Codd. Corf. et Einsidl.* Occultatis) *Se occultantibus Cod. Einsidl.* Præ timore Judæorum) *Omittunt Codd. Corf. et Einsidl.* Ostendit se eis, quando isti ingressi synagogam) *Ostendit se illis, quia princeps Judæorum erat, et dicit eis: quomodo ingressi estis synagogam? Codd. Corf. et Einsidl.* Et responderunt ei Judæi:

et

XII. Ακουσαντες δε οι ιουδαιοι, οτι το σωμα του Ιησου ηγησατο ο Ιωσηφ, και εζητουν και αυτον και τους δωδεκα τους ειποντας· οτι ου γεγενηται εκ πορνειας ο Ιησους, και τον Νικοδημον, και αλλους ετερους πολλους, οιτινες παραπιδησαντες εμπροσθεν του Πιλατου, τα εργα αυτου εφανερωσαν τα αγαθα. Παντων δε αποκρουβεντων, μονον ο Νικοδημος ωφθη αυτοις, οτι ανηρ αρχων των ιουδαιων ην. Και λεγει αυτοις ο Νικοδημος· πως εισελθατε εν τη συναγωγη; Λεγουσιν οι ιουδαιοι· συ πως εισηλθες εις την συναγωγην, οτι ανηφορ* αυτου ης, και το μερος αυτου μετα σου εν τω μελλοντι αιωνι. Λεγει Νικοδημος· αμην, αμην. Ομοιως δε ο Ιωσηφ παρεκβας, ειπεν αυτοις·

* συνευασηρ sine dubio hic legendum.

et tu quomodo ausus es ingredi synagogam, quia consentiens Christo eras?) Responderunt ei: et tu quomodo ingressus es synagogam, quia (cum) Christo eras et verbum pro illo faciebas *Cod. Cors.* Et responderunt ei: et tu quomodo ingressus es synagogam, quia consentiens Christo eras *Cod. Einsidl.* Tecum fiat) Sit tecum *Cod. Einsidl.* Et respondit Nicodemus, Amen! sic fiat, ut pars mihi sit cum isto in regno suo) Respondit Nicodemus, Amen, Amen, Amen! *Cod. Einsidl.* Similiter et Joseph, cum ascendisset ad Judæos, dixit eis) Similiter Joseph ostendit se illis et dixit *Cod. Cors.* Similiter Joseph ostendit se et dixit eis *Cod. Einsidl.*

E

dixit eis: quare contristati estis adversum me, quia petii a Pilato corpus Jesu? Ecce in monumento meo posui eum, et involvi in sindone munda, et apposui lapidem magnum ad ostium speluncae. Ego bene egi circa istum, vos enim non bene egistis adversus justum, ut eum crucifigeretis, sed aceto potastis eum, et spinis eum coronastis, et flagellis lacerastis eum, et sanguinem ejus imprecati estis. Hac audientes Judaei contristati sunt animo et conturbati. Et apprehenderunt Joseph, et jusserunt eum custodiri ante diem sabbati usque post diem sabbatorum. Et dixerunt ei: agnosce, quia hac hora non competit aliquid agere adversum te mali, donec primum sabbatum illucescat. Scimus autem, quia nec sepultura dignus eris, sed dabimus carnes tuas volatilibus coeli et bestiis terrae. Respondit Joseph: iste sermo similis est Goliae superbo,

Quare contristati estis) Quare conturbati estis *Cod. Corf.* Ego bene egi circa istum, vos enim non bene egistis adversus justum, ut eum crucifigeretis, sed aceto potastis illum, et spinis eum coronastis, et flagellis lacerastis eum, et sanguinem ejus imprecati estis) Non bene egistis versus justum et non recogitastis, quanta benevolentia erga vos operatus sit, sed eum crucifixistis et lacerastis eum *Cod. Corf.* Non bene egistis adversus justum et non recogitastis

τοῖς· τι ἐλυπηθῆτε παρ' ἐμοῦ, ὅτι ἠτήσαμην τὸ
 σῶμα τοῦ Ἰησοῦ; ἰδοὺ ἐν τῷ κηπῷ μου * μνημεῖον
 ἐθήκα αὐτό, ἐντυλιξάς αὐτό σινδόνι καθάρᾳ,
 καὶ ἐπεκυλίσα λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνη-
 μείου. Καὶ οὐ καλῶς ἐπραξάτε κατὰ τοῦ δι-
 καιοῦ, ὅτι οὐ μεταμεληθῆτε παύσαντες αὐτόν,
 καλάμον καὶ λογχὴν αὐτῷ ὑπεβάλλετε. Ταῦ-
 τα ἀκούσαντες οἱ ἰουδαῖοι παρὰ τοῦ Ἰωσήφ, ἐ-
 θύς κρατήσαντες αὐτόν, ἐκέλευσαν ἀσφαλισ-
 θῆναι αὐτόν, μέχρι τῆς ἡμέρας τοῦ σαββατοῦ.
 Ἐλέγον οὖν αὐτῷ· γινώσκει, ὅτι ἡ ἄρα οὐκ ἀπ-
 ετη πράξει τι μετὰ σου, ὅτι σαββατόν διαφα-
 σή· γινώσκει, ὅτι οὔτε ταφῆς ἀξίωση, ἀλλὰ
 δώσωμεν τὰ κρητὰ σου τοῖς πτετεῖνοις τοῦ οὐρανοῦ.
 Λέγει αὐτοῖς Ἰωσήφ· οὗτος ὁ λόγος τοῦ ὑπερη-
 φανοῦ

* Textum hoc loco corruptum nullus dubito, atque duplici
 conjectura emendare conabor. Lege: ἐν τῷ κηπῷ μου, ἐν
 μνημεῖον; vel si mavis: ἐν τῷ κηπῷ μου μνημεῖον.

stis ne eum crucifigeretis, sed et lanceastis eum *Cod. Einsf.*
 Hæc audientes Judæi contristati sunt animo et conturbati,
 et apprehenderunt Joseph) Hæc audientes iudices apprehenderunt Joseph *Codd. Cors. et Einsfidl.* Post diem) Ad unum diem *Cod. Einsfidl.* Quia non competit aliquid agere adversum te mali) Quia non competes sumus agere adversum te *Cod. Cors.* Quia incompetit aliquid agere adversum te *Cod. Einsfidl.* Donec primum sabbatum illucescat) Quia sabbatum inlucescit *Cod. Einsfidl.* Volatilibus) Volucris *Cod. Cors.* Respondit Joseph: iste sermo similibus

perbo, qui exprobravit Deum vivum adversus sanctum David. Scitis autem vos scribæ et doctores, quia Deus dicit per Prophetam: mihi vindicta et ego retribuam, mihi tantum quod promittis malum; potens est Deus, quem in cruce suspendistis, eripere me de manu vestra. Super vos omne facinus veniet: Præses enim quando lavit manus suas dixit: mundus sum ego a sanguine justii hujus! et vos respondentes clamastis: sanguis ejus super nos et super filios nostros! Sicut dixistis, et pereatis in æternum. Audientes autem Judæi sermones istos, exacerbati sunt animo nimis. Et apprehendentes Joseph incluserunt eum in cubiculum ubi non erat fenestra. Signaverunt ostium cubilis super clavem, Annas et Caiphas custodes posuerunt et consilium fecerunt cum sacerdotibus et levitis,

ut

milis est) Respondit Joseph et dixit: similes vos *Cod. Cors.* Qvi exprobravit Deum vivum) Qvi improbavit Deo vivo *Codd. Cors. et Einsidl.* Scitis autem vos scribæ et doctores) *Omittant Codd. Cors. et Einsidl.* Quia Deus dicit per Prophetam) Dixit autem Deus per Prophetam *Codd. Cors. et Einsidl.* Mihi tantum quod promittis malum; potens est Deus, quem in cruce suspendistis, eripere me de manu vestra; super vos omne facinus veniet. *Desunt hæc in Codd. Cors. et Einsidl.* Præses enim quando lavit manus suas

suas

Θανου ἐσιν Γολιαθ, ὅς ου εἰδῆσεν Θεον ζῶντα
 και τον ἅγιον Δαυιδ. Εἶπεν δε ὁ Θεος δια των
 προφητων· ἐμη εκδικησις, εγω ανταποδωσω, λε-
 γει κυριος. Και νυν ὁ ακροβυσος τη σαρκι, και
 περιτεμνομενος τη καρδια, λαβων ὕδωρ απενι-
 ψατο απεναντι του ἡλιου λεγων· αθως ειμι
 απο του αιματος τουτου του δικαιου, ὑμεις οψεσ-
 θε. Και αποκριθεντες τῷ Πιλατῷ εἶπατε· το
 αιμα αυτου εφ' ἡμας και επι τα τεκνα ἡμων.
 Καθως εἶπατε . . . * Ακουσαντες δε οἱ ιου-
 δαιοι τους λογους τουτους, επικρανθησαν τη ψυ-
 χη, και επιλαβομενοι τον Ιωσηφ, εκρατησαν αυ-
 τον και ενεκλεισαν αυτον εις οικον, ὅπου θυρις
 ουκ ην, και παραθηλακες παρεμειναν την θυ-
 ραν. Και τῷ σαββατῷ ωρησαν οἱ αρχισυναγω-
 γοι, και οἱ ἱερεῖς, και οἱ λευιται, ὡσε παντες
 εὔρε-

* Hic nonnulla deesse videntur, licet in Codice non sit lacuna,
 forsan verba: γενηθητω ὑμιν.

suas dixit: mundus ego sum a fangvine iusti hujus) Et
 obstructus corde Pilatus lavit manus suas coram sole, di-
 cens: mundus sum a fangvine iusti hujus, vos videritis
Codd. Corf. et Einsidl. Et vos respondentes clamastis) Et
 respondentes dixistis *Codd. Corf. et Einsidl.* Sicut dixi-
 stis, et pereatis in æternum) Sic dixistis *Cod. Corf.* Et
 nunc timeo ne quando veniat ira Dei super nos et super
 filios nostros, sicut dixistis *Cod. Einsidl.* Includerunt
 eum in cubiculum) Tenuerunt eum et includerant eum in
 cubiculo *Cod. Einsidl.*

ut congregarentur omnes post diem sabbati. Et cogitaverunt, quali morte occiderent Joseph. Hoc facto jusserunt principes Annas et Caiphas præsentari Joseph. Hæc audiens omnis congregatio admirantes obstupuerunt, quia signatam invenerunt clavem cubiculi, nec invenerunt Joseph. Annas et Caiphas abierunt.

XIII. Hæc omnibus admirantibus, ecce quidam de militibus, qui sepulcrum custodiebant, in synagoge dixit: quia nobis custodientibus monumentum Jesu, facta est terræ motio et vidimus angelum Dei, quomodo revolvit monumenti lapidem et sedebat super eum,

Hoc facto jusserunt) Hoc facto congregati jusserunt *Cod. Einsidl.* Præsentari Joseph) *Addit:* Et aportantes clavem; signato autem ostio non invenerunt Joseph *Cod. Corf.* Hæc audiens) Hoc audiens *Cod. Corf.* Obstupuerunt) Admodum obstupuerunt *Cod. Corf.* Quia signatam invenerunt clavem cubiculi) Quia signaverunt clavi cubiculum *Cod. Corf.* Nec invenerunt Joseph) *Omittunt Cod. Corf. et Einsidl.* Annas et Caiphas abierunt) Admirantes vero Annas et Caiphas abierunt *Cod. Corf.*

XIII. Hæc omnibus admirantibus, ecce quidam de militibus) Et ecce de militibus *Cod. Corf.* Custodiebant) Custodierant *Cod. Corf.* In synagoga dixit) Intrantes synagogam dixerunt *Cod. Corf.* Intrans in synagogam dixit *Cod. Einsidl.*

εὗρεθῆναι ἐν τῇ συναγωγῇ τῇ μιᾷ τοῦ σαββα-
του. Καὶ ὀφθίσαντες ἀπαντες ἐν τῇ συναγω-
γῃ, ἐβουλευσαντο ποιῶ θάνατον ἀποκτενοῦν τον
Ἰωσήφ. Καθήμενου τοῦ συνεδρίου, ἐκέλευσεν
αχθῆναι αὐτον μετὰ ατιμίας πολλῆς. Καὶ
ανοιξάντες τὴν θύραν, οὐκ εὗρον αὐτον. Καὶ
ἔξεση πᾶς ὁ λαός, καὶ ἐκθάμβοι ἐγενοντο, ὅτι
τὰς σφραγίδας εὗρον, καὶ τὰς θύρας εσφραγισ-
μενάς, καὶ ὅτι τὴν κλείδαν εἶχεν ὁ Καϊάφας,
καὶ οὐκετι λοιπὸν ἐτολμήσαν ἐπιβάλειν τὰς χει-
ρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς λαλήσαντας ἐμπροσθεν τοῦ
Πιλάτου περὶ τοῦ Ἰησοῦ.

XIII. Ἐτι δὲ αὐτῶν καθιζόμενων ἐν τῇ συν-
αγωγῇ καὶ θαυμάζοντων διὰ τον Ἰωσήφ, ἐρχον-
ται τινες τῆς κουσῳδίας, οὓς ἠτήσαντο οἱ ἰουδαῖοι
παρὰ του Πιλάτου τηρεῖν τον τάφον του Ἰησοῦ,
ἵνα μὴποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταί, κλεψῶσιν
αὐτον. Καὶ ἀνηγγείλαν τοῖς ἀρχιερεσὶν καὶ
τοῖς ἀρχισυναγωγαῖς καὶ λευταῖς, λεγουσιν το
πῶς τὰ γεγῶνοτα ἐγενετο σεισμός μέγας * ἡμῶν
τηρουμένων, καὶ ἰδόμεν πῶς ἀγγελὸς κατεβῆ ἐξ
ουρανοῦ καὶ ἀπεκτύλισεν τον λίθον ἀπο τῆς θύ-
ρας του μνημείου, καὶ ἐκάθῃτο ἐπάνω αὐτον.

Ηγ

* Loco: ἡμῶν τηρουμένων in Codice existat: ἡμῶν γὰρ τηρου-
ων ἐγενετο, quæ nullum præbent sensum, atque incertam li-
brarii fati superque demonstrant.

eum, et aspectus ejus erat sicut fulgur, et vestimentum ejus sicut nix. Et præ timore effecti sumus velut mortui. Et audivimus angelum dicentem mulieribus ad sepulcrum Jesu: nolite timere! scio quod Jesum quæritis crucifixum; hic surrexit sicut prædixit. Venite et videte locum, ubi positus erat, et cito euntes dicite discipulis ejus, quia surrexit a mortuis, et præcedet vos in Galilæam, ibi eum videbitis, sicut dixit vobis. Et convocantes Judæi omnes milites, qui custodierant monumentum Jesu, dixerunt eis: quæ sunt mulieres illæ, ad quas angelus locutus est? quare eas non tenuistis? Respondentes milites dixerunt: mulieres nescimus, quæ fuerunt, et nos ut mortui facti sumus præ timore angeli, et quomodo potuissemus apprehendere mulieres illas? Dixerunt illis Judæi: vivit dominus, quia non credimus vobis. Respondentes milites dixerunt Judæis: tanta miracula facientem Jesum vidistis et audistis, et non ei creditis, quomodo nobis credituri estis?

Bene

Et vestimentum ejus sicut nix) Et vestimenta facta sunt alba sicut nix *Cod. Cors.* Effecti sumus velut) Facti sumus sicut *Cod. Cors.* Mulieribus ad sepulcrum Jesu) Ad mulieres, quæ venerant ad sepulcrum Christi *Cod. Cors.* Nolite timere! scio quod Jesum quæritis crucifixum; hic sur-

Ἦν δὲ ἡ ἰδέα αὐτοῦ ὡς ἀστραπή καὶ τὸ ἐνδύμα αὐτοῦ λευκὸν ὡς χιῶν. Ἀπο δὲ τοῦ φόβου αὐτοῦ ἐγενομεθα ὡσεὶ νεκροὶ, καὶ ἤκουσαμεν τοῦ ἀγγέλου λεγοντος ταῖς γυναῖξιν, αἰτίως παρεμείναν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐλέγεν· μὴ φοβείσθε ὑμεῖς, οἶδα γὰρ ὅτι Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν ἐσαυρωμένον· οὐκ ἐστὶν ἠδὲ, ἠγερθῆ γὰρ ὡς εἶπεν· δευτε, ἰδετε τὸν τοπὸν, ὅπου ἐκεῖτο ὁ κύριος. Καὶ ταχὺ πορευθῆσαι, εἶπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ὅτι ἠγερθῆ ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ ἰδοὺ προαγεῖ ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐκεῖ αὐτὸν ὀψείσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν. Λεγουσὶν οἱ ἰουδαῖοι· ποιαὶς γυναῖξιν ἐλάλει; Οἱ τῆς κουσῶδιας* εἶπαν· οὐκ οἶδαμεν ποιαὶ ἦσαν. Λεγουσὶν οἱ ἰουδαῖοι· διατὲ οὐκ ἐκρατήσατε τὰς γυναῖκας; Λεγουσὶν οἱ τῆς κουσῶδιας· τὸσαῦτα σημεῖα οἶδατε εἰς τὸν ἀνθρώπον ἐκεῖνον, καὶ οὐκ ἐπίστευσάτε, καὶ ὑμῖν προσεχεται πισεῦσαι. ** Καὶ γὰρ καλῶς ὠμοσάτε· ὅτι ζῆ κύριος, οὐ πισεύωμεν ὑμῖν.

Καὶ

* εἶπαν in Codice Mss. omissum, adjectum est ab editore.

** Nonnulla hic deesse videntur, contextus enim ratio postulat additamentum: λεγουσιν οἱ ἰουδαῖοι.

furrexit sicut prædixit) Et dixit angelus: nolite timere! Jesum quaeritis, qui crucifixus est; non est hic, furrexit sicut dixerat *Cod. Cors.* Sicut dixit vobis) Ecce prædixi vobis *Cod. Einsf.* Potuissimus) Potuimus *Cod. Cors.* Vidistis et audistis, et non ei creditis) Vidistis et non eis credidistis *Cod. Einsf.*

Bene quidem dixistis: vivit dominus et vere vivit ipse dominus. Nos audivimus, quia ipsum Joseph, qui sepelivit corpus Jesu, inclusistis in cubiculo, super clavem signantes, et aperientes non invenistis eum. Date ergo vos Joseph, quem in cubiculo custodistis, et nos dabimus Jesum, quem in sepulcro custodivimus. Respondentes Judæi dixerunt: Joseph nos dabimus, date nobis Jesum. Joseph autem in civitate sua Arimathia est. Respondentes milites dixerunt: si Joseph in Arimathia est, et Jesus in Galilæa est, sicut audivimus ab angelo dicente mulieribus. Hæc audientes Judæi timuerunt, dicentes ad semetipsos: næ quando audientes sermones istos, omnes credent in Jesum. Et congregantes pecuniam multam dederunt militibus dicentes: dicite, quia vobis dormientibus venerunt discipuli Jesu nocte et furati sunt corpus Jesu. Et si hoc auditum fuerit a Pilato præside, nos satisfaciemus pro vobis et securos vos faciemus.

Et vere vivit ipse dominus) Nam vivit dominus, quem crucifixistis *Cod. Corf.* Et vere vivit ipse dominus, quem crucifixistis *Cod. Einsidl.* Quem in cubiculo custodistis) Quem in cubiculo inclusistis *Cod. Corf.* Næ quando audientes sermones istos, omnes credent in Jesum) Næ quando audiantur sermones isti, omnes credant in Jesum *Cod. Corf.*

Και παλιw λεγουσιν οἱ της κουσωδιας· ηκουσαμεν, ὅτι τον αιτησαμενον το σωμα του Ιησου, εγκλησαντες αυτον και σφραγισαντες, ουκ ευρατε αυτον· δωτε ἡμικ Ιωσηφ, και ἡμεις διδουμεν ὑμιν τον Ιησουν. Λεγουσιν οἱ ιουδαιοι· τον Ιωσηφ ἡμεις διδουμεν, αποδωτε και ὑμεις τον Ιησουν. Λεγουσιν οἱ της κουσωδιας· πρωτον δωτε ὑμεις τον Ιωσηφ, και ειτα οντως διδουμεν ἡμεις τον Ιησουν. Λεγουσιν οἱ ιουδαιοι· ὁ Ιωσηφ εις πολιν αυτου απηλθεν. Λεγουσιν οἱ της κουσωδιας τοις ιουδαιοις· και ὁ Ιησους· εσιν * καθως ηκουσαμεν ** του αγγελου του αποκυλισαντος τον λιθον· ὅτι προαγει ὑμας εις την Γαλιλαιαν. Ακουσαντες δε οἱ ιουδαιοι τους λογους τουτους, εκικρανθησαν σφοδρα, λεγοντες· μηποτε ακουσθη ὁ λογος οὗτος, και παντες κληθωσιν εις τον Ιησουν. Και συμβουλιον ποιησαντες εις αυτους κατεβαλλοντο αργυριον ικανον, και εδωκεν τοις φρατιωταις *** ειπατε· ὅτι οἱ μαθηται αυτου νυκτος ελθοντες εκληψαν αυτον, ἡμων κοιμωμενων· και εαν ακουσθητο ὑπο του ἡγεμονος, ἡμεις πεισωμεν αυτον,

καὶ

* Hic adde: εν τη Γαλιλαια, a librario negligente omissa.

** Adde εκ του απο; vel si mavis, post αγγελου supple ειποντας.

*** Hic adde: λεγοντες, quod in Mss. deest.

Corf. Nos satisfacimus pro vobis) Nos satisfacimus verbum pro vobis Cod. Corf. Nos faciemus ei pro vobis Cod. Einsidl.

mus. Milites vero accipientes sic dixerunt, ut a Judæis moniti sunt, et diffamatus est omnibus sermo illorum.

XIV. Quidam autem sacerdos, nomine Phinees, et Ada præceptor, et levita nomine Agæus, isti tres venerunt de Galilæa in Jerusalem, et dixerunt principibus sacerdotum et omnibus, qui in synagogis erant: quia Jesum crucifixistis, quem vidimus cum undecim discipulis suis loquentem, sedentem in medio eorum in monte Oliveti, et dicentem eis: euntes in mundum universum prædicate omnibus gentibus, baptizantes eos in nomine patris et filii et spiritus sancti. Et qui crediderit et baptizatus fuerit, hic salvus erit. Et cum hæc locutus fuisset discipulis suis, vidimus eum ascendentem in coelum. Et hæc audientes principes sacerdotum et seniores et levitæ, dixerunt tribus viris illis: date gloriam Deo Israel et date ei confessionem si vera sunt, quæ vidistis et audistis.

Illi

XIV. Phinees, et Ada præceptor, et levita nomine Agæus) Finees, et Adda, et levites nomine Aggeus *Cod. Einsidl.* Et omnibus, qui in synagogis erant) Et omnibus in synagogis *Cod. Einsidl.* Quia Jesum crucifixistis, quem vidimus) Quia Jesum, quem crucifixistis, vidimus *Codd.*

και υμας αμεριμνους ποιησωμεν. Οι δε λαβον-
τες τα αργυρια, εποιησαν κατα εδιδαχθησαν·
και διεφημισθη ο λογος ουτος παρα ιουδαιοις με-
χρι της σημερον.

XIV. Φινεες δε τις ιερευς, και Αδδασ διδασ-
καλος, και εις Αννας λευιτης, κατελθοντες
απο της Γαλιλαιας εν Ιεροσολυμοις, διηγοντο
τοις αρχισυναγωγοις και τοις ιερευσιν και τοις
λευιταις, οτι ειδον τον Ιησουν, και τους μαθη-
τας αυτου καθεζομενους εις το ορος μομφη, και
ελεγεν τοις μαθηταις αυτου· πορευθεντες εις
τον κοσμον απαντα, κηρυξατε παση τη κτισει·
οτι ο πισευσας και βαπτισθεις, σωθησεται, ο δε
απισησας, κατακριθησεται. Σημεια δε τοις πι-
σευσασιν ακολουθησει ταυτα εν τω ονοματι μου·
δαιμονια εκβαλλουσι, γλωσσαις λαλησωσι και-
ναις, και εν ταις χερσιν αυτων οφεις αρουσι·
κ' αν θανασιμον τι πιωσι, ου μη αυτοις βλαψει·
επι αρρωσους τας χειρας επιθησουσι, και κα-
λως εξουσι. Ετι του Ιησου λαλουντος τοις μα-
θηταις αυτου, ιδωμεν αυτον αναληφθεντα εις
τον ουρανον. Λεγουσι οι πρεσβυτεροι, και ος
ιερεκ και λευιται· δωτε δοξαν τω Θεω Ισραηλ,
και δωτε αυτω εξομολογησιν, ει ταυτα ηκουσατε
και

Codd. Cors. et Einsidl. In mundum universum) per om-
nem mundum Cod. Einsidl.

Illi autem respondentes dixerunt: vivit Dominus patrum nostrorum, Deus Abraham, et Deus Isaac, et Deus Jacob, sicut audivimus loquentem Jesum cum discipulis suis, et sicut vidimus eum ascendentem in coelum, sic veritatem dicimus vobis. Et respondentes tres illi viri dixerunt, et superaddentes sermones hos iidem tres viri dixerunt: si verba, quæ audivimus ab Jesu, et quod vidimus eum ascendentem in coelos, taceamus, peccatum habebimus. Statim exsurgentes principes sacerdotum tenentes legem Domini adjuraverunt contra eos, dicentes: jam enim amplius non nuntietis verba, quæ locuti estis de Jesu, et dederunt eis pecuniam multam. Et miserunt cum eis alios viros, qui ducerent eos usque in regionem suam, ut nullo modo starent in

Sic veritatem dicimus vobis) Veritatem diximus *Codd. Corsf. et Einsidl.* Et respondentes tres illi viri dixerunt, et superaddentes sermones hos iidem tres viri dixerunt) *Desunt hæc omnia in Cod. Corsf.* Respondentes III viri dixerunt *Cod. Einsidl.* Si verba) Nam si verba *Cod. Corsf.* In coelos) In coelum *Cod. Einsidl.* Taceamus, peccatum habebimus) Si tacemus, peccatum habemus *Cod. Einsidl.* Tenentes legem Domini) Tenuerunt legem domini *Cod. Corsf.* Adjuraverunt contra eos) Et jurarunt eos *Cod. Corsf.* Conjuraverunt eos *Cod. Einsidl.* Jam enim amplius

και ιδετε απερ εξηγησασθε. Λεγουσιν οι εξηγη-
 σαμενοι· ζη κυριος ο Θεος ημων, ο Θεος του Α-
 βρααμ, και ο Θεος του Ισαακ, και ο Θεος του
 Ιακωβ, οτι ταυτα ηκουσαμεν, και ιδωμεν αυτον
 αναληφθεντα εις τον ουρανον. Λεγουσιν οι ιου-
 δαιοι προς αυτους· εις τουτο ηλθατε ευαγγελι-
 σασθαι, εισελθατε ευχην δουναι τω Θεω. Οι δε
 λεγουσιν· ευχην ελθατε δουναι τω Θεω. Λε-
 γουσιν οι ιουδαιοι προς αυτους· εις τι ουν η φλυα-
 ρια αυτη, ην εφλυαρησατε απεναντι παντος του
 λαου; Λεγει Φινεες και Αδαδ διδασκαλος και
 Ησαιας λευιτης, προς τους αρχισυναγωγους και
 προς τους ιερεις και λευιτας· οι λογοι ουτοι ους
 ελαλησαμεν· ο εδωμεν το αγαθον, εν οφθαλ-
 μοις ημων ειπωμεν. Οι δε λαβοντες τον νομον,
 ορηκσαν αυτους μηδην εξηγησασθαι επι τους λο-
 γους τουτους· εδωκαν δε αυτοις Φαγειν και * πι-
 νειν, και εξεβαλον αυτους εξω της πολεως, δω-
 σαντες αυτοις και αργυρια, και ανδρας τρεις,
 του αποκατασθαι αυτους εις την Γαλιλαιαν·
 και επορευθησαν. Συμβουλιον δε ποιησαντες οι

* Hic in cod. Mss. ποσειν, Male.

plus non nunciatis verba, quæ locuti estis) Jam nemini
 amplius adnunciatis verba, quæ nobis locuti estis *Codd.*
Corf. et Einsid. Alios viros, qui ducerent eos usque in
 regionem suam) Tres viros, ut deducerent eos in regio-
 nes suas *Cod. Einsid.*

in Jerufalem. Congregati ergo sunt omnes Judæi et fecerunt inter fe magnam lamentationem dicentes: quid est hoc signum, quod factum est in Jerufalem? Annas autem et Caiphias consolantes eos, dixerunt: numquid militibus, qui custodierunt monumentum Jefu, debemus credere, dicentibus nobis, quoniam angelus revolvit lapidem de ostio monumenti? Forsitan hæc discipuli ejus dixerunt eis et dederunt pecuniam, ut hæc dicerent et tollerent corpus Jefu. Hoc autem fcitote, quod non est credendum ullo modo alienigenis, quia et a nobis acceperunt pecuniam copiosam. Et secundum quod docuimus eos dicere, sic omnibus dixerunt. Aut nobis habent tenere fidem aut discipulis Jefu.

XV. Exfurgens vero Nicodemus, dixit: recte loquimini, filii Israel! Vos audistis omnia, quæ locuti sunt tres illi viri jurantes
in

Quid est hoc signum, quod factum est in Jerufalem) Quid hoc signum factum est in Israel *Cod. Einsidl.* Qui custodierunt) Custodientibus *Cod. Cors.* Et dederunt pecuniam) Et dederunt eis pecunias multas *Cod. Einsf.* Hoc autem fcitote, quod non est credendum ullo modo alienigenis) Hoc fcitote, quia non est credere alienigenis ullum verbum *Cod. Einsidl.* Aut nobis habent tenere fidem) Aut ex nobis habuerunt tenere fidem *Cod. Einsidl.*

ιουδαιοι, οἱ προς εαυτους, πορευθεντων των ανδρων εν τη Γαλιλαια. Απεσειλαν αυτους οἱ αρχιερεις και οἱ αρχισυναγωγοι και οἱ λευιται εις την συναγωγην, και εκοπτοντο κοπετον μεγαν, λεγοντες· τι τουτο το σημειον ο γεγονεν τῷ Ισραηλ; Λεγουσιν Αννας και ΚαιαΦας· τι * περιλυπος η ψυχη υμων; τοις στρατιωταις εχωμεν πισεισαι· οτι αγγελος κατεβη εξ ουρανου και αποκυλισεν τον λιθον εκ της θυρας του μνημειου; Και παντες οἱ μαθηται αυτου εδωκαν χρυσιον ικανον αυτοις, και ελαβον το σωμα του Ιησου· και αυτοι οἱ μαθηται εδίδαξαν τους τηρουντας τον ταφον, ταυτα ειπειν· ** Οτι ειπατε, φησιν, οτι αγγελος κυριου καταβας απεκυλισεν τον λιθον απο της θυρας του μνημειου. Ει ουκ οιδατε, οτι ουκ εξ των ακροβυζων πισειεται το ρημα; τι δε, οτι και παρ' ημων ελαβον ικανον χρυσιον, και καθως εδίδαξαμεν αυτους, ουτως και ειπαν.

XV. Ανεβη δε ο Νικοδημος και εση εμπροσθεν του συνεδριου *** λεγων· Ορθως ειπατε· ουκ αγνοειτε λαος κυριου, τους ανδρας τους ελθοντας απο της Γαλιλαιας, οτι αυτοι φοβουμενοι τον Θεον εισιν, και ανδρες ευπορειας, μισουντες και
πλεο-

* In codice περιληπτος.

** Ultima commata Cap. XIV, negligentier a librario tractata, passim emendatione indigent.

*** λεγων a librario omissum, adjectum ab editore.

in lege Domini. Qui dixerunt vidimus Jesum loquentem cum discipulis suis super montem oliveti, et vidimus eum ascendentem in coelum. Et docet nos scriptura, quod beatus Elias propheta assumptus est, et interrogatus Helifæus a filiis Prophetarum: ubi est pater noster Elias? dixit eis, quia assumptus est. Et dixerunt filii Prophetarum ad eum: forsitan spiritus rapuit illum in montibus Israel. Sed eligamus viros nobiscum, et circumeuntes montes Israel, forsitan inveniemus eum. Et deprecati sunt Helifæum et ambulavit cum illis tribus diebus, et non invenerunt eum. Et nunc audite me filii Israel et mittamus viros in montes Israel ne forte rapuerit spiritus Jesum, et forsitan inveniemus eum, et agemus poenitentiam. Et placuit omni populo consilium Nicodemi, et miserunt viros, et quærentes non invenerunt Jesum, et reversi dixerunt:

XV. Spiritus rapuit illum in montibus Israel) Spiritus illum rapuit et posuit illum in montibus Israel Cod. Einsidl.

πλεονεξίαν, ἄνδρες εἰρηνικοί, καὶ αὐτοὶ ἐξηγήσαντο μετ' ὄρκου· ὅτι εἶδαμεν τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ ὄρος μομφή, μετὰ τῶν δώδεκα μαθητῶν αὐτοῦ, αἱ ἤκουσαμεν παρ' αὐτοῦ, καὶ ὅτι εἶδαμεν αὐτὸν ἀναληφθέντα εἰς τὸν οὐρανόν. Ἐτι δε ὅτι οὐδείς ἐρωτήσεν αὐτοὺς τὸ ποίῳ σχηματὶ ἀνεληφθή. Καὶ γὰρ καθὼς διδάσκει τὸ ἅγιον βιβλίον, ὅτι εἰς Ἡλίας ἀνεληφθή εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ Ἐλισσαῖος ἐφώνησεν φωνῇ μεγάλῃ, καὶ ἐρρίψεν τὴν μῆλωτὴν ἐπάνω αὐτοῦ Ἐλισσαίου; καὶ ἐθήκεν τὴν μῆλωτὴν αὐτοῦ ἐπάνω τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἐπεράσεν, καὶ ἦλθεν εἰς Ἱεριχώ. Καὶ ὑπῆρτησαν αὐτῷ τὰ τέκνα τῶν προφητῶν, καὶ εἶπαν· πού ἐσιν ὁ κύριος σου Ἡλίας; Καὶ εἶπεν· ὅτι ἀνεληφθή εἰς τὸν οὐρανόν. Καὶ εἶπαν πρὸς Ἐλισσαίου· μὴ πνεῦμα αὐτοῦ ἤρπασεν (εν) ἐνὶ τῶν ὄρεων; ἀλλὰ λαβώμεν τοὺς παῖδας ἡμῶν μεθ' ἡμῶν, καὶ ζήτησωμεν αὐτόν. Καὶ ἐπείσαν τὸν Ἐλισσαῖον, καὶ ἀπῆλθεν μετ' αὐτῶν, καὶ ἐζήτησαν τρεῖς ἡμέρας, καὶ οὐκ εὗρον αὐτόν· καὶ ἐγνώσαν, ὅτι ἀληθῶς ἀνεληφθή. Καὶ νῦν ἀκουσατέ μου· καὶ ἀποσείλωμεν ἐπὶ πάντα τὰ ὄρεα Ἰσραὴλ ζήτησαι αὐτόν. Καὶ ἐζήτησαν τὸν Ἰησοῦν, καὶ οὐκ εὗρον αὐτόν, εὗρον δὲ τὸν Ἰωσήφ εἰς Ἀριμαθαίαν, καὶ οὐδείς ἐτόλμησεν κρατῆσαι αὐτόν. Καὶ ἀνηνεγκαν τοῖς πρεσβυτεροῖς καὶ τοῖς ἱερεῦσιν καὶ τοῖς λευῖταις· ὅτι περιηλθόμεν

runt: circumeuntibus nobis non invenimus Jesum, sed invenimus Joseph in civitate sua Arimathia. Hæc audientes principes et omnes populi gavisi sunt et glorificaverunt Deum Israel, quia inventus est Joseph, quem incluserunt in cubiculo et non invenerunt. Et facientes congregationem magnam dixerunt principes sacerdotum: quo ordine possumus adducere Joseph ad nos et loqui cum eo? Et tollens tomum chartæ, scripserunt ad Joseph, dicentes: pax tecum et omnibus, qui tecum sunt. Scimus quia peccavimus tibi et in Deum. Dignare ergo venire ad patres tuos qui admirati sumus de assumptione tua. Scimus quia consilium malignum habuimus adversum te, et dominus suscepit te, et ipse dominus liberavit te de consilio nostro. Pax tibi Joseph honorabilis ab omni plebe. Et elegerunt septem viros amicos Joseph, et dixerunt

Tomum chartæ) Folium chartæ *Cod. Corf.* Peccavimus tibi et in Deum) Peccavimus in Deum et in te *Codd. Corf. et Einsidl.* Ad patres tuos) Ad patres tuos et ad filios tuos *Codd. Corf. et Einsidl.* Admirati sumus) Admirati sunt *Cod. Corf.* Consilium malignum habuimus) Malignum consilium cogitavimus *Cod. Einsidl.* Et Dominus suscepit te) *Omittit Cod. Corf.* De consilio nostro) De maligno consilio nostro *Codd. Corf. et Einsidl.* Pax tibi Joseph) Pax tibi domine Joseph *Codd. Corf. et Einsidl.*

εν παντί ορη Ισραηλ, και ουκ εύρομεν τον Ιησουν·
 τον δε Ιωσηφ εύρομεν εις Αριμαθειαν. Ακου-
 σαντες δε περι του Ιωσηφ, εχαρησαν, και εδωκαν
 δοξαν τῷ Θεῷ Ισραηλ. Και συμβουλιον ποιησαν-
 τες οἱ αρχιερεις, και οἱ λευιται, τῷ ποιῶ τροπῶ
 συντηχωσιν τον Ιωσηφ, ελαβον τομον χαρτου, και
 εγραψαν τῷ Ιωσηφ τα δε· Ειρηνη σοι και * πασα
 ὄσα σοι· οἶδαμεν, ὅτι ημαρτωμεν εις τον Θεον και
 εις σε, αλλα ευξαμενος τῷ Θεῷ, καταξιωσεν ελ-
 θειν προς τους πατερας σου και τεκνα, ὅτι ελυ-
 πηθημεν ἅπαντες. Ανοιξαντες γαρ την θυραν
 ουκ εύρομεν σε. Και οἶδαμεν, ὅτι βουλην κα-
 κην ** εβουλευσαμεθα κατα σου, αλλ' ὁ κυριος
 αντελαβετο σου, και αυτος διεσκεδασεν την βου-
 λην ἡμων την κατα σου, τιμιε πατερ Ιωσηφ. Και
 εξελεξαντο απο παντος Ισραηλ ἑπτα ανδρας Φι-
 λουντας τον Ιωσηφ, οὗς και αυτος ὁ Ιωσηφ λιαν
 εφιλει, και λεγουσιν αυτοις οἱ αρχισυναγωγοι,
 και οἱ ἱερεις, και οι λευιται· εἰ δεξαμενος την
 επισολην ἡμων αναγνω, οἶδατε ὅτι μεθ' ὑμων ελευ-
 σεται προς ἡμας· εαν δε δεξαμενος την επισολην
 ἡμων μη αναγνω, οἶδατε ὅτι κεκακωται προς ἡ-
 μας· και ασπασαμενοι αυτον εν ειρηνη, αποστρα-
 φητε προς ἡμας. Και ευλογησαντες αυτους απ-
 ελυσαν. Και ηλθον οἱ ανδρες προς Ιωσηφ, και
 προς=

* In Codice existat πάντα, sed male.

** Hic in Cod. Parif. male inferitur ουκ.

runt ad eos: dum perveneritis ad Joseph, salutate eum in pace, dantes ei epistolam. Et pervenientes viri ad Joseph, salutantes eum, pacifice dederunt ei libellum epistolæ. Et cum legisset Joseph dixit: benedictus dominus Deus, qui liberaſti me ab Israel, ut non effunderet sanguinem meum. Benedictus Deus, qui protexiſti me ſub alis tuis! et osculatus eſt eos Joseph et ſuſcepit in domum ſuam. Alia autem die aſcendens Joseph aſinum ſuum, ambulavit cum illis, et perrexerunt in Jeruſalem. Et cum auდიſſent hæc omnes Judæi, occurrerunt ei obviam clamantes et dicentes: pax in introitum tuum pater Joseph! quibus reſpondens ait: pax domini omni populo! Et osculati ſunt eum omnes. Et ſuſcepit eum Nicodemus in domum ſuam, faciens magnam ſuſceptionem. Alia autem die paraſceve Annas et Caiphas et Nicodemus dixerunt ad Joseph: da confeſſionem Deo Israel et

Dantes ei epistolam) Dantes epistolam *Cod. Einsid.* Qui liberaſti me ab Israel) Qui liberaſti Israel *Codd. Corf. et Einsid.* Et osculatus eſt eos Joseph) Et osculatus eſt Joseph viros, qui venerant *Cod. Corf.* Et ſuſcepit) Et ſuſcepit eos *Cod. Corf.* Et perrexerunt in Jeruſalem) Et pervenerunt Jeruſalem *Cod. Corf.* In introitum tuum) Introitu tuo *Cod. Corſini.* Deo Israel) Israel *Cod. Einsid.*

προσεκυνησαν και ειπαν· ειρηνη σοι και * πασι
 οσα σοι. Και ειπεν· ειρηνη υμιν, και παντι τω
 λαω Ισραηλ. Και απεδωκαν αυτω το βιβλιον
 της επισολης. Και δεξαμενος ο Ιωσηφ ανεγνω,
 και περιεπτυξατο την επισολην, και ευλογησεν
 τον Θεον και ειπεν· ευλογητος κυριος ο Θεος, ος
 ελυτρωσατο τον Ισραηλ απο του μη εγχεειν αιμα
 αιθρων, και ευλογητος ο κυριος, ος απεσειλεν τον
 αγγελον αυτου και εσκεπασεν με υπο τας πτερυ-
 γας αυτου. Και παρεθηκεν αυτοις τραπεζαν,
 και εφαγον και επιον, και εκοιμηθησαν εκει.
 Και ωρθρισαντες ηυξαντο· και εσεπαξεν την ονον
 αυτου ο Ιωσηφ, και επορευετο μετα των ανδρων,
 και ηλθον εις την αγιαν πολιν Ιερουσαλημ. Και
 υπηνητησαν πας ο λαος, και εκραζον τω Ιωσηφ·
 ειρηνη εισοδω σου. Και Ιωσηφ ησπασατο παντα
 τον λαον, και ειπεν· ειρηνη υμιν· και κατεφιλη-
 σεν αυτον πας ο λαος. Και ηξαντο ο λαος συν
 τω Ιωσηφ, και εξισαντο τη θεωρια αυτου. Και
 υπεδηξατο αυτον Νικοδημος· εις τον οικον αυτου,
 και εποισεν δοχην μεγαλην, και εκαλεσεν Αν-
 θαν και Καϊαφα και τους πρεσβυτερους και τους
 ιερεις και τους λευιτας· εις τον οικον αυτου· και
 ησαν τρογοντες και πινωντες συν τω Ιωσηφ. Και
 υμνησαντες, εκασος απηλθεν εις τον οικον αυ-
 του. Ο δε Ιωσηφ εμεινεν εις τον οικον Νικοδημου.

Και

* In Codice reperitur *παντα*.

rael et manifesta nobis omnia, de quibus interrogatus fueris, quia contristati sumus eo, quod sepelisti corpus domini Jesu; includentes te in cubiculo non invenimus te, et admirati sumus nimis et pavor nos comprehendit, usque dum te suscepimus presentem. Coram Deo ergo manifesta nobis, quod factum est. Respondens autem Joseph dixit: bene reclusistis me in die parasceve ad vesperam. Cum starem in oratione mea die sabbati media nocte, suspensa est domus a quatuor angelis, et vidi Jesum sicut fulgorem lucis et præ timore

De quibus interrogatus fueris) Quæ interrogatus fueris
Cod. Einsidl. Quod factum est) Quod de te notum fit
Cod. Corf. Respondens autem) *Deest autem in Cod. Eins.*
 Bene reclusistis me) Quum me inclusistis *Cod. Corf.* Quando me reclusistis *Cod. Einsidl.* Cum starem in oratione
 mea die sabbati) Dum starem in oratione die sabbato *Cod.*
Einsidl. Angelis) Angelis *Cod. Einsidl.* Fulgorem lucis)
 Fulgorem *Cod. Einsidl.*

Και ὑπήντησεν αυτοῖς ὁ Νικοδημος· και ειπαι
 προς αυτον οἱ αρχισυναγωγοι, και οἱ ἱερεις, και
 οἱ λευιται· ειρηνη σοι, και τῷ Ἰωσηφ, και παντι
 τῷ οικῷ Ἰωσηφ, * και ὡς ηνεγκαν αυτους εις τον
 κηπον αυτου. Και εκαθισαν Αννας και Καια-
 Φας· και ουδεις ετολμα αυτῷ λαλησαι τι ῥημα.
 Εἰπε δε προς αυτους ὁ Ἰωσηφ· τι εστιν, ὅτι εκε-
 κληκατε με; Και διενευον τῷ Νικοδημῷ ὡσε λα-
 λησαι τῷ Ἰωσηφ. Και ανοιξας ὁ Νικοδημος το
 σωμα αυτου, ειπε τῷ Ἰωσηφ· αιδας ὅτι οἱ τιμοι
 διδασκαλοι, και οἱ ἱερεις, και οἱ λευιται ζητουσι
 παρα σου τι ῥημα. Και ειπεν ὁ Ἰωσηφ· ερωτη-
 σατε με. Και λαβοντες οἱ ἱερεις τον νομον, ωρ-
 κησαν τῷ Ἰωσηφ λεγοντες· δος δοξαν τῷ Θεῷ
 Ἰσραηλ, και δος αυτῷ εξομολογησιν. Ὅτι Αχαρ
 ὄρκισθη παρα του προφητου του μη αποκρυψαι
 τι ῥημα· οὕτως και συ μη αποκρυψης αὐτῶν
 ἕως ῥηματος. Και ειπεν Ἰωσηφ· Ἰη κυριος, ου
 μη αποκρυψω αὐτῶν τι ῥημα. Και ειπον προς
 αυτον· ελυπηθημεν κατα σου, ὅτι ηττηθης το
 σωμα του Ἰησου, και ενετυλιξας εν σινδονι καθα-
 ρα, και εθηκας αυτο μνημειῷ. Και δια τουτο
 ησφαλισαμεθα σε εν τῷ οικηματι, ὅπου θυρις
 ουκ ην, και κλειδα και σφραγιδα εθηκαμεν, και
 την θυραν παραφυλακες ετηρουν. Και το οι-
 κημα ὅπου ης ενκεκλεισμενος, τη μιᾷ των σαβ-
 βατων ηνοιξαμεν τας θυρας, και ουκ εὑρομεν σε,
 * Loco και ὡς ηνεγκαν, conjecto legend. esse: και εισηγαγεν. και

more cecidi in terram. Jesus autem tenens manum meam elevavit me de terra rosque perfudit me. Et extergens faciem meam osculatus est me et dixit mihi: noli timere Joseph, respice in me et vide, quia ego sum. Ego autem respexi et dixi: Rabboni Helias. Et dixit ad me: non sum Elias ego, sed sum Jesus Nazarenus, cujus corpus sepelisti. Ego autem dixi ad eum: ostende mihi monumentum ubi posui te. Jesus vero tenens manum meam deduxit me in locum, ubi posui eum, et ostendit mihi findonem et fasciale in quo caput

Jesus autem) Et Jesus *Cod. Corf.* Quia ego sum) Qui sum ego *Cod. Einsidl.* Ego autem respexi) Et respexi *Cod. Einsidl.* Ubi posui te) Ubi sepelivi eum *Cod. Einsf.*

και ελυπηθημεν σφοδρα. Και εκασως επεπεσεν
 επι παντα τον λαον κυριου, μεχρι της χθης· και
 νυν απαγγειλον ημιν τι γεγονας. Και ειπεν Ιω-
 σηφ· τη παρασκευη περι ωραν δεκατην απεκλει-
 σατε με, και εμεινατε τω σαββατω (πληρης).
 Και μεσουσης της νυκτος, εσηκοτος μου και ευ-
 χομενου, εκρεμασθη ο οικος εκ των τεσσαρων γο-
 νεων, και ειδον ως ασραπην πυρος εν τοις οφθαλ-
 μοις μου. Και εμφοβος γενομενος επεσα χαμαι.
 Και επελαβετο μου της χειρας, και εξεβαλεν με
 απο του τοπου ου ημην πιπτοκως, και ηγματος υ-
 दाτος εξεχυθη απο της κεφαλης μου μεχρι των
 ποδων μου· και ως οσμη μυρου ηλθεν περι τους
 μυκτερας μου. Και εκμαξας μου το προσωπον,
 κατεφιλησεν με και ειπεν μοι· μη φοβου Ιωσηφ·
 ανοιξον τους οφθαλμους σου, και ιδε τις εσιν ο
 λαλων σοι. Και αναβλεψας ειδον τον Ιησουν·
 και εντρομος γενομενος ενομισα φαντασια ειναι.
 Και προσταγματα ελεγον. Και αυτος συνελεγεν
 μοι· και ουκ αγνοη τι φαντασμα; εαν απαντη-
 σεις τιμι και ακουση των προσταγματων φυγειν,
 οτι συνελεγεν μοι. Και ειπα αυτω· τις ει κυριε;
 Και ειπεν μοι· εγω ειμι Ιησους, ου και το σωμα
 ηττησας παρα Πιλατου, και ενεδυσας με σινδονι
 καθαρα, και σουδαριον επεθηκες επι την κεφα-
 λην μου, και εθηκες με εν τω μνημειω σου τα-
 κενω, και εκυλισας λιθον μεγα προς την θυραν

του

caput ejus involveram. Tunc cognovi quia
Jesús est, et adoravi eum et dixi: benedictus
qui venit in nomine domini. Jesús vero te-
nens manum meam, duxit me in Arima-
thiam, in domum meam et dixit mihi: pax
tibi, et usque in quadragesimum diem non
ex eas de domo tua. Ego autem ambulo ad
discipulos meos.

XVI. Cum hæc omnia audissent princi-
pes sacerdotum et ceteri sacerdotes et levitæ,
stupefacti sunt et veluti mortui ceciderunt in
facies suas in terram et exclamantes ad se di-
xerunt: quid est hoc signum, quod factum
est in Jerusaleme? novimus patrem et matrem
Jesu. Dixit et quidam Levita: ego cognovi
multos de cognatione sua timentes Deum et
cum

Caput) Corpus *Cod. Cors.* Involveram) Involvi *Cod. Eins.*
Ego autem ambulo) Ego autem vadam *Cod. Cors.* Ego
enim ambulabo *Cod. Einsidl.*

XVI. In facies suas) Super facies suas *Codd. Cors. et
Einsidl.* Jerusaleme) Israel *Cod. Cors.* Novimus) Sci-
mus enim *Cod. Einsidl.* Dixit et quidam levita) Quidam
levita dixit *Cod. Einsidl.* Ego cognovi multos de cogna-
tione sua timentes Deum) Ego cognovi quod pater et ma-
ter ejus erant timentes Deum *Cod. Einsidl.*

του μνημείου. Και ειπα εγω, μετα το λαλησαι αυτον μετ' εμου· δειξον μοι τον τοπον όπου τεθηκασαι. Και απενεγκεν με και εδειξεν μοι τον τοπον όπου τεθηκα αυτον, και την σινδονα η περιεθηκα αυτον, και το σουδαριον, ονπερ ενεδυσα το προσωπον αυτου· και εγνω οτι Ιησους εστιν. Και επελαβετο μου της χειρος και εησησεν με των θυρων κεκλεισμενων, μεσον του οικου μου, και απηγαγεν με εις την κλινην μου, και ειπεν μοι· ειρηνη σοι, και κατεφιλησεν με, και παρηγγειλεν μοι λεγων· εως τεσσαρων ημερων μη εξηλθεις εκ του οικου σου, ιδου γαρ πορευσομαι εις την Γαλιλαιαν προς τους αδελφους μου.

XVI. Και ακουσαντες οι αρχισυναγωγοι, και οι ιερεις και λευιται τα ρηματα ταυτα παρα του Ιωσηφ, εγενοντο ωσει νεκροι, και επεσαν χαμαι, και ενισησαν εως ωρας εννατης. Και προσκαλεσαμενος ο Νικοδημος και Ιωσηφ, τον Ανναν και Καϊαφαν, λεγουσιν τοις αρχιερευσιν και τοις λευιταις· ανασητε και σηθε εις τους ποδας υμων· και γευσασθε αρτον και ενισχυσασθε τας ψυχας υμων, οτι αυριον σαββατον του κυριου. Ανεστησαν και ηυξαντο τω Θεω, και εφαγον και επιον, και επορευθησαν εκασος ανηρ εις τον οικον αυτου. Τω δε σαββατω εκαθεσθησαν οι διδασκαλοι, και οι ιερεις, και λευιται, συζητουντες προς αλληλους

cum orationibus semper in templo hostias et holocausta offerentes Deo Israel. Et quando suscepit eum magnus sacerdos Simeon tenens in manibus dixit ad eum: Nunc dimittis servum tuum Domine secundum verbum tuum in pace, quia viderunt oculi mei salutare tuum, quod parasti ante faciem omnium populorum. Lumen ad revelationem gentium et gloriam plebis tuæ Israel. Similiter et ipse Simeon benedixit Mariam matrem Jesu, et dixit ei: annuncio tibi de puero isto: hic positus est in ruinam et in resurrectionem multorum et in signum contradictionis. Et tuam ipsius animam pertransibit gladius et revelabuntur de multis cordibus cogitationes. Tunc dixerunt omnes Judæi: mittamus ad illos tres viros, qui dixerunt se eum vidisse loquentem cum

Simeon) *Addit*: cum oblatus est puer in templum *Cod. Corf.*
 Tenens in) Tenens eum *Cod. Einsidl.* Secundum verbum tuum in pace, quia viderunt oculi mei salutare tuum, q. p. a. f. o. p. L. a. r. g. et gloriam plebis tuæ Israel) *Desunt omnia in Cod. Corf.* Ante faciem) In conspectu *Cod. Eins.*
 Et in resurrectionem) Et resurrectionem *Cod. Einsidl.* Et revelabuntur de multis cordibus) Dum revelentur multarum cordium *Cod. Einsidl.* Tunc dixerunt omnes Judæi) Tunc dixerunt Judæi *Cod. Einsidl.* Se eum vidisse loquentem) Vidisse eum *Cod. Einsidl.*

λους και λεγοντες· τις αυτη η οργη ηφθασασα προς ημας; οτι οιδαμεν τον πατερα αυτου και την μητερα. Λεγει Αδδας διδασκαλος· τους γονεις αυτου οίδα φοβουμενους τον Θεον, και τας ευχας μη αποσηρουντας, και τας δεκατίας αποδιδοντας τριτον του ενιαυτου. Και οτε εγεννηθη ο Ιησους, ανηνεγκαν αυτον οι γονεις αυτου εν τω τοπω τουτω, και Ξυσιας, ολοκαυτοματα εδωκαν τω Θεω. Και οτε ελαβεν αυτον ο μεγας διδασκαλος Συμεων εις τας αγκαλας αυτου, και ειπεν· νυν απολυεις τον δουλον σου, δεσπωτα, κατα το ρημα σου, εν ειρηνη· οτι ειδον οι οφθαλμοι μου το σωτηριον σου, ο ετοιμασας κατα προσωπον παντων των λαων· Φως εις αποκαλυψιν εθνων, και δοξαν λαου σου Ισραηλ. Και ευλογησεν αυτους Συμεων, και ειπεν προς Μαριαμ την μητερα αυτου· ιδου ουτος κειται εις πτωσιν και ανασασιν πολλων εν τω Ισραηλ, και ειπαι σημειον αντιλεγομενον· και σου δε αυτης την ψυχην διελευσεται ρομφαια, οπως αν αποκαλυφθωσιν εκ πολλων καρδιων διαλογισμοι. Λεγουσιν αυτω το συνεδριον· τον πατερα σου θελωμεν ιδειν. Και μετεξειλατο τον πατερα αυτου. Και επυνθανοντο παρ αυτου, ει ταυτα ουτως εχει; Και ειπεν ο πατηρ αυτου προς αυτους· διοτι ουκ επισευσατε τω υιω μου; ο μεγας και δικαιος Συμεων, αυτος εδιδαξατο αυτω τον νομον. Λεγει αυτω

αυτω

cum discipulis suis in monte Oliveti. Hoc facto interrogaverunt eos, quæ vidissent. Qui respondentes uno ore dixerunt: vivit Dominus Deus Israel, quia manifeste vidimus Jesum colloquentem cum discipulis suis in monte Oliveti et ascendentem in coelum. Tunc Annas et Caiphas segregaverunt eos ab invicem et interrogaverunt eos sigillatim. Qui unanimiter veritatem confitentes dixerunt se vidisse Jesum. Tunc Annas et Caiphas dixerunt: Lex nostra continet: in ore duorum vel trium testium stat omne verbum. Sed quid dicimus? Beatus Enoch placuit Deo et translatus

Hoc facto interrogaverunt eos, quæ vidissent. Qui respondentes uno ore dixerunt) Hoc facto venientes ac interrogati uno ore dixerunt *Codd. Cors. et Einsidl.* Vidimus Jesum colloquentem cum discipulis suis in monte Oliveti et ascendentem) Vidimus Jesum cum discipulis ejus ascendentem *Cod. Einsidl.* Segregaverunt eos ab invicem et interrogaverunt eos sigillatim. Qui unanimiter veritatem confitentes dixerunt se vidisse Jesum) Segregatos eos ab invicem interrogantes eos singulatim, unanimiter dixerunt veritatem, quia viderunt Jesum ascendentem in coelum *Cod. Cors.* Stat omne verbum) Stabit omne verbum *Cod. Cors.* Sed quid dicimus) Sed quid dicemus *Cod. Einsidl.* Beatus Enoch placuit Deo) Quia beatus Enoch complacuit Deo *Cod. Einsidl.*

αὐτῷ το συνέδριον· ἀρα δε, εἰ ἀληθῶς ἐσιν τὸ
 ῥῆμα τοῦτο ὃ ἐλάλησας; Εἶπεν δε πρὸς αὐτούς·
 καὶ ἀληθῶς ἐσιν. Τότε οἱ ἀρχισυναγωγοί, καὶ
 οἱ ἱερεῖς, καὶ οἱ λευῖται εἶπαν· δευτε ἀποσειλω-
 μέν εἰς τὴν Γαλιλαίαν πρὸς τρεῖς ἀνδράς
 τοὺς ἐλθόντας καὶ ἐξηγησάμενους περὶ τῆς διδά-
 χης καὶ τῆς ἀναλήψεως αὐτοῦ· καὶ εἰπῶσιν ἡ-
 μῖν, πῶς εἶδον αὐτὸν ἀναληφθέντα· καὶ ἤρσεν
 ὁ λόγος οὗτος πασίν. Καὶ ἀπέσειλαν πρὸς τοὺς
 τρεῖς ἀνδράς τοὺς ἐλθόντας καὶ ἀπελθόντας
 μετ' αὐτῶν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ εἶπον πρὸς
 αὐτούς· εἶπατε τῷ ῥαββί Ἀδδα, καὶ τῷ ῥαββί
 Φινεες, καὶ τῷ ῥαββί Ἡλία· εἰρηνῆ ὑμῖν, καὶ
 πασί ὅσα ὑμῖν· ζήτησεως πολλῆς γενομένης ἐν τῷ
 συνέδριῳ, ἀπεσάλη μὲν μετὰ τοὺς ἀνδράς του-
 τοὺς καλέσας ὑμᾶς εἰς τὸν ἅγιον τόπον τοῦτον
 Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐπορευθήσαν οἱ ἀνδρες εἰς τὴν
 Γαλιλαίαν, καὶ εὗρον αὐτοὺς καθέζομενους καὶ
 μελετούντας τὸν νόμον. Καὶ ἠσπασάντο αὐτούς
 ἐν εἰρηνῇ, καὶ εἶπαν οἱ ἀνδρες * πρὸς αὐτούς·
 εἰρηνῆ παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ· καὶ εἶπαν, εἰρηνῆ.
 Καὶ εἶπαν πρὸς αὐτούς· διότι ἤλθατε; Καὶ εἶ-
 παν οἱ ἀποσάλευντές· ** καλεῖ ὑμᾶς τὸ συνέ-
 δριον,

* Hic in Codice additur: πρὸς τοὺς ἀπελθόντας. Mala!

** In Cod. καλεσθῆσιν ἡμεῖς.

latus est verbo Dei, et beati Moyſi ſepultura non invenitur. Jeſus autem traditus eſt Pilato, flagellatus, conſputus, ſpinis coronatus, lancea percuffus et crucifixus, in ligno mortuus et ſepultus eſt, ut corpus ejus pater honorabilis Joſeph ſepelivit in ſepulcro novo et teſtificatus eſt eum vidiffe vivum. Et tres viri illi teſtificati ſunt vidiffe eum colloquentem cum diſcipulis ſuis in monte Oliveti et aſcendentem in coelum.

XVII. Exſurgens autem Joſeph dixit ad Annam et Caipham: vere et bene admiramini, qvoniã audiftis, qvod viſus eſt Jeſus de

Sepultura non invenitur) Sepultura ignoratur *Cod. Corſ.* *Addunt:* Et Helia propheta mors non invenitur *Codd. Corſ. et Einſid.* Conſputus) Sputatus *Cod. Einſid.* Et ſepultus eſt, ut corpus ejus pater honorabilis Joſeph ſepelivit in ſepulcro novo, et teſtificatus eſt eum vidiffe vivum) Et ſepultus eſt a Joſepho venerabili patre in ſepulcro novo, et teſtificatus eſt nobilis Joſeph vidiffe eum vivere poſt mortem *Cod. Corſ.* Colloquentem cum diſcipulis ſuis in monte oliveti et aſcendentem in coelum) Cum diſcipulis ejus in monte oliveti, aſcendentem in coelum *Cod. Einſid.*

XVII. Exſurgens autem Joſeph) Et ſurgens Joſeph *Cod. Einſid.*

θριον, εν τη αγια πολιε Ιερουσαλημ. Ακουσαντες οι ανδρες οτι ζητουνται εν τω συνεδριω, ηυξαντο τω θεω, και απελθοντες μετα των ανδρων των ελθοντων· και εφαγον και επιον, και ανεβησαν, και επορευσαντο εν ειρηνη εν Ιερουσαλημ. Τη δε επαυριον εκαθεση το συνεδριον εν τη συναγωγη, και επηρωτησεν αυτους λεγων· πως ιδετε τον Ιησουν καθημενον εν τω ορει μομφη, διδασκων τους ενδεκα μαθητας αυτου, και οτε ειδετε αυτον αναληφθεντα; Και απεκριθησαν αυτοις και ειπαν οι ανδρες· ως ιδομεν αυτον αναληφθεντα, ουτως και ειπαμεν. Λεγει Αναβιας ξαββι· αρατε αυτους απ' αλληλων. Και καλουσιν τον πρωτον Αδδα ξαββι, και λεγουσιν αυτω· πως ιδες τον Ιησουν αναληφθεντα; Και λεγει αυτοις ο Αδδας· ετι καθεζομενου αυτου εν τω ορει μομφη, και διδασκων τους μαθητας αυτου, ιδωμεν νεφελην επισκιασαν αυτον τε και τους μαθητας αυτου· και επηρθη η νεφελη εις τον ουρανον· και οι μαθηται αυτου ηυχοντο κειμενοι επι προσωπον επι την γην. Καλουσι τον Φινεες τον ιεραν, και ηρωτησαν αυτον λεγοντες· πως ιδες τον Ιησουν αναληφθεντα; και αυτος ειπεν ομοιως. Και ειπεν το συνεδριον· ο νομος Μωσεως περιεχει· επι σοματος δυο και τριων μαρτυρων σαθησεται παν ρημα. Λεγει ο Αδδας

de morte vivus ascendisse in coelum. Vere admirandum est, quia non solum resurrexit a mortuis, sed etiam de monumentis resuscitavit mortuos et a multis visi sunt in Jerusalem. Et nunc audite me, quia omnes cognovimus beatum Simeonem sacerdotem magnum, qui suscepit in manibus suis Jesum infantem in templo. Et ipse Simeon habuit duos filios germanos fratres, et nos omnes in dormitione et in sepultura eorum fuimus. Ambulate ergo et videte monumenta eorum, aperta enim sunt, quia surrexerunt, et ecce sunt in civitate Arimathia, simul viventes in orationibus. Quidam audiunt clamantes, cum nemine tamen loquentes, sed ut mortui silentes. Sed venite, ambulemus ad istos cum omni honore et

Vere admirandum est) Vero plus admirandus est *Cod. Corf.*
 Vere plus admirandum est *Cod. Einsidl.* Sed etiam de monumentis resuscitavit mortuos) Sed multos alios mortuos de monumentis resuscitavit vivos *Cod. Einsidl.* Et nunc audite me, quia omnes cognovimus) Et audite me nunc, quia omnes scimus *Cod. Einsidl.* In manibus suis) Manibus suis *Cod. Einsidl.* Quidam audiunt clamantes, cum nemine tamen loquentes, sed ut mortui silentes) Et quidem audiuntur clamantes, nemini autem loquentes, sed sunt ut mortui silentes *Cod. Corf.* Quidem audiuntur clamantes, cum nemine autem loquentes, sed sunt ut mortui silentes *Cod. Einsidl.*

διδασκαλος· γεγραπται εν τῷ νομῷ· και μετ' εθη Ενωχ, και ουκ ὑπαρχει, ὅτι μετεθηκεν αυτου ὁ Θεος. Ηαιρος διδασκαλος ειπεν· του ἁγιου Μωσεως θανατον ουκ ηκουσαμεν, και αυτον ουκ ειδαμεν. Γεγραπται εν τῷ νομῷ κυριου· και απεθανεν Μωσης εν αιτηματι κυριου, και ουκ εγνω ανηρ την ταφην αυτου, ἕως της ἡμερας ταυτης. Και ῥαββι Λευις ειπεν· διοτι ῥαββι Συμεων ειπεν, ὡς ειδεν τον Ιησουν· ιδου οὗτος κειται εις πτωσιν και αναστασιν πολλων, και εις σημειον αντιλεγομενον. Και ῥαββι Ησαιας ειπεν· γεγραπται εν τῷ νομῷ· ιδου εγω αποσελω τον αγγελον μου, ὃς προπορευεται προ προσωπου σου, του διαφυλαξαι σε εν παση ὁδῷ αγαθῇ, ὅτι ὄνομα μου ενεγκαται. Τότε Αννας και Καϊαφας ειπαν· καθως ειπατε τα γεγραμμενα Μωσεως εν τῷ νομῷ, ὅτι του Ενωχ θανατον ουδεις ὀνομασεν· ὁ δε Ιησους λογον εδωκεν τῷ Πιλατῷ, και ὅτι ιδομεν αυτον ῥαπισματα λαβοντα, και εμπτυσματα ελαβεν, και ὅτι οἱ στρατιωται σεφανον ἐξ ακανθων περιεθηκαν αυτῷ, και ὅτι εφραγγελωσαν αυτον, και αποφασιν ελαβεν απο Πιλατου· και ὅτι ἐπι του κρανιου * τοπου εσαυρωθη, και δυο λησαι μετ' αυτου, και ὅτι

οξος

* τοπον in Codice omissum adjectum est ab editore.

et moderatione perducamus eos ad nos. Et si adjuraverimus eos, forsitan loquentur nobis de resurrectione eorum mysteria quædam. Hæc audientes Judæi gavisi sunt omnes valde, et cunctes Annas et Caiphas, Nicodemus et Joseph et Gamaliel non invenerunt eos in sepulcro eorum, sed ambulantes in civitatem Arimathia, ibi eos invenerunt in oratione flexis genibus intentos. Et osculantes eos cum omni veneratione et timore Dei perduxerunt eos Jerusalem in synogagam. Et clausis januis tollentes legem Domini, et ponentes eam in manibus eorum, adjuraverunt eos per Deum Adonai et Deum Israel, qui per legem et prophetas locutus est patribus nostris dicentes: si ipsum esse creditis Jesum, qui vos suscitavit a mortuis, dicite nobis quod vidistis, et quomodo resuscitati estis a mortuis.

Hanc

Et si adjuraverimus eos) Conjurantes eos *Cod. Corf.* Et conjurantes *Cod. Einsidl.* De resurrectione eorum mysteria quædam) De resurrectione eorum et de mysterio hoc *Cod. Corf.* De resurrectionis eorum mysterio *Cod. Einsidl.* Judæi gavisi sunt omnes valde) Omnes gavisi sunt *Cod. Einsidl.* In oratione flexis genibus intentos) Fixis genibus *Cod. Einsidl.* Et ponentes eam) Posuerunt *Cod. Eins.* Adjuraverunt) Conjurantes *Codd. Corf. et Einsidl.* Si ipsum esse creditis Jesum, qui vos suscitavit a mortuis, dicite

ἕξος ἐποίησαν αὐτὸν μετὰ χωλῆς καὶ ὑσσώπου, καὶ ὅτι τὸ σῶμα αὐτοῦ λογχῆ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ ἐξεκέντησεν ὁ λογγινὸς ὁ στρατιωτῆς, καὶ ὅτι τὸ σῶμα αὐτοῦ ἠτήσατο Ἰωσήφ, ὁ τιμιὸς πατὴρ ἡμῶν, καὶ ὅτι ἀνεση, καὶ ὡς λεγούσιν οἱ τρεῖς διδασκαλοὶ· ἰδῶμεν αὐτὸν ἀναληφθέντα εἰς τὸν οὐρανόν. Καὶ ὅτι ῥαββὶ Λεβὶς εἶπεν, μαρτυρησῆς τὰ λεχθέντα παρὰ τοῦ ῥαββὶ Συμεῶν, καὶ ὅτι εἶπεν· ἰδοὺ οὗτος κεῖται εἰς πτώσῃ καὶ ἀνασῆσιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον. Εἶπαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ λευῖται πρὸς ἀλλήλους· καὶ ἴσως τοῦ λεγομένου, Ἰσηλ * ποιεὶ τὸ μνηροσυνον αὐτοῦ· γινώσκετε ὅτι ἐπικρατῆ ἕως τοῦ αἰῶνος, καὶ ἐγειρῆ ἑαυτοῦ λαὸν καίων.

Τότε παρηγγείλαν οἱ ἀρχισυναγωγοὶ καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ λευῖται, παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ, λέγοντες· ἐπικαταράτος ὁ ἀνὴρ ἐκεῖνος, ὃς ποιῆμα χεῖρος ἀνθρώπου προσκυνῆσει. Καὶ εἶπεν πᾶς ὁ λαὸς· ἀμην, ἀμην. Καὶ λοιπὸν ὑμνήσεν πᾶς ὁ λαὸς τὸν κυρίον, καὶ εἶπεν· ὃς ἐδῶκεν καταπαύσῃ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ, κατὰ πάντα ὅσα ἐλάλησεν· οὐκ ἐπέσεν ῥῆμα ἓν, ἀπὸ πάντος ῥημάτων

* ποιεὶ deest in Codice, additur ab editore.

Hanc adjurationem audientes Charinus et Lenthius contremuerunt corpore, et conturbati corde gemuerunt. Et simul respicientes in coelum fecerunt signaculum crucis digitis suis in lingvis suis. Et statim sic locuti sunt dicentes: date nobis singulos tomos chartæ et scribemus vobis omnia quæ vidimus. Et dederunt eis. Et sedentes singuli scripserunt dicentes.

XVIII. Domine Jesu et pater Deus, mortuorum resurrectio et vita, permitte nobis loqui mysteria tua, quæ post mortem crucis tuæ

dicite nobis quod vidistis, et quomodo resuscitati estis a mortuis) Si creditis, quod ipse sit Jesus, qui vos a mortuis resuscitavit, et renunciate nobis, quomodo resurrexistis a mortuis *Cod. Corsf.* Si ipsum esse creditis, qui vos a mortuis resuscitavit, dicite nobis, quomodo resurrexistis a mortuis *Cod. Einsidl.* Charinus et Lenthius) Karinus et Leucius *Cod. Einsidl.* In lingvis suis) In lingvas suas *Codd. Corsf. et Einsidl.* Et statim sic locuti sunt) Et statim simul locuti sunt *Cod. Einsidl.* Scribemus vobis omnia, quæ vidimus) Scribamus, quod vidimus et audivimus *Cod. Einsidl.*

XVIII. Domine Jesu et pater Deus) Jesu Christe domine Deus *Cod. Einsidl.* Permite nobis loqui mysteria tua, quæ post mortem crucis tuæ vidimus) Permite nobis loqui mysteria per mortem crucis tuæ *Cod. Einsidl.*

ματος αυτου του αγαθου, ως ελαλησεν Μωυση
 τω δουλω αυτου. Εη κυριος ο Θεος μετ' ημων,
 καθως ην μετα των πατερων ημων, μη απολε-
 σαις ημας. Του ειναι καρδιας ημων προς αυτον,
 του πορευθηναι ημας εν πασαις ταις οδοις αυτου,
 του φυλασσειν τας εντολας αυτου, ας ενετειλα-
 το τοις πατρασιν ημων. Και εσι Κυριος εις και
 το ονομα αυτου εν κυριος ο Θεος εις, βασιλευς
 ημων, αυτος σωσει ημας. Ουκ εσι ομοιοι σοι εν
 Θεοις κυριε· μεγας ει συ κυριε, και μεινη το ονο-
 μα σου. Εν τη δυναμει σου ιασει ημας κυριε,
 και ιαθησωμεθα· σωσον ημας κυριε, και σωθη-
 σωμεθα, οτι μεροσ και κληρονομια σου εσμεν.
 Και ουκ εασεισ κυριε τον λαον σου, ενεκεν του
 ονοματος σου του μεγαλου, οτι ηρξατο κυριος
 ποιειν ημας εις λαον αυτου. Και υμνησαντες
 απηλθου εκασοσ ανηρ εις τον οικον αυτου, δοξα-
 σοντες τον Θεον, οτι αυτω πρεπει πασα δοξα,
 τιμη και προσκυνησισ. Μεγαλωσυνη και μεγα-
 λοπρεπεια τω πατρι, και τω υιω, και τω αγιω
 πνευματι, εις τουσ αιωνας των αιωνων. Αμην.

Hic explicit Codex Parisiensis.

tuæ vidimus, quia per te adjurati sumus. Tu enim prohibuisti servis tuis, ne referrent secreta divinæ majestatis tuæ, quæ apud inferos fecisti. Nos autem cum essemus cum patribus nostris positi in profundo inferni, in caligine tenebrarum, subito factus est aureus solis color (*lege calor*) purpureaque realis lux illustrans, statim omnis generis humani pater Adam cum omnibus patriarchis et prophetis exultaverunt, dicentes: lux ista autor luminis sempiterni est, quæ nobis promisit transmittere lumen coæternum. Et exclamavit Jesaias propheta, et dixit: Hæc est lux patris
et

Quia per te adjurati sumus) Quia conjurati sumus per nomen sanctum tuum *Cod. Corf.* Quia per te conjurati sumus *Cod. Einsidl.* Tu enim prohibuisti servis tuis, ne referrent secreta divinæ majestatis tuæ, quæ apud inferos fecisti) Tu enim jussisti servis tuis nemini referre tuæ dignæ majestatis secreta, quæ inferis fecisti *Cod. Corf. in.* Tu enim jussisti nemini referre tuæ divinæ majestatis secreta, quæ in inferis fecisti *Cod. Einsidl.* Cum patribus nostris) Cum omnibus patribus nostris *Cod. Einsidl.* Positi in profundo inferni) *Desunt hæc in Cod. Corf.* Positi in profundo *Cod. Einsidl.* Solis color (*Fabricius ex conjectura posuit color pro calor, quod in editis invenerat*) Solis calor *Cod. Einsidl.* Realis lux illustrans) Regalis lux illustrans super nos *Codd. Corf. et Einsidl.* Statim) Statimque *Cod. Corf.* Lumen coæternum) *Addit suum Cod. Corf.* Jesaias propheta) Jesaias *Cod. Einsidl.*

et filii Dei, sicut prædixi, cum essem in terris vivus: terra Zabulon et terra Nephtalim trans Jordanem; populus, qui ambulabat in tenebris, vidit lucem magnam, et qui habitabant in regione umbræ mortis, lux orta est eis. Et nunc advenit et illuxit nobis in morte sedentibus. Et cum exultaremus omnes in lumine, quod superluxit nobis, supervenit nobis genitor noster Simeon, et exultans omnibus dixit: glorificate dominum Jesum Christum filium Dei, quem ego in manibus meis suscepi infantem in templo, et compulsus a Spiritu Sancto dixi ad eum confessus: quia nunc viderunt oculi mei salutare tuum, quod paraſti ante faciem omnium populorum, lumen ad revelationem gentium, et gloriam plebis

Et filii Dei) Filius Dei *Codd. Corf. et Einsidl.* Trans Jordanem) *Addit Galileæ gentium Cod. Einsidl.* Qui ambulabat) Qui sedebat *Cod. Corf.* Qui sedet *Cod. Einsidl.* Vidit lucem) Videbit lucem *Cod. Einsidl.* Et qui habitabant in regione umbræ mortis, lux orta est eis) Et qui sunt in regione umbræ mortis, lux fulgebat inter eos *Cod. Corf.* Et qui sunt in regione umbræ mortis, lux fulgebit super eos *Cod. Einsidl.* Compulsus a Spiritu Sancto) Compulsus Spiritu Sancto *Cod. Einsidl.* Dixi ad eum) Dixi ad Deum *Cod. Corf.* Quod paraſti ante faciem) Quod præparaſti in conspectu *Codd. Corf. et Einsidl.* Et gloriam plebis tuæ) Et gloriam populi tui *Cod. Einsidl.*

plebis tuæ Israel. Hæc audientes omnes sancti, qui erant in profundo inferni, plus exultaverunt. Et posthæc supervenit quasi Eremitula et interrogatur ab omnibus, quis es tu? Quibus respondens dixit: ego sum vox clamantis in deserto, Johannes baptista et propheta altissimi, præiens ante faciem adventus ejus præparare vias ejus, ad dandam scientiam salutis plebi ejus, in remissionem peccatorum illorum. Et ego Johannes videns Jesum venientem ad me, compulsus sum a Spiritu Sancto et dixi: ecce agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi! Et baptizavi eum in flumine Jordanis et vidi Spiritum Sanctum descendentem super eum in specie columbæ. Et audivi vocem de coelo dicentem: hic est filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui, ipsum audite! Et nunc præviante me ante faciem ejus, descendi annunciare vobis, quia in proximo visitavit nos ipse filius ejus Dei oriens ex alto veniens ad nos sedentes in tenebris et in umbra mortis.

XIX.

Hæc audientes omnes sancti, qui erunt in profundo inferni, plus exultaverunt) Hæc audiens omnis multitudo sanctorum, plus exultaverunt *Cod. Cors.* Hæc audiens omnis multitudo sanctorum plus exultavit *Cod. Einsidl.* Eremitula)

Sequitur textus græcus ex codice Palatino-Vaticano 269.

Ἐρχεται ὁ μονογενης υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἰδεῖν, ἵνα ὅσις πισευση πρὸς αὐτὸν σωθῆσθαι, ὅσις δὲ οὐ πισευσει εἰς αὐτὸν κατακριθῆσθαι. Δια τοῦτο λέγω πρὸς ἀπαντας ὑμᾶς, καθὼς ἴδητε αὐτὸν, ἵνα προσκυνήσετε πάντες, ὅτι νῦν μόνον ἐστὶ πρὸς ὑμᾶς ὁ τῆς μετανοίας καιρὸς, ὑπερ οὐ προσκυνήσατε εἰς τὸν ἀνω ματαίων κόσμον τοῖς εἰδώλοις, καὶ ὑπερ ὧν ἡμαρτήκατε· ἐν ἀλλῷ δὲ καιρῷ τοῦτο γενεσθαι ἀδύνατον.

XIX.

tula) Hermicola *Codd. Corf. et Einsidl.* Vox clamantis in deserto, Johannes baptista) Johannes, vox *Cod. Einsidl.* Præiens) Præivus *Cod. Einsf.* Peccatorum illorum) *Deest illorum in Cod. Einsidl.* Et ego Johannes videns Jesum venientem ad me) Et videns eum venientem ad me *Cod. Einsidl.* Venientem ad me) *Addit baptizari Cod. Corf.* Compulsus sum a Spiritu Sancto et dixi) Et compulsus Spiritu Sancto dixi *Cod. Corf.* Compulsus sum a Spiritu Sancto et dixi *Cod. Einsidl.* De coelo) De coelis *Cod. Einsidl.* In quo mihi) In quo *Cod. Einsidl.* Ipsum audite) *Omittunt Codd. Corf. et Einsidl.* Et nunc præviante me) Et nunc præivi *Codd. Corf. et Einsidl.* Descendi) Et descendi *Codd. Corf. et Einsidl.* In proximo visitavit nos ipse filius ejus Dei, oriens ex alto, veniens ad nos sedentes in tenebris et in umbra mortis) Quia in proximo est visitare vos, et ipse filius Dei est ex alto veniens, sedentibus nobis in tenebris *Cod. Corf.* Quia in proximo est visitare nos ipse oriens filius Dei ab ex alto veniens sedentibus nobis in tenebris et umbra mortis *Cod. Einsidl.*

XIX. Cum autem hæc audisset Protoplastus Adam pater, quia in Jordane baptizatus est Jesus, exclamavit ad filium suum Seth: Enarra filiis tuis Patriarchis et Prophetis omnia, quæcunqve audisti a Michaele Archangelo, quando te transmisi ad portas Paradisi, ut deprecareris Deum et ungeres caput meum cum essem infirmus. Tunc Seth appropinquans sanctis Patriarchis et Prophetis, dixit: Ego Seth cum essem orans Dominum ad portas Paradisi, ecce angelus Domini Michael apparuit mihi dicens: Ego missus sum ad te a Domino, ego sum constitutus super corpus humanum. Tibi dico Seth: noli in lacrymis Deum

XIX. Cum autem hæc audisset) Et cum hæc audisset *Cod. Einsidl.* Jesus) Ipse filius Dei *Cod. Corf.* Quæcunqve audisti a Michaele Archangelo) Quæ a Michaele archangelo'audisti *Cod. Einsidl.* Quando te transmisi ad portas Paradisi) Quando te transmisit ad portas paradisi *Cod. Corf.* Quando te misi sic *Cod. Einsidl. sed puro verba:* ad portas paradisi, in collatione codicis apud *cel. Hessium* non obvia, ex errore omissa, cum etiam in *textu Fabricii* ad *latus citato* non adnoventur, licet apud ipsum *Fabricium* hæc invenias. Ut deprecareris Deum et ungeres caput meum, cum essem infirmus) Ut ibi Deum precareris, ut mitteret angelum suum et daret tibi oleum de arbore vita, ut perungeres corpus meum, cum essem infirmus *Cod. Corf.* Ut deprecareris Deum, quatenus transmitteret tibi angelum

lum

XIX. Του Ιωαννου τοιωνν διδασκοντος ούτως τους εν τω αδη, ακουσας και ο πρωτοπλασος και προπατωρ Αδαμ, λεγει προς τον υιον αυτου τον Σηθ· υιε μου, θελω σε ινα ειπης τοις προπατορσι του γενους των ανθρωπων, και τοις προφηταις, οτι επεσον ινα αποθνησκω, που σε απεσειλα. Ο δε Σηθ εφη· προφηται και πατριαρχαι ακουσατε· ο εμος πατηρ Αδαμ ο πρωτοπλασος, πεσων ποτε εις το τελευταν, απεσειλε με ποιησασθαι δεησιν προς τον Θεον, εγγισα της πυλης του παραδεισου. Ως αν οδηγηση με δι' αγγελου το δενδρον της ελεημοσυνης, και επαρω ελαιον και αλειψω τον εμον πατερα, και αναση

απο

lum suum, ut daret tibi oleum de arbore misericordiae, ut perungeres corpus meum, cum essem infirmus *Cod. Einsidl.* Ad portas Paradisi) Ad portas Paradisi *Cod. Einsidlens.* Ego sum constitutus super corpus humanum) Quia constitutus sum princeps ab eo super omne genus humanum *Cod. Cors.* Tibi dico Seth: noli in lacrymis Deum orare et deprecari propter oleum misericordiae ligni, ut perungas patrem tuum Adam pro dolore capitis ejus, quia nullo modo poteris accipere) Et tibi dico, noli laborare lacrymis orando et deprecando, propter oleum ligni vitae, ut perungas patrem tuum Adam, propter dolores corporis sui, quia nullo modo poteris accipere *Cod. Cors.* Tibi dico enim Seth, noli laborare lacrymis orando et deprecando propter oleum ligni misericordiae, ut perungas patrem tuum Adam pro dolore corporis sui, quia nullo modo poteris ex eo accipere *Cod. Einsidl.*

Deum orare et deprecari propter oleum misericordiae ligni, ut perungas patrem tuum Adam pro dolore capitis ejus, quia nullo modo poteris accipere, nisi in novissimis diebus et temporibus, nisi quando completi fuerint quinque millia et quingenti anni, tunc veniet super terram amantissimus Dei filius resuscitare corpus humanum Adae et conresuscitare corpora mortuorum, et ipse veniens in Jordanis aqua baptizabitur. Et cum egressus fuerit de aqua Jordanis, tunc de oleo misericordiae suae unget ex eo omnes credentes in se, et erit oleum misericordiae suae in generationem eorum, qui nascituri sunt ex aqua et Spiritu Sancto in vitam aeternam. Tunc descendens in terras amantissimus Dei filius Christus Jesus introducet patrem nostrum Adam in Paradisum ad arborem misericordiae. Haec autem omnia audientes a Seth Patriarchae omnes et Prophetae exsultaverunt magis.

XX.

Tunc veniet super terram amantissimus Dei filius) *Addit*
 Christus *Cod. Einsidl.* Resuscitare corpus humanum Adae)
 Qui facit resurgere corpus Adae *Cod. Einsidl.* Corpora
 mortuorum) *Addit* cum eo *Cod. Corf.* In Jordanis aqua)
 In Jordane *Cod. Einsidl.* Et cum egressus fuerit) *Cum*
 autem

ἀπο τῆς ἀσθενείας. * Ὑπερδὲς καὶ ἐποίησα, καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν ἐλθὼν ἀγγέλως κυρίου, λέγει μοι· τί Σὴθ αἰτεῖς; Ἐλαίον αἰτεῖς τοὺς ἀσθενεῖς ἀνίστασαι, ἢ τὸ δένδρον τὸ ῥέον τὸ τοιοῦτον ἐλαίον, διὰ τὴν τοῦ σου πατρὸς ἀσθενείαν; τοῦτο οὐκ ἐστὶν εὐρεθῆναι νυνί. Ἀπειθὶ οὖν καὶ εἶπε τῷ πατρὶ σου· ὅτι μετὰ τὸ συντελεσθῆναι ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἐτη πεντακισχίλια πεντακοσία, τότε κατελθὼν ἐν τῇ γῆ ὁ μονογενὴς υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἐν ἀνθρώπῳ, κἀκείνος ἀλειψέι αὐτὸν τῷ τοιοῦτῳ ἐλαίῳ, καὶ ἀναστήσεται, καὶ ἐν ὕδατι καὶ πνεύματι ἁγίῳ πλυνεῖ καὶ αὐτὸν καὶ τοὺς ἐξ αὐτοῦ, καὶ τότε ἀπὸ πάσης νόσου ἰαθήσεται· νυνὶ δὲ τοῦτο γενεσθῆναι ἀδύνατον. Ταῦτα ἀκουσάντες οἱ πατριαρχοὶ καὶ οἱ προφῆται ἐχαίροντο μεγάλως.

XX.

* Loco ὑπερδὲς hic in Codice exstat ὅπερ δὴ.

autem egressus fuerit *Cod. Einsidl.* Unget ex eo) Deest ex eo in *Cod. Corf.* Et erit oleum misericordiae suae in generationem eorum, qui nascituri sunt) Et illud erit oleum misericordiae in generationes, quae nascendae sunt *Cod. Corf.* Et erit oleum illud misericordiae in generationem, qui nascendi sunt *Cod. Einsidl.* In vitam aeternam) Ad dit amen *Cod. Einsidl.* Descendens in terras amantissimus) Desunt in *Cod. Corf.* Exultaverunt magis) Exultaverunt magna exultatione *Cod. Einsidl.*

XX. Et cum exsultarent sancti omnes, ecce Satan princeps et dux mortis, dixit ad principem inferorum: Apparo suscipere ipsum Jesum Nazarenum, qui gloriatus se filium Dei esse, et est homo timens mortem et dicens: Tristis est anima mea usque ad mortem. Et multa mihi mala inferens, et pluribus aliis, quos ego coecos feci, et claudos, insuper et quos ego variis demoniis vexavi, ipse verbo sanavit. Et quos ad te mortuos perduxi, hos ipse a te abstraxit. Respondens autem princeps inferorum ad Satan dixit: Qvis est iste princeps tam potens, cum fit

XX. Dixit ad principem inferorum) Adveniens dixit ad infernum *Cod. Corf.* Dixit ad inferum *Cod. Einsidl.* Apparo suscipere ipsum Jesum Nazarenum, qui gloriatus se filium Dei esse) Præpara temet ipsum suscipere Jesum Nazarenum, qui se gloriatur filium Dei esse *Cod. Corf.* Præpara temetipsum suscipere Jesum, qui se gloriatur Christum filium Dei esse *Cod. Einsidl.* Et multa mihi mala inferens, et pluribus aliis, quos ego coecos feci et claudos, insuper et quos ego variis demoniis vexavi, ipse verbo sanavit) Multoqve adversatus est mihi maleficiis suis, et quos ego coecos, claudos, surdos, leprosos et vexatos feci, ipse verbo sanavit *Cod. Corf.* Et permulta adversatus est mihi malefaciens, et multos quos ego coecos, claudos, surdos, leprosos et vexatos feci, ipse vero sanavit *Cod. Einsidl.*

Et

XX. Ἐν τοιαυτῇ δὲ τῶν ἀπάντων οὐρανῶν
 χάρα, ἤλθεν ὁ σαταν, ὁ κληρονομος τοῦ σκοτοῦ,
 καὶ λέγει τῷ ἀδῆ· παμφαγε καὶ ἀκορῆσε, ἀκου-
 σον μου τοὺς λόγους. Ἐκ τοῦ γένους τῶν ιου-
 δαίων τις Ἰησοῦς λεγόμενος, ὀνομαζὼν ἑαυτὸν υἱὸν
 Θεοῦ, οὗτος δὲ ὡς ἀνθρώπος, ἀποσυνεργεῖ ἡμετε-
 ρας, ἐσαυρώσαν αὐτὸν οἱ ἰουδαῖοι. Καὶ νῦν αὐτοῦ
 τελευτήσαντος, ἐσὼ ἡτοιμασμένος, ὅπως ὡδὲ κα-
 τασφάλισωμεν αὐτὸν. Ἐγὼ γὰρ οἶδα, ὅτι ἀν-
 θρώπος εἶ, καὶ ἤκουσα καὶ αὐτοῦ λεγοντος, ὅτι
 περίλυπος εἶ ἢ ψυχὴ μου ἕως θανάτου. Ἐπο-
 ἴησε δὲ καὶ πολλὰ κακὰ ἐν τῷ ἀνωθεν κόσμῳ·
 τοῖς βροτοῖς συναναστραφομένος, ὅπου γὰρ εὕρισ-
 κεν τοὺς ἐμοὺς δούλους, ἐδίωκε αὐτοὺς, καὶ ὄσους
 ἀνθρώπους ἐποίουν κυλλοὺς, τυφλοὺς, χωλοὺς,
 λεπροὺς, καὶ εἰ τι τοιούτων, διὰ λόγου μονοῦ
 ἰατο αὐτοὺς. Καὶ πολλοὺς ἐτοιμασθῆναι εἰς το-
 ταφῆναι, καὶ τούτους διὰ λόγου παλιν ἀνεξώωσε.
 Λέγει ὁ ἀδῆ· καὶ τοσούτων εἶ οὗτος δυνατός,
 ὡς

Et quos ad te mortuos perduxī, hos ipse a te abstraxit)
 Et quos ego mortuos ad te perduxī, ipse verbo a te vivos
 extraxit *Cod. Corf.* Et quos ad te mortuos perduxī, hos
 ipse a te adtraxit *Cod. Einsidl.* Respondens autem prin-
 cepts inferorum ad Satan dixit) Respondens inferus, dixit
 ad Satan principem *Codd. Corf. et Einsidl.* Qvis est iste
 princeps tam potens, cum sit homo mortem timens) Qvis
 tam est iste potens, cum sit homo timens mortem *Cod. Einsf.*

Uit homo mortem timens? Omnes enim potentes terræ mea potestate subjecti tenentur, quos tu subjectos perduxisti tua potentia. Si ergo potens est in humanitate, vere dico tibi, omnipotens est et in divinitate et potentia ejus nemo potest resistere. Et cum dicit se timere mortem capere te vult et vae tibi erit in sempiterna secula. Respondens autem Satan dixit ad principem tartari: quid dubitasti et timuisti suscipere illum Jesum Nazarenum adversarium tuum et meum? Ego enim tentavi illum, et populum meum antiquum Judaicum excitavi zelo et ira adversus eum. Lanceam exacui ad passionem ejus, fel et acetum miscui, et jussi ei dare potum, et lignum preparavi ad crucifigendum eum et clavos ad perforandum manus ejus et pedes, et in proximo est ejus mors, et perducam eum ad te, subjectum mihi et tibi. Respondens autem princeps tartari dixit: Tu mihi dixisti, quia ipse

Perduxisti tua potentia) *Addit*: Si ergo potens es tu, qualis est iste homo Jesus, qui timens mortem, potentiam tuam adversatur *Cod. Corf.* *Addit*: Si ergo potens es tu, qualis est homo ille Jesus, qui timens mortem potentia tua adversatur *Cod. Einsidl.* Si ergo potens est in humanitate) Si ita potens est in humanitate *Cod. Corf.* Si talis potens est in humanitate *Cod. Einsidl.* Omnipotens est

ὥς ἐ δια λόγου μονου ποιειν τοιαυτα; ἢ τοιούτῳ
 οντι δυνασαι συ αντισηναι αυτῳ; Εμοι δακει,
 τοιούτῳ οντι, ουδεις αυτῳ αντισηναι δυνασηται.
 Ει δε λεγεις· ὅτι ηκουσας αυτου φοβουμενου τον
 θανατον, παιζων σε και γελων εφη τουτο, ινα
 σε ἀρπαση εν χειρι δυνατη, ἢ ουαι, ουαι σοι εις
 τον αιωνα τον ἀπαντα. Λεγει ὁ σατανας· παμ-
 φραγε και ακορεσε ἀδη, τοσουτον εφοβηθης ακου-
 σας περι του κοιου ἡμων εχθρου, εγω αυτον ουκ
 εφοβηθω, ἀλλ' ενεργησα *ιδου και εσαυρωσαν αυ-
 τον, και εποτισαν αυτον και χολην μετα οξους.
 Ετοιμασθητι ουν, ὅπως ελθοντα κρατησης αυ-
 τον ισχυρα. Απεκριθη ὁ ἀδης· κληρονομη του
 σκοτου, υἱε της απολειας διαβολε, νυν μοι ειπας,
 ὅτι

* Pro ἰδου opinor legendum esse ἰουδαιους.

est et in divinitate) Potens esse debet in divinitate *Cod. Corf.* Respondens autem Satan dixit ad principem tartari) Respondens autem Satan princeps tartari, dixit *Codd. Corf. et Einsidl.* Nazarenum) *Deest in Cod. Einsl.* Excitavi zelo et ira) Excitavi in zelum et iram *Cod. Corf.* Ad passionem ejus) Ad percussionem ejus *Cod. Corf.* Ad persecutionem ejus *Cod. Einsidl.* Et iussi ei dare potum) Dare ei in poculum *Cod. Corf.* Dare ei poculum *Cod. Einsidl.* Et clavos ad perforandum manus ejus et pedes) Et aculeos ad configendum *Cod. Einsidl.* Et perducam eum ad te, subjectum mihi et tibi) Ut perducam eum ad te, subjectum tibi et mihi *Cod. Einsidl.* Respondens autem princeps tartari dixit) Respondens inferus ait *Cod. Einsidl.*

ipse est, qui mortuos a me abstraxit. Qui hic detenti sunt, dum viverent in terris, non suis potentiis sed divinis precibus ablati sunt et omnipotens eorum Deus abstraxit eos a me. Qvis ergo est iste Jesus Nazarenus, qui suo verbo mortuos a me traxit sine precibus? Forsitan ipse est, qui Lazarum quatuor diebus mortuum foetentem et dissolutum, quem ego mortuum detinebam, redivivum suo imperio a me traxit. Respondens Satan ad principem inferorum, dixit: ipse est ille Jesus Nazarenus. Hac audiens princeps inferorum dixit ad eum: Adjuro te per virtutes tuas et meas, ne perducas eum ad me. Ego enim tunc quando audivi imperium verbi ejus, contremui timore perterritus, et omnia officia mea impia simul mecum conturbata sunt, nec ipsum Lazarum retinere potuimus, sed
 excu-

Qui mortuos a me abstraxit) Qui mortuos a me traxit
Cod. Einsidl. Qui hic detenti sunt dum viverent in terris, non suis potentiis, sed divinis precibus ablati sunt et omnipotens eorum Deus abstraxit eos a me) Multi sunt, qui a me hic detenti sunt, qui dum vixerunt in terris mortuos a me tulerunt, non suis potentiis sed divinis precibus et omnipotens Deus eorum abstraxit eos a me *Cod. Cors.* Tui enim sunt, qui a me hic detenti sunt, qui dum vixerunt in terris a me mortuos tulerunt, non suis potentiis
 tiis

ὅτι πολλους συ ἑτοιμασας εις το ταφηναι, λογου
 μονῳ τουτους αυτος ανεζωωσε, και ει ἑτερους της
 ταφης ηλευθερωσε, πως αυτος και εν ποια δυ-
 ναμει παρ' ἡμων κατηθησεται; Εγω δε προ ὀ-
 λιγου κατεπιον τινα νεκρον, ονοματι Λαζαρος,
 και μετ' ὀλιγον τις εκ των ζωντων δια λογου μο-
 νου (σια) εκ των εγκατων μου τουτον ανεσπασε·
 σιμαι δε ειμαι αυτον ὃν συ φησ. Ει ουν εκεινον
 ενθαδε δεξομεθα, δεδοικα μηπως και περι των
 λοιπων κινδυνευσωμεν· παντας γαρ οὐς απ' αιω-
 νος κατεπιον. Ιδου ταρασσομαι κατα νοῳ, και
 αλγω τη κοιλια μου, και σημειον ουκ αγαθον
 μοι

tiis sed divinis precibus et omnipotens Deus eorum ad-
 traxit eos a me *Cod. Einsidl.* Qvis ergo est iste Jesus
 Nazarenus, qui suo verbo mortuos a me traxit) Qvis est
 iste Jesus, qui per verbum suum mortuos a me traxit *Cod.*
Einsidl. Qvatuor diebus mortuum) Qvatrivanum *Cod.*
Einsidl. Qvem ego mortuum detinebam) Qvem ego te-
 nebam mortuum *Cod. Einsidl.* Redivivum suo imperio a
 me traxit) Reddidit vivum per verbum ipsum ejus *Cod.*
Corf. Reddidit vivum per verbum imperii ejus *Cod. Einsf.*
 Respondens Satan ad princeipem inferorum, dixit) Respon-
 dens Satan princeps mortis dixit *Codd. Corf. et Einsidl.*
 Nazarenus) *Deest in Cod. Einsidl.* Hæc audiens princeps
 inferorum) Hæc audiens infernus *Cod. Corf.* Hæc autem
 audiens inferus *Cod. Einsidl.* Adjuro) Conjuro *Cod. Einsf.*
 Timore perterritus) Perterritus pavore *Cod. Einsidl.* Im-
 pia) *Deest in Cod. Corf.* Retinere) Tenere *Cod. Einsidl.*

excutiens se, per omnem malignitatem et celeritatem salvus exivit a nobis, et ipsa terra, quæ tenebat Lazari corpus mortuum, statim reddidit vivum. Ego autem nunc scio, quod hæc ita potuit facere Deus omnipotens, qui potens est in imperio suo, et potens in humanitate, qui et salvator est generis humani. Hunc ergo ne perduxeris ad me, omnes enim illos, quos hinc detineo sub incredulitate carceris clausos et vinculis peccatorum constrictos, solvet, et ad æternam vitam suæ divinitatis perducet.

XXI. Et cum hæc ad invicem loquerentur Satan et princeps inferni, subito facta est vox ut tonitruum et spiritalis clamor: tollite portas, principes, vestras; et elevamini portæ æter-

Per omnem malignitatem et celeritatem salvus exivit a nobis) Ut aquila per omnem agilitatem et celeritatem salviens a nobis *Codd. Corf. et Einsidl.* Corpus mortuum) Corpus mortale *Cod. Eins.* Ego autem nunc scio, quod hæc ita potuit facere Deus omnipotens, qui potens est imperio suo et potens in humanitate, qui et salvator est) Ita nunc ego scio, quia ille homo, qui potuit hoc facere, Deus fortis est in imperio potens et humanitate et salvator est *Cod. Corf.* Ita nunc ego scio, quia ille homo, qui hæc potuit facere, Deus fortis est in imperio potens in huma-

μοι δοκει ὁ προαναρπασθεὶς Λαζαρος ἀπ' ἐμοῦ·
 οὐ γὰρ ὡς νεκρὸς ἀλλ' ὡς *εὐετος ἀπ' ἐμοῦ ἐξεπι-
 τασεν, οὕτω γὰρ συντομῶς ἡ γῆ αὐτὸν ἐξω ἐρρι-
 ψεν· διὸ καὶ ῥηκίζω καὶ σε εἰς τὰς σὰς χαρίτας
 καὶ εἰς τὰς ἐμας, μὴ ἀγαγῆς αὐτὸν ἐνταῦθα,
 ὅμαι γὰρ, ὅτι διατι πάντας ἀναστῆσαι νεκρῶν,
 ὡδὲ παραγίνεται καὶ τοῦτο· σοὶ λέγω (μὰ) τὸ
 σκοτὸς ὁ ἐχομέν, εἰ ὡδὲ ἀγαγῆς αὐτὸν, οὐδεὶς
 μοι τῶν νεκρῶν ἐναπολεῖφθησεται.

XXI. Τοιαῦτα τοῦ σατανα καὶ τοῦ ἄδου λε-
 γόντων πρὸς ἀλλήλους, ἐγένετο φωνὴ μεγάλη
 ὡσπερ βροντῆ, λεγούσα· ἀρατε πυλᾶς οἱ ἀρ-
 χόντες ὑμῶν καὶ ἐπαρθῆτε πυλαὶ αἰωνιοὶ, καὶ

ΕΙΣ-

* Pro *εὐετος* lege *εὐθετος*.

humanitate et saluator est *Cod. Einsidl.* Hunc ergo ne
 perduxeris ad me, omnes enim illos, quos hinc detineo
 sub incredulitate carceris clausos et vinculis peccatorum
 confritos, solvet et ad æternam vitam suæ divinitatis per-
 ducet) Et si perduxeris eum ad me, omnes qui sunt hic
 in crudelitate carceris clausi et insoluitis vinculis confriti,
 solvet et ad vitam divinitatis suæ perducet *Cod. Corf.* Et
 si perduxeris illum ad me, omnes qui sunt hic in incre-
 dulitate carceris clausi et in insoluitis vinculis peccatorum
 confriti, solvet et ad vitam divinitate sua perducet in
 æternum *Cod. Einsidl.*

XXI. Satan et princeps inferni) Satan princeps, et in-
 fernus *Cod. Corf.* Satan princeps et inferus *Cod. Einsidl.*
 Subito) *Deest in Cod. Einsidl.*

aternales, et introibit rex gloriae. Hæc autem cum audisset princeps tartari, dixit ad Satan: recede a me, et exi de meis sedibus foras; si potens es præliator, pugna adversum regem gloriae. Sed quid tibi cum isto? Et ejecit foras Satan de sedibus suis. Et dixit princeps ad suos impios ministros: Claudite portas crudeles æreas, et vectes ferreos supponite, et fortiter resistite, ne captivi ducamur in captivitatem. Hæc autem audiens omnis multitudo sanctorum, cum magna voce increpationis dixerunt ad principem inferorum: Aperi portas tuas, ut intret rex gloriae. Et exclamavit divinus ille propheta David, dicens: Nonne cum essem vivus in terris, bene vobis prædixi? Confiteantur domino misericordiae ejus, et mirabilia ejus filiis hominum, quia contrivit portas æreas, et vectes ferreos confregit. Suscepit eos de via iniquitatis eorum, propter injustitias enim suas humiliati sunt. Et post hæc alius propheta, vide-

Hæc autem cum audisset princeps tartari, dixit ad Satan) Hæc audiens infernus, dixit ad Satan principem *Codd. Corf. et Einsidl.*, qui tamen loco infernus ponit inferus. Adversum regem gloriae) Cum rege gloriae *Cod. Corf.* Quid tibi cum isto? et ejecit foras Satan de sedibus suis) Quid tibi

tibi

εισελευσεται ὁ βασιλευς της δοξης. Ακουσας ὁ
 αἰδης λεγει τῷ σατανα· ἐξελθε ει δυνατος ει,
 και αντισηθι αυτω. Ἐξηλθεν ουν ἐξω ὁ σα-
 τανας. Ἐιτα λεγει ὁ αἰδης τοις δαιμοσιν αυτου·
 ασφαλισασθε καλως ισχυρας τας πυλας τας
 χαλκας και τους μοχλους τους σιδηρους, και
 τα κλειθρα μου κατεχετε· σκοπειτε παντες
 ισαμενοι ορθοιοι, εαν γαρ εισελθη αυτος αἰδε,
 ουαι ἡμας ληψεται. Ταυτα ακουσαντες οἱ προ-
 πατορες, ηρξαντο παντες ὑβριζειν αυτον λεγον-
 τες· παμφαγε και ακορεσε, ανοιξον ὅπως εισ-
 ελθη ὁ βασιλευς της δοξης. Λεγει Δαυιδ ὁ προ-
 φητης· ουκ οιδας τυφλε, ὅτι εν τῷ κοσμῷ εγω
 ζων, την τοιαυτην φωνην· το αρατε πυλας οἱ
 αρχον-

tibi cum illo? et ejecit foras eum de sedibus suis *Cod. Corf.*
 Quid tibi cum illo? et ejecit inferus Satan foris sedibus
 suis *Cod. Einsidl.* Et dixit princeps ad suos impios mi-
 nistros) Et dixit infernus ad sua impia officia *Cod. Corf.*,
sic et Einsidl. nisi quod pro infernus habet inferus. Ne
 captivi ducamur in captivitate) Ne captivemur tenentes
 captivitatem *Codd. Corf. et Einsidl.* Cum magna voce)
 Cum voce *Cod. Einsidl.* Dixerunt ad principem infero-
 rum) Dixerunt ad infernum *Cod. Corf.* Dixit ad inferum
Cod. Einsidl. Divinus ille propheta David) *Desunt hæc*
in Cod. Einsidl. Bene vobis prædixi) Prædixi vobis *Cod.*
Einsidl. Propter injustitias enim suas humiliati sunt)
Desunt in Codd. Corf. et Einsidl. Et posthæc alius pro-
 pheta,

videlicet sanctus Esaias, similiter ait ad omnes sanctos: Nonne cum essem in terris vivus, bene prædixi vobis: Exsurgent mortui et resurgent, qui in monumentis sunt, et exsultabunt, qui in terris sunt, quoniam ros, qui est a domino, sanitas est illis. Et iterum dixi: Ubi est mors victoria tua? ubi est mors stimulus tuus? Hæc autem audientes omnes sancti ab Esaiâ, dixerunt ad principem inferorum: Aperiri nunc portas tuas et vectes ferreos submove, quoniam vinctus eris et nullius potentia. Et facta est vox magna, tanquam sonus tonitruï, dicens: attollite portas, principes, vestras, et elevamini portæ infernales, et introibit Rex gloria. Videns autem princeps inferorum, quod duabus vicibus clamaverat, quasi ignorans dicit: Quis est rex gloria? David vero respondens ad principem inferorum dixit: ista verba clamoris cognosco, quoniam ego eadem per Spiritum ejus vaticinatus sum. Et nunc, quæ supra dixi, dico tibi. Dominus fortis et potens, Dominus potens in prælio, ipse

pheta, videlicet sanctus Esaias, similiter ait) Et posthæc similiter dixit Esaias *Cod. Einsidl.* Bene prædixi vobis) Prædixi vobis *Cod. Einsidl.* Et exsultabunt, qui in terris sunt) *Omissa in Cod. Corf.* Sanitas est illis) Sanabit

αρχοντες ἡμῶν, προεφητευσά; Ησαίας εἶπε·
 ἐγὼ τοῦτο προειδὼν ὑφ' ἁγίου πνεύματος ἐγρα-
 ψα· ἀναστήσονται οἱ νεκροὶ καὶ ἐγερθήσονται οἱ
 ἐν τοῖς μνημείοις καὶ εὐφρανθήσονται οἱ ἐν τῇ
 γῆ· καὶ ποῦ σου θανάτε το κέντρον, ποῦ σου
 αἰδῆ το νίκος. Ἠλθεν οὖν παλιν Φωνῆ, ἀγάτε
 πύλας λεγούσα. Ἀκούσας ὁ αἰδῆς ἐκ δευτέρου
 τὴν Φωνῆν, ἀκεκριθῆ ὡς δηθεν μὴ γινώσκων,
 καὶ λέγει· τίς ἐσὶν οὗτος ὁ βασιλεὺς τῆς δο-
 ξῆς; Λέγουσι οἱ ἀγγελοὶ δεσποτοῦ· κυριὸς κρα-
 ταιὸς καὶ δυνατός, κυριὸς δυνατός ἐν πολέμῳ.

Καὶ

eos *Cod. Corf.* Et iterum dixi) Et sicut iterum dixi *Cod.*
Einsidl. Ubi est mors victoria tua? ubi est mors stimu-
 lus tuus?) Ubi est mors aculeus tuus; ubi est inferre vic-
 toria tua? *Codd. Corf. et Einsidl.* Dixerunt ad principem
 inferorum) Dixerunt ad inferum *Codd. Corf. et Einsidl.*
 Aperi nunc) *Deest nunc in Cod. Einsidl.* Et vectes fer-
 reos submove) *Non exstant in Cod. Einsidl.* Quoniam
 vincetus eris et nullius potentia). Quoniam vincetus eris et
 infirmus et infirmus eris *Cod. Corf.* Nunc victus, infirmus
 et impotens eris *Cod. Einsidl.* Tanquam sonus tonitruui)
 Et tonitruum *Cod. Corf.* Ut tonitruum *Cod. Eins.* At-
 tollite) Tollite *Cod. Einsidl.* Videns autem princeps in-
 ferorum) Videns autem inferus *Cod. Corf.* Videns infe-
 rus *Cod. Einsidl.* Quod duabus vicibus clamaverat) Quia
 duabus vicibus hæc clamaverunt *Cod. Einsidl.* David ve-
 ro respondens ad principem inferorum dixit) Respondens
 David ad inferum ait *Cod. Einsidl.* Potens in prælio)
 Potens in bello *Cod. Einsidl.*

ipſe eſt Rex gloriae, et ipſe Dominus in coelo et in terra proſpexit, ut audiret gemitus compeditorum et ut ſolveret filios interemptorum. Et nunc ſpurciſſime et foetidiffime princeps inferi, aperi portas taas, et intret rex gloriae, quia ipſe dominus eſt coeli et terrae. Hæc dicente David ad principem inferorum, ſupervenit in forma hominis dominus majeſtatis, et æternas tenebras illuſtravit, et indiſſolubilia vincula diſrupit et invincibili virtute viſitavit ſedentes in profundis tenebris delictorum et in umbra mortis peccatorum.

XXII. Hæc audiens mors impia cum crudelibus miniſtris ſuis, expaverunt in propriis regnis agnita luminis claritate, dum Chriſtum in ſuis repente ſedibus viderunt conſtitutum, exclamaverunt dicentes: Vincti jam ſumus a te, ad dominum dirigis confuſionem noſtram. Qvis eſ tu, qvi ſine exitio corruptionis in-

COR-

In coelo et in terra) De coelo in terris *Cod. Einſidl.* Gemitus compeditorum) Gemitum vinculorum *Codd. Corſ. et Einſidl.* Princeps inferi) infere *Cod. Einſidl.* Quia ipſe dominus eſt coeli et terrae) *Deſunt in Codd. Corſ. et Einſidl.* Ad principem inferorum) Ad inferum *Cod. Einſidl.* Supervenit in forma hominis) Supervenit Rex gloriae in forma hominis *Cod. Corſ.* Et invincibili virtute viſitavit)

Et

Και ευθως αμα τω λογω τουτω αι χαλκαι
 πυλαι συνετριβησαν, και οι σιδηροι μοχλοι συν-
 εθλεσθησαν, και οι δεδεμενοι παντες νεκροι
 ελυθησαν των δεσμων, και ημεις μετ' αυτων.
 Και εισηλθεν ο βασιλευς της δοξης, ωσπερ
 ανθρωπος, και παντα τα σκοτεινα του αδου
 εφωτισθησαν.

XXII. Ευθως εβοησεν ο αδης· ενιαηθημεν,
 ουαι ημιν· αλλα τις ει ο εχων τοσαυτην εξου-
 σιαν και δυναμιν; και ποιος ει, ο χωρις αμαρ-
 τικων

Et invictæ virtutis auxilio visitavit nos *Cod. Corf.* Invictæ
 virtutis auxilium visitavit nos *Cod. Einsidl.*

XXII. Hæc audiens mors impia cum crudelibus mini-
 stris suis, expaverunt in propriis regnis, agnita luminis
 claritate) Hæc audiens inferus et mors et impia officia
 crudelis ministri, expaverunt in proprio regno et agnita
 tanta luminis claritate *Cod. Corf.* Hæc videns inferus et
 mors et impia officia eorum, cum crudelibus ministris ex-
 paverunt in propriis regnis, agnitam tantam luminis cla-
 rritatem *Cod. Einsidl.* Dum Christum in suis repente se-
 dibus viderunt constitatum) Dominum Jesum repente de
 suis sedibus viderunt et *Cod. Corf.* Dum Christum repen-
 te in suis sedibus viderunt *Cod. Einsidl.* Vincti jam su-
 mus a te) Victi sumus a te *Cod. Corf. et Einsidl.* Ad
 dominum dirigis confusionem nostram) *Omissa in Cod. Corf.*
 Qvis es tu, qvi a domino dirigis ad confusionem nostram
Cod. Einsidl. Qvis es tu, qvi sine exitio corruptionis in-

corruptum argumentum majestatis fulgores habes contemnens? Qvis es tam potens aut impotens, magnus et parvus, humilis et excelsus miles, qui imperare potest in forma ferveri, ut humilis praeliator? Et Rex gloriae mortuus et vivus, quem crux portavit occisum. Qui mortuus jacuisti in sepulcro, vivus ad nos descendisti. Et in tua morte contremuit omnis creatura et universa sidera commota sunt, et nunc factus es inter mortuos liber et legiones nostras perturbas. Qvis es tu, qui illos, qui originali peccato adstricti tenentur, absolvis captivos et in libertatem pristinam revocas? Qvis es tu, qui peccatorum tenebris excoecatos divina et splendida et lucifera luce perfundis? Similiter et omnes legiones demonum, simili perterritae pavore, pavida subjectione una voce clamaverunt dicentes: Quomodo et unde tu Jesu Christe, tam fortis homo et splendidus in majestate, tam praeclarus sine macula et mundus a crimine? Ille enim mundus terrenus, qui nobis subjectus fuit semper usque nunc, qui

in

corruptum argumentum majestatis fulgores habes contemnens) Qvis es tu, qui sine exitio et corruptione, incorruptum argumentum majestatis, furore condemnans potestatem

τιων ὡδε ἐλθῶν, ὁ μικρὸς ὀργωμένος καὶ μεγάλα
 δυναμένος, ὁ ταπεινὸς καὶ ὑψηλός, ὁ δούλος καὶ
 ὁ δεσπότης, ὁ στρατιωτὴς καὶ βασιλεὺς, ὁ τῶν
 νεκρῶν καὶ τῶν ζωντῶν ἐξουσιαζών, ἐν τῷ σαυρῷ
 προσηλωθῆς, καὶ ἐν τῷ ταφῷ ἐτεθῆς, καὶ ἀρ-
 τι ἐγενεὺς ἐλευθέρως, καὶ κατελυσας πᾶσαν τὴν
 δυνάμιν ἡμῶν; Ἄρα σὺ εἶ ὁ κύριος, περὶ οὗ ἐλε-
 γεν ἡμῖν ὁ ἀρχισατραπῆς σαταν, ὅτι διὰ σαυροῦ
 καὶ θανάτου μελλεῖς κληρονομησαὶ ὅλον τὸν
 κόσμον; Τότε ὁ βασιλεὺς τῆς δοξῆς κρατήσας
 ἐκ τῆς κορυφῆς τὸν ἀρχισατραπῆν σαταν, καὶ
 παρα-

statem meam *Cod. Corf.* Qvi es tu, qvi sine exitio cor-
 ruptionis incorrupto argumento majestatis furore condem-
 nes potestatem nostram *Cod. Einsidl.* Qvis es tam potens
 aut impotens, magnus et parvus, humilis et excelsus miles,
 qvi imperare potest in forma servi, ut humilis præliator)
 Qvis es tu tam magnus parvus, humilis excelsus, impera-
 tor in forma servi adparens admirabilis præliator *Cod. Corf.*
 Qvis es tu, tam magnus et parvus, humilis et excelsus,
 miles et imperator, in forma servi admirabilis præliator
Cod. Einsidl. Contremuit omnis creatura) Omnis terruit
 creatura *Cod. Einsidl.* Qvis es tu, qvi illos qvi) Qvis
 es tu, qvi a nobis *Cod. Corf.* Et lucifera luce) Lucife-
 raque luce *Cod. Einsidl.* Pavida subjectione) Ex pavida
 subvertatione *Cod. Einsidl.* Qvomodo et unde tu Jesu
 Christe tam fortis homo) Unde es tu Jesu tam fortis ho-
 mo *Cod. Einsidl.* Splendidus in majestate) Splendida
 majestate *Cod. Corf.*

in tetrīs usibus tributa persolvebat, nunquam nobis talem mortuum hominem transmissit, nunquam talia munera principibus inferorum destinavit. Qvis ergo es tu, qvi sic intrepidus nostros fines ingressus es, et non solum nobis supplicia magna inferre non vereris, sed insuper de nostris vinculis omnes auferre conaris? Forsitan tu es ille Jesus, de quo nunc Satan ad principem nostrum dicebat, quod per mortem tuam crucis totius mortis potestatem accepturus esses? Tunc gloria Dominus conculcans mortem et comprehendens principem inferorum, privavit omni sua potestate et attraxit patrem nostrum terrenum ad suam claritatem.

XXIII. Tunc principes tartari suscipientes Satan, cum nimia increpatione dixerunt ad eum: O princeps perditionis et dux exterminationis Beelzebub, derisio angelorum Dei, spurcicia justorum, quid hic facere voluisti? Regem gloriae crucifigere voluisti, in cuius exitio tanta spolia nobis promissisti, ignorans
ut

In tetrīs usibus) Usibus nostris *Cod. Corf.* Nostris usibus *Cod. Einsidl.* Nunquam talia munera principibus inferorum destinavit) *Desunt hac in Cod. Corf.* Nunquam talia munera inferis destinavit *Cod. Einsidl.* Non solum nobis sup-

παραδων αυτον τοις αγγελοις, ειπε· σιδηροι κα-
ταδεσμησατε τας χειρας και τους ποδας και τον
τραχηλον και το σωμα αυτου. Ειτα παραδους
τουτον τω αδη εφη· λαβων αυτον κατεχε ασφα-
λως αρχι της δευτερας μου παρουσιας.

XXIII. Και ο αδης παραλαβων τον σατα-
ναν ελεγεν αυτω· βεελζεβουλ κληρονομη του
σκοτου και της κολασεως, εχθρε των αγιων,
δια ποιαν αναγκην ωκονομησας σαρρωθηναι τον
βασιλεα της δοξης το ελθειν ωδε εκδυσαι ημας;

ΕΠΙ-

supplicia magna inferre non vereris) Non solum nostra
supplicia non vereris *Codd. Cors. et Einsidl.* Satan ad
principem nostrum) Princeps noster Satan *Codd. Cors. et
Einsidl.* Totius mortis) Totius mundi *Cod. Einsf.* Tunc
gloriae Dominus conculcans) Tunc rex gloriae majestate
sua conculcans *Cod. Einsidl.* Et comprehendens princi-
pem inferorum, privavit omni sua potestate) Comprehen-
dens Satan principem catenis igneis constrictum tradidit
inferi potestate *Cod. Cors.* Comprehendens Satan princi-
pem tradidit inferi potestate *Cod. Einsidl.* Patrem nostrum
terrenum) Adam *Cod. Einsidl.*

XXIII. Tunc principes tartari suscipientes Satan) Tunc
inferus suscipiens Satan principem *Codd. Cors. et Einsidl.*
Dixerunt) Dixit *Codd. Cors. et Einsidl.* Spurcitia iusto-
rum) Sputio iustorum *Cod. Einsidl.* Quid hic) Quid haec
Cod. Einsidl. In cujus exitio) Inclusus exitu mortis *Cod.
Einsidl.* Ignorans ut insipiens quid egeris) Ignorasti ut

ut insipiens quid egeris? Ecce enim jam iste Jesus Nazarenus gloriosæ suæ divinitatis fulgore fugat omnes horribiles tenebras mortis, ima carcerum et summa confregit, et cunctos ejecit captivos et universos vinctos solvit et omnes, qui præ tormentis gravibus suspirare et gemere solebant, insultant nobis et deprecationibus eorum expugnamur? Impia regna nostra vincuntur et nullum jam genus hominum nobis relinquitur, imo potius et nobis fortiter comminantur, quod nobis nunquam superbi fuerint mortui, nec aliquando potuerunt læti esse captivi. O princeps Satan omnium malorum, impiorum et refugarum pater, quid hic facere voluisti, quod a principio usque nunc fuerunt desperati salute et vita: modo nullus eorum personat gemitus, nec in alicujus eorum facie lacrymarum vestigium
inve-

insipiens quod egisti *Cod. Einsidl.* Nazarenus, gloriosæ) *Omittunt Codd. Corf. et Einsf.* Horribiles) *Deest in Codd. Corf. et Einsidl.* Ima carcerum et summa) *Infima carcerum Cod. Corf.* Ima carcerum *Cod. Einsidl.* Et cunctos ejecit captivos et universos vinctos solvit) *Et ejecit captivos, solvit vinctos Cod. Einsidl.* Et omnes qui præ tormentis gravibus suspirare et gemere solebant) *Et omnes qui sub nostris solebant suspirare tormentis Cod. Einsidl.* Expugnamur) *Impugnantur Cod. Corf. Expugnantur Cod. Einsidl.*

σπιστραφού και ιδε, ὅτι ουδεις νεκρος εν εμοι
κατεληφθη, αλλα παντα ὅσα εκερδησας δια
του ξυλου της γνωσεως, δια του ξυλου του σαν-
ρου παντα απωλεσας· και πασα σου ἡ χαρα
μετενηχθη εις λυπην· και τον βασιλεα της δο-
ξης θελων θανατωσαι, σεαυτον εθανατωσας,
επει γαρ παρελαβον σε ὡς καταχει ασφαλως
εμπειραμαθιση. Ὅσα κακα προς σε διαπραξο-
μαι,

Einsidl. qui hoc quoque sequentibus adnectit. Imgia regna
nostra) Imperia nostra et regna *Cod. Corf.* Imperia nostra
et regna nostra *Cod. Einsidl.* Et nullum jam genus ho-
minum nobis relinquitur) Nullus jam nos reveretur *Cod.*
Corf. Et nullum jam nos reveretur genus hominum *Cod.*
Einsidl. Imo potius et nobis fortiter comminantur, quod
nobis nunquam superbi fuerint mortui, nec aliquando po-
tuerunt lati esse captivi) Infuper nos fortiter comminan-
tur, qui nunquam nobis superbi fuerant *Cod. Corf.* In-
super et fortiter nobis comminantur, qui nunquam nobis
superbi fuerunt mortui, nec aliquando potuerunt lati esse
captivi *Cod. Einsidl.* Impiorum et refugarum) *Desunt*
haec in Cod. Corf. Quid hic facere) Quid hæc facere *Cod.*
Einsidl. Quod a principio usque nunc fuerunt desperati
salute et vita: modo nullus eorum personat gemitus) Qui
a principio usque nunc fuerunt desperati salutem, nunc
invenerunt vitam. Nullus ergo eorum hic jam solito mu-
gitu auditur, nec ullus eorum personat gemitus *Cod. Corf.*
Quia qui a principio usque nunc fuerunt desperati salutem
et vitam, modo nullus eorum huic jam solito mugitus au-
ditur, nec ullus eorum personat gemitus *Cod. Einsidl.*

invenitur. O princeps Satan possessio infer-
 norum, illas tuas divitias, quas acquisieras per
 lignum prævaricationis et Paradisi amissionem,
 et nunc per lignum crucis perdidisti et periit
 omnis læticia tua, dum istum Christum Jesum
 regem gloriæ suspendisti, adversum te et ad-
 versum me egisti, a modo cognosces, quanta
 tormenta, æterna et infinita supplicia passu-
 rus es. O princeps malorum omnium Satan,
 auctor mortis et origo omnis superbiæ, de-
 bueras primum istius Jesu Nazareni causam
 malam inquirere, in quem nullam culpam
 mortis invenisti. Quare sine ratione injuste
 eum crucifigere ausus fuisti, et ad nostram
 regionem, innocentem et justum perduxisti,
 et totius mundi noxios, impios et injustos
 perdidisti. Et cum loqueretur princeps in-
 ferorum ad Satan, tunc Rex gloriæ dixit ad
 ipsum principem inferorum Beelzebub: Erit
 Satan princeps sub potestate tua in perpetua
 secula substitutus in locum Adæ, et filiorum
 ejus iustorum meorum.

XXIV. Et extendens Jesus manum suam
 dixit: Venite ad me sancti mei omnes,
 qui

O princeps Satan, possessio inferorum) O princeps Satan,
 possessor olim inferorum *Cod. Cors.* O princeps Satan,
 pos.

μαι, ὡ ἀρχιδιάβολε, ἡ τοῦ θανάτου ἀρχή, ἡ ῥίζα τῆς ἁμαρτίας, τὸ τέλος πάντος κακοῦ, τὴν κακὸν εὐρών εἰς τὸν Ἰησοῦν, ἐγηρεύσῃς τὴν ἀπολείαν αὐτοῦ; πῶς ἐτολμήσῃς τοσοῦτον κακὸν ποιῆσαι, πῶς τοιοῦτον ἀνθρώπον ἐν τῷ σκοτῶ τούτῳ καταγαγεῖν ἐμελετήσῃς, δι' οὗ πάντας τοὺς ἀπ' αἰῶνος θανεύτας ἐσερήθῃς;

XXIV. Οὕτω τοῦ ἀδου διαλεγόμενου τῷ σατανᾷ, ἠπλώσε ὁ βασιλεὺς τῆς δοξῆς τὴν δεξιάν αὐτοῦ

possessor clavium inferorum *Cod. Eins.* Et nunc) Deest
 Et in *Cod. Corf.* A modo cognosces) A modo non cognosces *Cod. Corf.* A modo cognosce *Cod. Einsidl.* Tormenta aeterna et infinita supplicia passurus es) Tormenta et supplicia infinita eris passurus in meam custodiam sempiternam *Cod. Corf.* Tormenta aeterna et supplicia infinita passurus eris in mea custodia sempiterna *Cod. Einsidl.* O princeps malorum omnium) O princeps *Cod. Corf. et Eins.* Jesu Nazareni) Jesu *Cod. Einsidl.* Inquire) Requiere *Cod. Einsidl.* In quem nullam culpam mortis invenisti) Et in quo nullam culpam cognovisti *Cod. Einsidl.* Princeps inferorum) Inferus *Cod. Einsidl.* Satan) Satan principem *Cod. Einsidl.* Ad ipsum principem inferorum Beelzebub) Ad infernum *Cod. Corf.* Ad inferum *Cod. Eins.* Constitutus in locum Adæ) In loco Adæ *Cod. Eins.* Et filiorum ejus iustorum meorum) Et filiorum ejus, iustorumque omnium *Cod. Corf.*

XXIV. Et extendens Jesus) Et extendens Dominus *Cod. Einsidl.*

qui creati estis ad imaginem meam, qui per
 lignum et diabolum et mortem damnati estis.
 Modo vivite per lignum crucis meæ, diabolo
 mundi principe damnato et morte prostrata.
 Tunc statim omnes sancti Dei sub manu al-
 tissimi Dei adunati sunt. Tenens autem Do-
 minus Jesus manum Adæ, dixit ad eum: Pax
 tibi cum omnibus filiis tuis justis meis. Adam
 vero genibus Domini Jesu Christi advolutus,
 lacrymabiliter deprecatus est eum obsecratio-
 ne humili, cum voce magna dicens: Exalta-
 bo te Domine, quoniam suscepisti me, nec
 delectasti inimicos meos super me. Domine
 Deus clamavi ad te, et sanasti me Domine.
 Eduxisti ab inferis animam meam, salvasti me
 a descendentibus in lacum. Psallite Domino
 omnes sancti ejus et confitemini memoriae
 sanctitatis ejus. Quoniam ira in indignatio-
 ne ejus et vita in voluntate ejus. Similiter et
 omnes sancti Dei genibus Domini Jesu advo-
 luti una voce dixerunt: Advenisti redemptor
 mundi, sicut per legem et prophetas tuos sanctos
 præ-

Qui creati estis ad imaginem meam) Qui habetis imaginem
 et similitudinem meam *Codd. Cors. et Einsidl.* Damnati
 estis) Damnati fuistis *Codd. Cors. et Einsidl.* Modo vivite
 per lignum crucis meæ, diabolo mundi principe damnato
 et

αυτου χειρα και εκρατησε και ηγειρε τον προ-
 πατωρα Αδαμ. Ειτα εγραφει και προς τους
 λοιπους εφη· δευρο μετ' εμου παντες όσοι δια
 του ξυλου ου ηψατο ουτος εθανατωθητε, πα-
 λιν γαρ υμας δια ξυλου του σταυρου παντας εγω
 ιδου ανισω. Προς ταυτα εξεβαλεν απαντας
 εξω, και ο προπατωρ Αδαμ θυμηδιας εμπλεως
 ωφθει· ευχαρισω τη μεγαλωσυνη σου κυριε,
 ελεγεν, οτι ανηγαγες με εξ αδου κατωτατου.
 Ουτω δε και παντες οι προφηται και οι αγιοι
 ειπον· ευχαρισουμεν σοι Χρισε, σωτηρ του κοσ-
 μου,

et morte prostrata) Modo videtis per lignum damnatum
 diabolum et mortem *Cod. Corf.* Modo videte per lignum
 damnatum diabolum et mortem *Cod. Einsidl.* Tunc sta-
 tim omnes sancti Dei sub manu altissimi Dei adunati sunt.
 Tenens autem dominus Jesus manum Adæ, dixit ad eum:
 Pax tibi cum omnibus filiis tuis justis meis. Adam vero
 genibus domini Jesu Christi advolutus, lacrymabiliter de-
 precatus est eum obsecratione humili) *Desunt hæc omnia
 in Cod. Corf.* Statim omnes sancti sub manu domini adu-
 nati sunt. Tenens autem dominus manum dexteram Adæ,
 dixit ad eum: pax tibi cum omnibus filiis tuis justis meis.
 Adam vero genibus domini advolutus, lacrymabili cum
 obsecratione deprecatus *Cod. Einsidl.* Cum voce magna
 dicens) Tunc magna voce Christus dixit *Cod. Corf.* Magna
 voce dixit *Cod. Einsidl.* Genibus domini Jesu advoluti)
 Genibus advoluti ad pedes domini *Cod. Einsf.* Per legem
 et prophetas tuos sanctos) *Deest sanctos in Cod. Einsidl.*

prædixisti, jam factis adimplesti. Redemisti vivos per crucem tuam et per mortem crucis ad nos descendisti, ut eriperes nos ab inferis et morte per majestatem tuam. Domine, sicut posuisti titulum gloriæ tuæ in coelo et erexisti titulum redemptionis crucem tuam in terris: ita pone, Domine, signum in inferno victoriæ crucis tuæ, ne mors dominetur amplius. Et extendens Dominus Jesus manum suam, fecit signum crucis super Adam, et super omnes sanctos suos, et apprehendens dexteram Adæ, descendit ab inferis. Et omnes sancti Dei secuti sunt eum. Tunc propheta ille regius sanctus David fortiter clamavit dicens: Cantate Domino canticum novum, quia mirabilia fecit. Salvavit sibi dextra ejus et brachium sanctum ejus. Notum fecit Dominus salutare suum, in conspectu gentium revelavit justitiam suam. Et omnis multitudo sanctorum responderunt dicentes: Hæc est omnis gloria omnibus sanctis Dei, amen, Halleluja. Et posthæc exclamavit Habacuc propheta dicens: Existi in salutem populi tui, ad liberandum populos tuos. Et responderunt omnes sancti dicentes: Benedictus qui venit in nomine Domini, Deus Dominus et illuxit nobis. Hic est Deus noster in æternum et in seculum.

seculum

μου, ὅτι ἀνηγαγες ἐκ τῆς φθορας τὴν ζωὴν ἡ-
μων. Καὶ ταῦτα εἰπόντων, εὐλογησας ὁ σωτὴρ
τον Ἀδὰμ, κατὰ τὸ μετοπον, ἐν τῷ σημειῷ τοῦ
σταυροῦ· τοῦτο δὲ ποιήσας καὶ πρὸς τοὺς πατρι-
αρχὰς καὶ προφῆτας καὶ τοὺς προπατέρους, καὶ
τούτους λαβὼν ἐκ τοῦ ἁδου ἀνεθόρε. Πορευο-
μένου δὲ αὐτοῦ ἐφαλλόν οἱ ἅγιοι πατέρες ἀκο-
λουθούντες αὐτῷ· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν
ονοματῷ

Jam factis) Factis *Cod. Einsidl.* Morte) Morte perpetua
Cod. Corf. In coelo) In coelum *Cod. Corf.* Extendens
Dominus Jesus) Extendens Dominus *Cod. Einsidl.* Ap-
prehendens dexteram) Tenens dexteram *Codd. Corf. et Eins.*
Descendit ab inferis) Ascendit ab inferis *Codd. Corf. et*
Einsidl. Sancti Dei) Sancti *Cod. Einsidl.* Secuti sunt
eum) Secuti sunt Dominum *Cod. Corf.* Propheta ille
regius) *Desunt in Cod. Einsidl.* In conspectu gentium)
Ante conspectum gentium *Cod. Einsidl.* Sanctis Dei)
Sanctis ejus *Cod. Einsidl.* Populos tuos) Electos tuos
Cod. Einsidl. Et illuxit nobis) *Addit: Amen, Alleluja*
Cod. Einsidl. Hic est Deus noster in aeternum et in se-
culum seculi, ipse reget nos in secula. Amen, Halleluja)
Posthæc propheta Michæas exclamavit, dicens: Qvis est
Dominus sicut tu, auferens iniquitates et transgrediens
peccata et nunc continens iram, quoniam voluntarius mi-
sericordiæ es et ipse averteris et misereris nostri et absol-
vis omnes iniquitates nostras, et omnia peccata nostrâ de-
mersisti in multitudine mortis, sicut jurasti patribus no-
stris pristinis. Et omnes sancti responderunt dicentes:
hic

seculum seculi, ipse reget nos in secula. Amen, Halleluja. Sic et omnes prophetæ de suis laudibus sacra referentes, seqvebantur Dominum.

XXV. Dominus autem tenens manum Adæ, tradidit Michaeli archangelo, et omnes sancti seqvebantur Michaelem archangelum, et introduxit in Paradiso gratia gloriosa, et occurrerunt eis obviam duo viri vetusti dierum, interrogati autem a sanctis: qui estis vos, qui nobiscum apud inferos nondum fuistis, et in Paradiso corpore collocati estis? Respondens unus ex eis dixit: Ego sum Enoch, qui verbo translatus sum. Hic iste qui mecum

hic est Dominus noster in æternum et in seculum seculi, et ipse reget nos in secula *Cod. Corf.* Similiter posthæc et propheta Michæas exclamavit dicens: quis Deus sicut tu Domine, auferens iniquitates et transgrediens peccata. Et nunc contines in testimonium iram tuam, quoniam voluntarius misericordiæ es et ipse averteris et miseris nostri et absolves omnes iniquitates nostras et omnia peccata nostra demersisti multitudine mortis, sicut iurasti patribus nostris in diebus pristinis: et omnes sancti responderunt dicentes: hic est Deus noster in æternum et in seculum seculi, et ipse reget nos in secula. Amen, Alleluja! *Cod. Einsidl.* Sic et omnes prophetæ, de suis laudibus sacra referentes, seqvebantur Dominum) Et omnes sancti prophetæ

ονοματι κυριου, αλληλουια, αυτω η δοξα των
αγιων παντων.

XXV. Πορευομενος ουν εις τον παραδεισον
κρατων και τον προπατωρα Αδαμ απο της χει-
ρος, παραδεδωκε τουτον τω αρχαγγελω Μι-
χαηλ, και παντας τους δικαιους. Εισερχομε-
νων ουν αυτων την θυραν του παραδεισου συνη-
τησαν αυτοις δυο πρεσβυται ανθρωποι, προς ους
οι αγιοι πατερες ειπον· τινες εσε υμεις, οτινες
θανατον ουκ ειδετε και εν τω αδη ου κατηλθε-
τε, αλλ' εν τοις σωμασι και ταις ψυχαις οικει-
τε εις τον παραδεισον; Εις εξ αυτων αποκρι-
θεις ειπεν· εγω ειμι Ενωχ ο ευαρεσησας θεω
και ωδε μετατεθεισ παρ' αυτους· και ουτος εστιν
Ἡλιας

phetæ de suis laudibus sacra referebant, et omnes sancti
Amen Halleluja clamantes, sequebantur Dominum *Cod. Corf.*
Corf. Sic et omnes prophetæ de suis prædictis laudibus
sacra referentes, et omnes sancti, Amen Alleluja clamantes,
sequebantur Dominum *Cod. Einsidl.*

XXV. Et introduxit in Paradiso gratia gloriosa) Et
introduxit omnes in paradiso gratiæ et gloriæ *Cod. Corf.*
Et introduxit omnes in paradisi gratiam gloriosam *Cod.*
Einsidl. Qvi nobiscum apud inferos nondum fuistis)
Qvi nobiscum in inferis mortui nondum fuistis *Cod. Eins.*
Qvi verbo translatus eum) Qvi verbo Domini translatus
sum hic *Cod. Einsidl.* Hic iste qvi mecum est) Iste au-
tem qvi mecum est *Cod. Einsidl.*

cum est, Elias Thesbites est, qui curru igneo assumptus est. Hic et usque nunc non gustavimus mortem, sed in adventum Christi reversuri sumus divinis signis et prodigiis præcincti ad præliandum cum eo et ab eo occidi in Jerusalem. Et post triduum et dimidium dierum iterum vivi in nubibus assumendi.

XXVI. Et cum hæc loquerentur sanctus Enoch et Elias, ecce supervenit alius vir miserrimus, portans humeris suis signum crucis. Et cum viderunt omnes sancti dixerunt ad eum: Quis es tu? quia visio tua latronis est et propter quod portas crucem humeris? Quibus respondens ait: Vere dixistis, quia latro fui, omnia mala faciens super terram. Et Judæi crucifixerunt me cum Jesu, et vidi creaturarum mirabilia, quæ facta sunt per crucem Domini Jesu crucifixi, et credidi eum esse creatorem omnium creaturarum et regem omnipotentem, et deprecatus sum eum dicens:

In adventum Christi reversuri sumus) In adventum Anti-Christi reservati sumus *Codd. Cors. et Einsidl.* Præcincti ad præliandum cum eo) Præliaturi cum eo *Codd. Cors. et Einsidl.* Et ab eo occidi in Jerusalem) Et ab eo occisi in Jerusalem *Codd. Cors. et Einsidl.* Dimidium dierum) Dimi-

Ἡλίας ὁ Θεσβιτης, οἱ και μελλωμεν ζησαι με-
 χρι της συντελειας του αιωνος, τοτε δε μελλω-
 μεν αποσαληναι παρα Θεου επι τῷ αντισηναι
 τῷ αντιχριστῷ, και αποκτανθηναι παρ' αυτου,
 και μετα τρεις ἡμερας ανασηναι και εν νεφελαις
 αρπαγηναι προς την του κυριου ὑπαντησιν.

XXVI. Ταυτα τουτων λεγοντων ηλθε ετε-
 ρος ταπεινος ανθρωπος, βασαζων επι των ωμων
 αυτου και σαυρον, προς ὃν εφησαν οἱ ἅγιοι πα-
 τερες· τις ει συ, ὁ Θεωριαν εχων λησου, και τις
 ὦν επιφερεις επι των ωμων σαυρον; Απεκριθη
 οὗτος· εγω καθως ὑμεις φατε λησης ην και
 κλεπτης εν τῷ κοσμῷ, και δια ταυτα κρατη-
 σαντες με οἱ ιουδαιοι σαυρου θανατῷ παραδω-
 κασιν ἅμα τῷ κυριῷ ἡμων Ιησου Χριστῷ. Σταυ-
 ρου τονν κρεμαμενου αυτου, ιδων τα γνομενα
 σημεια, επισευσα εις αυτον, και παρεκαλεσα
 αυτον,

Dimidium diei *Cod. Einsf.* Iterum vivi in nubibus assu-
 mendi) Iterum in nubibus fumus assumendi *Cod. Corf.*
 Iterum vivi in nubibus assumpturi *Cod. Einsidl.*

XXVI. Sanctus) Sanctis *Cod. Einsidl.* Et cum vide-
 runt) Videntes eum *Cod. Einsidl.* Et propter quod por-
 tas crucem humeris?) Quid est signum, quod portas hu-
 meris? *Cod. Corf.* Et quid est, quod portas signum in
 humeris? *Cod. Einsidl.* Domini Jesu) Jesu *Cod. Einsidl.*
 Creaturarum) Creaturarum Dei *Cod. Corf.*

dicens: Memor esto mei Domine, dum veneris in regnum tuum! Statim suscipiens deprecationem meam, dixit ad me: Amen dico tibi, hodie mecum eris in Paradiso. Et dedit mihi signum istud crucis dicens: Hoc porta et ambula in Paradiso et si non dimiserit te ingredi angelus custos Paradisi, ostende illi signum crucis, et dices ad eum, quia Jesus Christus filius Dei, qui nunc crucifixus est, misit me huc ad te. Cum hoc fecissem, dixi ad angelum custodem Paradisi hæc omnia. Qui cum hæc a me audivit, statim aperiens introduxit me et collocavit me ad dextram Paradisi dicens: Ecce modicum sustine te hic, ut ingrediatur omnis generis humani pater Adam cum omnibus filiis suis sanctis et justis Christi Domini crucifixi. Cum audissent omnia verba latronis, omnes patriarchæ una voce dixerunt: Benedictus es Deus omnipotens

Dum veneris) Quando veneris *Cod. Einsidl.* Deprecationem) Orationem *Cod. Corf.* Dixit ad me) Dixit mihi *Cod. Einsidl.* Signum istud) Hoc signum *Cod. Einsidl.* Hoc porta et ambula) Hoc portans ambula *Cod. Corf.* Hæc portans ambula *Cod. Einsidl.* Misit me huc ad te) Transmisit me *Cod. Einsidl.* Hæc omnia) *Desunt in Cod. Einsf.* Qui cum hæc a me audivit) *Omittit Cod. Einsidl.* Ad dextram) Ad dextram partem *Cod. Corf.* Ecce modicum sustine

αυτον, και ειπον· κυριε οτε βασιλευσης, μη μου επιλαθη. Και ευθυσ ειπεν μοι· οτι αμην αμην, σημερον λεγω σοι, μετ' εμου εση εν τω παραδεισω. Βασαζων ουν τον σαυρον μου ηλθον εις τον παραδεισον, και ευρων τον αρχαγγελον Μιχαηλ ειπον αυτω· ο κυριος ημων Ιησους, ο εσαυρομενος, ωδε με απεσειλεν· αγαγον με τοιων εν τη πυλη της Εδεν. Και ιδουσα η Φλογινη ρομφαια, το σημειον του σαυρου, ηνοιξε μοι και εισηλθον. Ειτα φησι προς εμε ο αρχαγγελος· περιμεινον νυν καιρον, οτι ερχεται και ο πρωπατωρ του γενους των ανθρωπων Αδαμ μετα των δικαιων, ινα εισελθωσι και αυτοι εντος· και νυν ιδων υμας ηλθον εις απαντησιν υμων. Ταυτα ακουσαντες οι αγιοι, εβοησαν μεγαλη Φωνη

sustine te hic, ut ingrediatur) Ecce modicum sustine et videbis ingredi *Cod. Cors.* Ecce modicum sustine et ingredietur *Cod. Einsf.* Omnis generis humani pater Adam eum omnibus filiis suis sanctis et iustis Christi Domini crucifixi) Omnis generis vestri patrem Adamum cum omnibus filiis suis sanctis et iustis post triumphum et gloriam ascensionis Christi Domini crucifixi *Cod. Cors.* Cum audissent omnia verba latronis) Hæc autem omnia verba latronis audientes *Cod. Cors.* Hæc omnia verba latronis audientes *Cod. Einsfdl.* Omnes patriarchæ) Omnes sancti, patriarchæ et prophetæ *Cod. Cors.* Benedictus es) Benedictus *Codd. Cors. et Einsfdl.* Deus omnipotens) Dominus omnipotens *Cod. Einsfdl.*

K

tens pater æternorum bonorum et pater misericordiarum, qui talem gratiam peccatoribus ejus dedisti, et in gratiam Paradisi reduxisti et in tua spiritualia et pingvia pascea spirituali vita sanctissima collocasti. Amen.

XXVII. Hæc sunt divina et sacra mysteria, quæ vidimus et audivimus. Ego Charinus et Lenthius amplius non sumus permisi enarrare cætera mysteria Dei, sicut testans Michael archangelus dixit nobis: Euntes cum fratribus meis in Jerusalem eritis in orationibus clamantes et glorificantes resurrectionem Domini Jesu Christi, quos a mortuis resuscitavit secum. Et cum nemine hominum eritis loquentes et sedebitis ut muti, donec veniat hora, ut permittat vobis ipse Dominus referre suæ divinitatis mysteria. Nos autem jussit Michael archangelus ambulare trans Jordanem in locum optimum et pingvem ubi sunt multi, qui nobiscum resurrexerunt in testimonium resurrectionis Christi: quia tantum tres dies permisi sumus a mortuis, qui surreximus celebrare in Jerusalem Pascha Domini cum parentibus nostris in testimonium Christi, domini et baptizati sumus in sancto Jordanis flumine. Et jam a nemine visi sunt.

Hæc

Φωνη πάντες· μέγας ὁ κυριος ἡμῶν, και μεγάλη
ἡ ἰσχυς αὐτου.

XXVII. Ταυτα πάντα ἰδομεν και ηκουσα-
μεν ἡμεις οἱ δυο αὐτ' ἀδελφοι οἱ και ἀπεσταλημεν
παρα Μιχαηλ του αρχαγγελου, και εταχθη-
μεν κηρυξαι την του κυριου ανασασι· προτερον
δε ἀπελθειν εν τῷ Ιορδανη και βαπτισθηναι·
ὅπου και ἀπελθοντες εβαπτισθημεν μετα και
αλλων ανασαντων νεκρων· εἶτα και εις Ιεροσολυ-
μα ηλθομεν και ετελεσαμεν το πασχα της ανα-
στασεως. Νυν δε μη δυναμενοι ενταυθα διαγειν

απερ-

Peccatoribus ejus) Peccatoribus tuis *Cod. Einsidl.* In tua
spiritualia et pingvia pascea spirituali vita sanctissima col-
locasti. Amen.) In tua pingvia pascea spirituali vita quam
certissima *Cod. Cors.* In tua pingvia pascea: quia hac est
spiritualis vita certissima. Amen, Amen. *Cod. Einsidl.*

XXVII. Charinus et Lenthius) Karinus et Leucius
Cod. Einsidl. Fratribus meis) Fratribus nostris *Codd.*
Cors. et Einsidl. Eritis) Et eritis *Cod. Einsidl.* Donec
veniat hora) Usque dum veniet hora *Cod. Einsidl.* Nos
autem iussit) Nobis autem iussit *Codd. Cors. et Einsidlens.*
Christi) Christi domini *Cod. Einsidl.* A mortuis, qui
surreximus) Qui surreximus a mortuis *Cod. Einsf.* Cum
parentibus) Cum viventibus parentibus *Cod. Einsidl.* In
testimonium) In testimonium resurrectionis *Cod. Einsidl.*
In sancto Jordanis flumine. Et jam a nemine visi sunt) In
sancto Jordanis flumine: accipientes singuli stolas albas.

Hæc sunt, quanta nobis jussit Deus referre vobis, et date illi laudem et confessionem, et poenitentiam agite et miserebitur vestri. Pax vobis a Domino Deo Jesu Christo et Salvatore omnium nostrorum. Amen, Amen, Amen. Et postquam compleverunt omnia scribentes, singulos tomos chartæ scripserunt. Charinus autem quod scripsit, dedit in manibus Annæ et Caiphæ et Gamalielis. Similiter et Lenthius quod scripsit, dedit in manibus Nicodemi et Joseph, et subito transfigurati sunt candidati nimis et non sunt amplius visi. Scripta autem illorum inventa sunt æqualia, nihil minus aut majus habentia littera una. Ista omnia admiranda Charini et Lenthii dicta audiens omnis Synagoga Judæorum, ad invicem dixerunt: Vere ista omnia a Deo facta sunt, et benedictus Dominus Jesus in Secula Seculorum Amen. Et exierunt omnes cum magna sollicitudine, cum timore et tremore, et percutierunt pectora sua et abierunt, unusquisque in propria sua. Hæc omnia
quæ

Et post tres dies celebrationis paschæ domini rapti sunt in nubibus omnes, qui nobiscum resurrexerunt et perducti sunt trans Jordanem, et amplius a nemine visi sunt *Cod. Corsini*. In sancto Jordanis flumine: accipientes singuli stolas

ἁπερχομεθα. Καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ πα-
 τρος, καὶ ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
 στοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος εἴη μετὰ πάν-
 των ὑμῶν.

ΤΑΥΤΑ

stolas albas, et post tres dies celebrantes pascha domi-
 ni reperti sunt a nubibus omnes, qui nobiscum refur-
 rexerunt, perducti sunt trans Jordanem, et jam a nemine
 visi sunt *Cod. Einsidl.* Hæc sunt, quanta) Hæc sunt my-
 steria, quæ *Cod. Cors.* Nobis iussit Deus) Nobis iussit
 Dominus *Cod. Einsidl.* Et miserebitur) Et misereatur
Cod. Einsidl. Pax vobis a Domino Deo Jesu Christo)
 Pax vobis ab ipso Domino Jesu Christo *Cod. Einsidlens.*
 Amen, Amen, Amen) Amen *Cod. Einsidl.* Et postquam
 compleverunt omnia scribentes, singulos tomos chartæ scrip-
 serunt) Et postquam impleverunt omnis scribentis in sin-
 gulos tomos chartæ, surrexerunt *Cod. Cors.* Et postquam
 compleverunt omnia, scribentes in singulos tummos char-
 tæ, surrexerunt *Cod. Einsidlens.* Charinus autem quod
 scripsit) *Addit:* in tomo chartæ *Cod. Cors.* Dedit in
 manibus) Dedit in manus *Cod. Einsidl.* Lenthius quod
 scripsit dedit in manibus) Leucius quod scripsit in tum-
 mum chartæ dedit in manus *Cod. Einsidl.* Amplius visi)
 Visi amplius *Cod. Einsidlens.* Scripta autem illorum in-
 venta sunt æqualia, nihil minus aut majus habentia litte-
 ra una) Scriptæ autem eorum inventæ sunt æquales. Ni-
 hil majus vel minus vel in littera una *Cod. Einsidl.* Cha-
 rini et Lenthii) Karini et Leucii *Cod. Einsidl.* A Deo
 facta sunt) A Domino sunt facta *Cod. Eins.* Benedictus
 Dominus Jesus) Benedictus Dominus *Cod. Einsidl.*

quæ dicta sunt a Judæis in Synagoga eorum, statim Joseph et Nicodemus annunciaverunt præfidi, et Pilatus scripsit omnia gesta et ea quæ dicta sunt de Jesu a Judæis, et posuit omnia verba in codicibus prætorii sui publicis.

XXVIII. Posthæ ingressus Pilatus templum Judæorum, congregavit omnes principes sacerdotum et scribas et legis doctores, et ingressus est cum eis in sacrarium templi, et jussit ut omnes januæ clauderentur, et dixit eis: Auditum habemus, quod quandam magnam Bibliothecam habetis in templo isto, propter hoc rogo vos, ut ante nos præsentetur. Et cum deportassent illam Bibliothecam magnam, a quatuor ministris, auro et gemmis pretiosis ornatam, dixit Pilatus ad omnes: Adjuro vos per Deum patrem

Et Pilatus scripsit omnia gesta et ea quæ dicta sunt de Jesu a Judæis) Et ipse Pilatus scripsit omnia quæ gesta et dicta sunt de Jesu a Judæis *Cod. Einsidl.*

Totum Caput XXVIII non habent Codd. Corsini et Einsidlensis, in quibus modo hæc leguntur: Posthæ ipse Pilatus scripsit Epistolam ad urbem Romam Claudio Imperatore, dicens: Sic Cod. Cors. Et posthæ Pilatus scripsit Epistolam ad urbem Romam Claudio, dicens Cod. Einsidl. Sequitur deinceps Epistola Pilati, apud Fabricium ima, in nonnullis lectionibus a Fabricii Textu diversa, quas varietates suo loco subjunximus.

Ταυτα γραψαντες και ασφαλισαμενοι τα βιβλια, εδωκαν υμισι τω Ιωσηφ και τω Νικοδημω, και αυτοι παραυτικα εγενοντο αφαντοι, εις δοξαν του κυριου ημων Ιησου Χριστου, αμην.

---

trem vestrum, qui fecit ac iussit templum istud ædificari, ne verum mihi taceatis. Vos nostis omnia quæ scripta sunt in ista Bibliotheca, sed nunc dicite, si vos in Scripturis invenistis istum Jesum, quem crucifixistis, esse filium Dei venturum pro salute generis humani et in quantis annis temporum debuisset venire, manifestate mihi. Ita conjurati Annas et Caiphas jusserunt exire de sacrario ceteros omnes, qui cum ipsis erant, et ipsi clauerunt omnes januas templi et sacrarii, et dixerunt ad Pilatum: conjurati sumus a te Judex, per ædificationem templi istius veritatem et rationem manifestum tibi facere. Postquam crucifiximus Jesum, ignorantes Dei filium esse, putantes per aliquod Carmen facere eum virtutes, fecimus Synagogam magnam ad templum istud. Et conferentes ad invicem signa virtutum, quæ fecerat Jesus, multos ex genere nostro testes invenimus, qui dixerunt post passionem mortis vivum se vidisse, et duos testes, quorum corpora Jesus a mortuis resuscitavit, vidimus. Qui multa mirabilia, quæ fecit Jesus in mortuis, annuñciaverunt bis, quæ in manibus nostris scripta habemus. Nostraque consuetudo est, quod omni anno ante nostram Synagogam aperientes istam sanctam Bibliothecam testimonium Dei exquirimus, et invenimus in primo libro de Septuaginta, ubi locutus est Michael archangelus ad tertium filium Adæ primi hominis, de quinque
milli-

millibus et quingentis annis, in quibus venturus esset de coelis dilectissimus Dei filius Christus, et adhuc consideravimus quia forsitan iste est Deus Israel, qui dixit ad Moysen: Fac tibi arcam testamenti in longitudinem cubitorum duorum et semis, in altitudinem cubiti unius et semis, in latitudine cubiti unius et semis. In his quinque cubitis et semis intelleximus et cognovimus in fabrica arcae veteris testamenti, quia in quinque millibus annorum et semis venturus esset Jesus Christus in arca corporis, et sic scripturae nostrae testantur, ipsum filium Dei esse et dominum et regem Israel. Quia post passionem ejus nos principes sacerdotum admirantes signa, quae propter eum fiebant, aperuimus Bibliothecam istam, exquirentes omnes generationes usque ad generationem Joseph et Mariae matris Jesu, computantes ex semine David esse, invenimus ea, quae fecit Dominus, et quando fecit coelum et terram, et primum hominem Adam usque ad diluvium, anni duo millia ducenti et duodecim. Et a diluvio usque ad Abraham anni nongenti duodecim. Et ab Abraham usque ad Moysen anni quadringenti triginta. Et de Moysen usque ad David regem, anni quingenti decem. Et a David usque ad transmigrationem Babylonis anni quingenti. Et de transmigratione Babylonis usque ad incarnationem Christi, anni quadringenti. Et fiunt simul quinque millia et semis: et sic

sic

fic adparet, quod Jesus quem crucifiximus, Jesus
Christus Dei filius est, verus et omnipotens Deus.
Amen.

Hic sequitur Epilogus: *In nomine Sanctæ Trini-
tatis expliciunt gesta . . . . . historia-
tus est Nicodemus litteris Hebraicis, quem in
fronte libri positum invenies.*

EPISTOLA PILATI.

Pontius Pilatus Claudio Salutem!

Nuper accidit et quod ipse probavi, Ju-
dæos per invidiam se suosque posteros cru-
deli condemnatione punisse. Denique cum
promissum haberent patres eorum, quod illis
Deus eorum mitteret de coelo sanctum suum,
qui

Pontius Pilatus Claudio Salutem) P. P. Claudio Regi
Salutem *Cod. Cors.* P. P. Regi Claudio suo Salutem *Cod.
Einsidl.* Se suosque posteros) Suosque posteros *Cod. Einsf.*
Addit Jesum *Marcellus.* Punisse) Peremisse *Chassaneus.*
Denique cum) De quo *Cod. Einsidl.* Cum enim *Chassan.*
Promissum) *Addit:* ex oraculorum promissis majorum ip-
sorum autoritate receptis *Sixtus Senensis.* Quod illis Deus
eorum mitteret de coelo) Quod Deus illorum mitteret
Chassan. Sanctum suum, qui eorum Rex merito dicere-
tur

qui eorum Rex merito diceretur et hunc se
promiserit per virginem missurum ad terras:
istum itaque me præside in Judæam, Deus
Hebræorum cum misisset, et vidissent eum
coecos illuminasse, leprosus mundasse, para-
lyticos curasse, dæmones ab hominibus fugas-
se, mortuos etiam suscitasse, imperasse ven-
tis, ambulasse ficcis pedibus super undas ma-
ris, et multa alia fecisse, cum omnis populus
Judæorum eum filium Dei esse diceret, invi-
diam

tur et hunc se promiserit per virginem missurum ad ter-
ras) Per virginem, sanctum suum filium, qui Rex eorum
merito diceretur *Chassan.* Sanctum suum) Sancto suo
Cod. Einsidl. Filium suum *Marcell.* Rex merito dice-
retur) Merito Rex diceretur *Cod. Einsidl.* Et hunc se
promiserit) Et hæc promiserit *Cod. Einsidl.* Per virgi-
nem) *Addit:* juvenculam *Sixtus Sen.* Istum itaque me
præside in Judæam, Deus Hebræorum cum misisset) Hunc
me præside misit in Judæam *Chassan.* Et vidissent eum)
Quem cum vidissent *Chassan.* Et vidissent eum hebræi
Cod. Einsidl. Suscitasse) Auctoritate suscitasse *Marcell.*
Imperasse ventis) Imperare ventis *Cod. Einsidl.* Et mul-
ta alia) *Addit:* signa miraculorum *Cod. Einsidl.* *Addunt.*
mirabilia *Marcell, Sixt. Sen. et Chassan.* Cum omnis po-
pulus Judæorum eum filium Dei esse diceret) Cum multi
de populo Judæorum hunc filium Dei esse crediderunt
Cod. Cors. Et cum multi de populo Judæorum filium Dei
illum esse crederent *Cod. Einsidl.*

diam contra eum passi sunt principes Judæorum, et tenuerunt eum mihiqve tradiderunt, et alia pro aliis mihi de eo mentientes dixerunt, asserentes istum magum esse et contra legem eorum agere. Ego autem credidi ita esse, et flagellatum tradidi illum arbitrio eorum. Illi autem crucifixerunt eum et sepulto custodes adhibuerunt. Ille autem militibus meis custodientibus die tertio resurrexit: in tantum autem exarsit neqvitia Judæorum, ut darent pecu-

Principes Judæorum) Principes sacerdotum, scribæ et pharisæi Judæorum *Codd. Corf. et Einsidl.* Et tenuerunt eum mihiqve tradiderunt) Et tenentes mihi præfidi tradiderunt *Cod. Corf.* Et tenentes eum mihi præfidi tradiderunt *Cod. Einsidl.* Et adversabantur illi, mihiqve tradiderunt *Sixt. Sen.* Et alia pro aliis) *Addit multa Marcell.* Ego autem credidi) Ego autem verbis eorum credidi *Cod. Einsidl.* Illi autem crucifixerunt eum) *Addit: ligno Cod. Einsidl.* Et sepulto custodes adhibuerunt) Et sepulcro custodes adhibuerunt *Marcell. Sixt. Sen. et Chaffan.* Et sepelientes custodes posuerunt, milites prætorii mei, et signantes monumentum abierunt *Cod. Corf.* Et mortuum sepelientes custodes posuerunt, militibus prætorii mei monumentum ejus custodientibus, et signantes monumentum *Cod. Einsidl.* Ille autem militibus meis custodientibus die tertio resurrexit) Die tertia resurrexit de monumento *Cod. Einsidl.* In tantum autem exarsit) In tantum autem adversus eum exarsit *Chaffan.* Neqvitia) Iniquitas *Cod. Einf.* Ut darent

pecuniam custodibus et dicerent: dicite quia discipuli ejus corpus ipsius rapuerunt. Sed cum accepissent pecuniam, quod factum erat tacere non potuerunt. Nam et illum surrexisse testati sunt se vidisse, et se a Judæis pecuniam accepisse. Hæc ideo ingessi, ne quis

rent pecuniam custodibus et dicerent) Ut darent pecunias militibus meis dicentes *Cod. Einsidl.* Ut darent magnam pecuniarum vim custodibus et dicerent *Sixt. Sen.* Corpus ipsius rapuerunt) Corpus ejus per noctem furati sunt *Codd. Corf. et Einsidl.* Sed cum accepissent pecuniam, quod factum fuerat tacere non potuerunt. Nam et illum surrexisse testati sunt se vidisse, et se a Judæis pecuniam accepisse) Milites autem cum accepissent pecuniam veritatem tacere non potuerunt, quod factum erat, et eum de sepulcro surrexisse testificati sunt, et a Judæis se pecuniam accepisse dixerunt *Cod. Corf.* Milites autem mecum accepissent pecunias, tacere veritatem non potuerunt quod factum est, sed de sepulcro resurrexisse testificati sunt, et a Judæis pecunias accepisse dixerunt *Cod. Einsidl.* Sed cum accepissent pecuniam, quod factum fuerat nihilominus tamen publice ubique professi sunt et testantur se visiones angelorum vidisse *Sixt. Sen.* Hæc ideo ingessi, ne quis aliter mentiatur, et æstimet credendum mendaciis Judæorum) Ideo suggero regi, ne quis alius aliter mentiatur et existimet crediderunt (sic) Judæorum, direxi potestati tuæ omnia quæ gesta sunt de Jesu in pratorio meo *Cod. Corf.* Ideo suggero regi, ne quis aliter mentiatur

tiatur

quis aliter mentiatur, et æstimet credendum
mendaciis Judæorum.

tiatur et æstimans credere mendaciis Judæorum, direxi po-
testati vestræ omnia quæ gesta sunt de Jesu in prætorio
meo *Cod. Einsidl.*

¶ Explicet Evangelium Nicodemi principis Synagogæ Ju-
dæorum, ad honorem Dei. *Subscriptio Codicis Corsini.*